

Holy Bible

Aionian Edition®

وهشاني بىبىه رامبه رى كوردى سۆرانى ستاندەر

Kurdish Sorani Bible

Gospel Primer

Table of Contents

- Preface
- Genesis 1-4
- John 1-21
- Revelation 1-4
- 66 Verses
- Reader's Guide
- Glossary
- Maps
- History
- Destiny
- Illustrations, Doré

Welcome to the *Gospel Primer*. Thank you for your interest in the *Holy Bible Aionian Edition*®, found at AionianBible.org. The Aionian Bible project invites you to reconsider traditional Christian understanding. It may seem utterly ridiculous to suggest that the most well-known verse in the history of Christianity, John 3:16, was improperly translated. And it may seem preposterous to propose that a destiny of Heaven or Hell is not the complete picture. Yet have we or our forefathers ever carried ignorance and errors along for centuries in the past? We have. Even so, the Aionian Bible project does not abandon tradition or Christian heritage. We have much to learn from the belief and practice of godly men and women throughout all ages. And this booklet is a primer to the good news of Jesus Christ, the savior of all mankind.

Holy Bible Aionian Edition ®

وەشانی بیهه‌رامبەری کوردی سۆرانی ستاندەر

Kurdish Sorani Bible

Gospel Primer

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2024

Source text: eBible.org

Source version: 9/30/2024

Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0

Biblica, Inc., 1998, 2011, 2016, 2020

Original work available for free at www.biblica.com and open.bible

Formatted by Speedata Publisher 4.19.20 (Pro) on 10/8/2024

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc

<https://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language

Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Preface

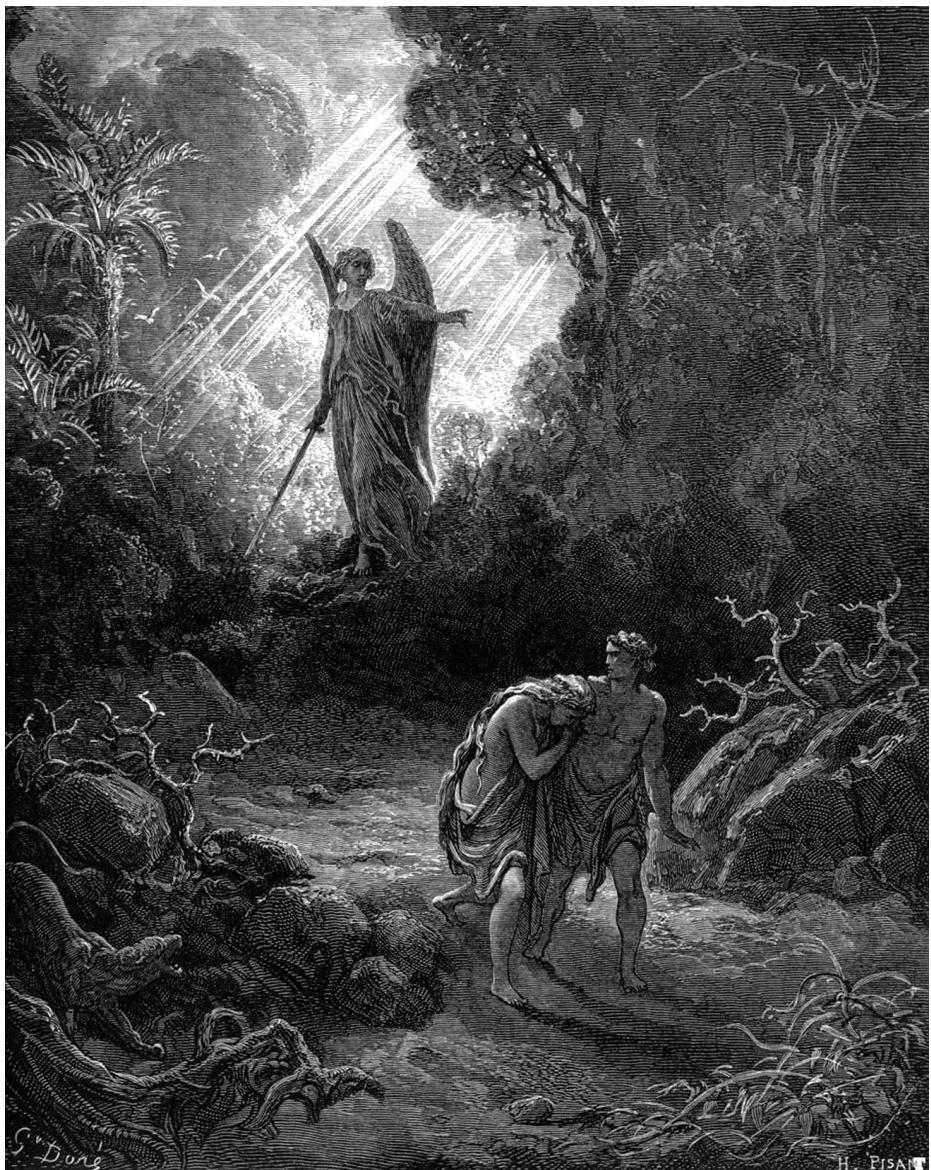
کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *e/ēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

دوسای هودوی مرزقی دورکرد، بپاسهوانی بریگای دره خنی ریان له دیوی روزجه لان باخهدی عدهون کپرویه کلی دانه له گل مشنزی گدار که به هدمو لا یدکدا

ده سوپرایوه

3:24 پیدابون

نهوهی که دروسی کردیم زور باش بیو، جایثواره بیو، بیو پیاوه که دا و فرموموی: «تو ئازادیت له هه مو دره خته کافی باچه که بختویت، 17 به لام بېت نیبه له دره ختی زانینی چا که به ایانی، ئەمە رۆژى شەش بیو.

به یانی، ئەمە رۆژى شەشەم بۇو.

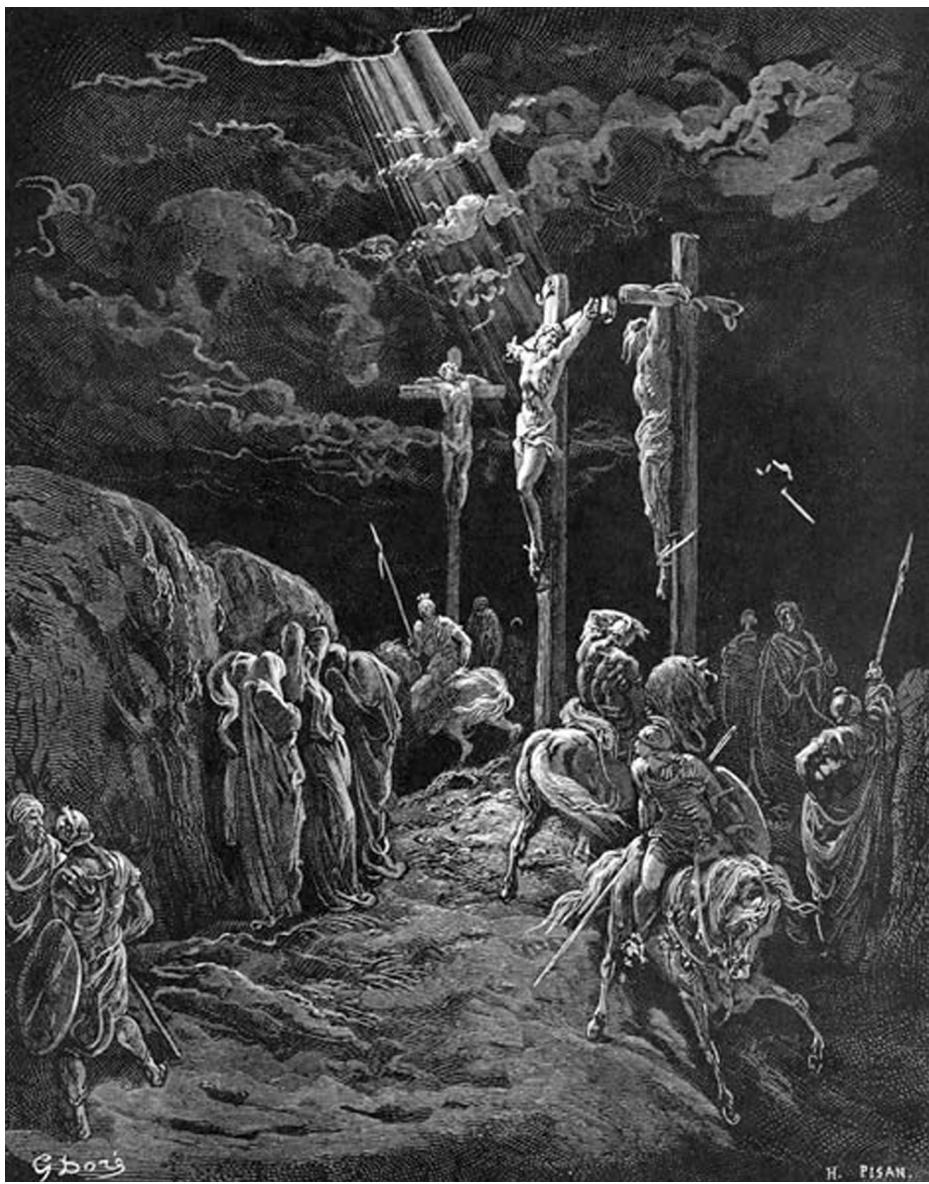
2 بهم شیوه به ثاممان و زهی و هرچی تینیاندا ریکخرا برو
ته واو کزان. 2 ئیتر خودا له پژوژی حه و تهم له او کاره
که کردبیوی ته واو بیو. خودا له پژوژی حه و تهم له هه مه
کاره کافی پشتوی دا. 3 خودا پژوژی حه و تهم بهره کدتار و
پیروز کرد، چونکه تینیاندا کوتایی به هه مه و کاریکی به دیدن
هینا، 4 ئه مانه ش ریکخستنە کافی ثاممان و زهیون کاتیک به دی
هینزان، له پژوژی یه زداني په روه ردگار زهی و ثاممان
درستکرد. 5 هیچ دهه تویک یکلگه له سر زهی نه بیو،
هروهه ها هیچ پرووه کیکی یکلگکش سری دهرنە کردبیو، چونکه
هیشتا یه زداني په روه ردگار بارانی به سر زهی داد نهباراند بیو.
هیچ مرؤفیکیش نه بیو ئیشی جوتیاری بکات. 6 بلام
تەم له زهیوه سرده که وت و هه مه و پرووی زهی تاو
دهدا. 7 جا یه زداني په روه ردگار پیاوی له خوئی زهی
درستکرد و هه ناسه ئیشانی فوکورده کونه لووقی، بهمه ش
پیاویه که بیو گیاتیکی زیندو، 8 ئینجا یه زداني په روه ردگار
بانچیه کی له عده دهن، له پژوژله لاتدا چاند. له ویش پیاوی کەی
دانان که دروستی کردبیو. 9 یه زداني په روه ردگار هه مه و ئه
جزره دره ختانە که له بەرچاوجوان بیون و بۆ خواردن
خوش بیون له زهی داد گەشە پیکرد. دره ختی ئیشان
لەندا لەندا کەندا، لەندا لەندا، لەندا اسک

و خرابه. 10 روپاریک هله عده‌نه و سره رجاوه ده گریت 3 ماره هه موو ئاژه‌لی کیوی سه رزه‌وی، ئهوانه‌ی یه زداني و خرابه. 11 ناوی یه کدمیان پیشونه که به هر چوار لای به تافره‌ته کهی گوت: «ئایا راسته خودا فرمومه‌یق: «بۇتان چوار لقه‌وهه: 12 زېپى ئهو نیيە له هیچ دره ختیکی باچه‌که بختون؟» 2 تافره‌ته کدش به هه موو زه‌وی حەفیلا دايده، که زېپى لىيە. 13 زېپى ئهو نیيە له هیچ دره ختیکی باچه‌که بختون؟» 14 دره ختنه بختون، که لەناوھە راستی باچه‌کدی، هه روھە بۇتان نیيە به شیوه‌ی پېچاۋې پېچ بە هه موو خاکى كوشدا دەپروات. 15 يەزداني گوت: «نا بەراسقى نامرن، 5 چونكە خودا دەزانیت ئهو ناوی پوپارى سېيەم دجلەيە، ئەميش بە رۆزھەلاقى شارى دەستى لى بەدەن، ئەگىنا دەمن.» 4 ماره کە به تافره‌ته کدی ئەشۇردا دەپروات. روپارى چوارچەمیش فوراتە. 16 يەزداني گوت: «نا بەراسقى نامرن، 6 كاتىك ئافره‌ته کە بىنى پەروردگار پاواه‌کىي هینا و له باچھەي عەدەن دايىا، بۇ ئىشى رۆزھەي كە دەختۇن چاوتان دەكىيەوه و ئىت و كە خوداتان جوچىتارى و بايەخ پىدانى. 17 يەزداني پەروردگار فەرمانى بە لىدىت و چا كە و خرابه دەزانن.»

به ری دره خته که بُو خواردن باشه، چاو تاره زووی ده کات و خویش ده گریته وه» 20 ثاده م ناوی ژنه کدی نا حهوا، وا لی ده کات دانا بیت، له بهره کدی گرده و خواردی، چونکه ده بیته دایکی همه مو زیندووان. 21 یه زانی پهروه دگار دایه میرده کدشی که له گه لی بُو، ئه ویش خواردی. 7 پاشان بُو ثاده و ژنه کدی جلی له پیشت دروستکرد و له به ری کردن. هردو ووکان چاویان کریه وه و زانیان که رووت، ئیتر گه لای 22 ئینجا یه زانی پهروه دگار فرموموی: «ئیستا مرؤف بُووه هه نجیریان لیک دوروی و پوشکان بُو خویان دروستکرد. 8 به یه کنکی وه ک خومن، چا که و خراپه ده زانیت، ئیستاش ئینجا پیاوه که و ژنه کدی گویان له ده نگی یه زانی پهروه دگار رینگی پن نادریت دهستی دریز بکات و له دره ختی زیانیش بُووه که له کانی هله لکدن شنه بای روژدا له بانچه کدنا هاتوجزوی بکاته وه و پخنوات و بُو هم تاهه تایه بُریت.» 23 ئیتر یه زانی ده کرد، ئه ویش له تیو دره خته کانی بانچه که خویان له یه زانی پهروه دگار له بانچه هی عده ده دریکرد، بُو وه ویه پهروه دگاریان شارده وه، 9 به لام یه زانی پهروه دگاریش ئیش بکات که لیوه وهر گیاره. 24 دوای ئه ویه مرؤف پیاوه کدی بانگ کرد و فرموموی: «له کوییت؟» 10 ئه ویش ده رکرد، بُو پاسه وانی رینگای دره ختی زیان له دیوی پر ورده لای ولامی دایوه: «له بانچه که گویم له دنگت بُووه، به لام له بانچه هی عده ده کردویه کان دانا، له گل شمشیری گردار که به ئه ویه که رووت بُوم، ترسام، ئیتر خوم شارده وه» همه مو لایه کدا ده سوپرایه وه.

11 ئه ویش فرموموی: «کی به توی گوت که رووتیت؟ 4 ثاده م له گل حهوا ژنی جووت بُووه، ئه ویش سکی له و دره خته نه خواردیت که فه رمانم پن کردویت لی ۱۲ پیاوه کدش گویی: «ئه و تافره تهی پیت دام له گل بُووه نه خویت؟» پیاوه کدش گویی: «ئه و تافره تهی پیت دام له گل به رهه مم.» 2 پاشان هابیل برای بُووه، ئیتر هابیل بُووه شواني بیت، ئه و له به ری ئه و دره خته پدام، منیش خواردم.» ۱۳ ئینجا یه زانی پهروه دگار به تافره ته کدی فرموموی: «ئه و مینیش خواردم.» ۱۴ یه زانی پهروه دگار به ماره کدی فرموموی: «له به رهه مه نه مدلت کرد، «تو له همه مو تازه لیکی مالی و به لام قایین و پیشکه شکراوه کدی جی په زامه ندی یه زان کیوی نه فره تیکراوتر ده بیت، همه مو ته مه نیشت له سره سکت ده خشیت و خویل ده خویت. ۱۵ دوزمنایه تیش ده خه مه تیوان ته و تافره ته کد، تیوان نه وهی تو و نه وهی ئه وه وهی ئه و گز کردووه؟ ۷ ئیگا له گه رهه وهی چا که ئه نجام بدیت، سهرت پان ده کاته وه و تو ش پازنه هی یچی ده کوییت.» ۱۶ به قبول ناکریت؟ خویه گدر نه وهی چا که ئه نجام نه دهیت ئه وه تافره ته کدشی فرموموی: «ئازاری سکپریت زور زیارت ده کدم، گوناه له به رهه رگا خوی مات کردووه و تاره زووت ده کات، به لام تو ده بیت به سره ریدا زال بیت.» 8 جا قایین به هابیل و ئه ویش به سررتدا زال ده بیت.» ۱۷ ئینجا به پیاوه کدشی فرموموی: «له به رهه وهی تو ش گوییت له ژنه کدت گرت و له و دره خته نه خوارد که فه رمانم پن کردویت، «نایت لی بخویت،» «ئه ووا زه ویش به ههی تو وه نه فرهت لیکراوه.» به ره نجکیشانیش همه مو په زانی ژیانت لی ده خویت. ۱۸ در کودالت بُو به رهه دینیت و په ووه کی یکلگه ده خویت. ۱۹ به تاره قهی ناوچه وانت نان ده خویت، هه تا ده گه ریت وه بُو زه وی، که لیه وه و هر گیاره خویجی برآ کدت کردووه له دهستی تو.

12 کاتیک ئیش له زه و یه که دا ده کهیت، چیز به ری خویت نادانی. له سه ر زه وی ده ربه ده ر و بئی ٿو ڦوره ده بیت.» 13 قایین به زداني گوت: «سزا کهم له وه گه ورہ تره که بتوانم به رگهی بگرم. 14 ئه مرو له سه ر زه وی ده رتکدم، لمبه ر ئاماده بیونی ٿو ون ده بم و ده ربه ده ر و بئی ٿو ڦوره ده بم له سه ر زه وی. هه رکه سیئکیش تووشم بیت ده مکوژیت.» 15 به لام یه زدان یئی فه رموو: «نا کریت وا بیت، هه رکه سیئک قایین بکوژیت ئهوا حه ووت ئه وونه ٿولهی لی ده سیئنیتیه وه.» یئنجا یه زدان نیشانه یکی به قایینه وه کرد تا کو هه رکه سیئک تووشی بیت ندیکوژیت. 16 پئر قایین لمبه رده می یه زدان چووه ده ره وه و له خاکی تود له رزو ڙهلاقی عه دهن نیشته جي برو. 17 قایین لمگن رنه کهی جووت برو، ئه ویش سکی پې برو و حه توخی برو. ئه و کانه شاریکی بنیاد دهنا، شاره کهی به ناوی کوره کهیده وه ناؤنا حه توخ. 18 حه توخ عرادی برو، عیرادیش مه حویانیلی برو، مه حویانیلیش مه توشا یلیش برو، مه توشا یلیش لامه نخی برو. 19 لامه خ دو و ڙنی هینا، یه کیچان ناوی عادا برو، ئه وی دیکه شیان ناوی چیلا برو. 20 له عادا وه یا بال برو که با لوکی چادر نشینان و خاونه مه رومالا ته کان بیون. 21 برا کهشی ناوی یو بال برو که باوکی هه مو و ئه وانه برو که قیساره بیان ده ڙهند و شمشالیان لیده دا. 22 چیلاش کوریکی برو به ناوی تو بهل قین، که و هستای هه مو و ئه و جوزه ثامیزانه برو که له پُرُز و 23 ئاسن دروست ده کران. نه عماش خوشکی تو بهل قین برو. لامه خ به هه رو دو و ڙنی کهی گوت: «عادا و چیلا، گویتان لیم بیت، ئهی هه رو دو و ڙنی کهی لامه خ، گوئی بُو قسه کامن شل بکن. پیاویکم کوشتوه له سه ر ئه وهی برینداری کردم، لاویکیش له سه ر ئه وهی زامداری کردم. 24 ئه و بُو قایین حه ووت جار ٿوله ده سیئنیتیه وه، به لام بُو لامه خ، حه فنا و حه ووت جار.» 25 جاریکی دیکه ئاده م له گه ل ڙنی کهی جووت برو، کوریکی برو و ناوی لینا شیت. یئنجا گوت: «له جیان ها بیل که قایین کوشتی، خودا کوریکی دیکه پیله خشیم.» 26 هه رو ها شیت کوریکی برو ناوی لینا ئه تو ش. له و کانه دا برو که خلکی ده سیان کرد به نزا کردن به ناوی یه زدانه وه.

عیاش فرموده: «باوکه، لیان خوشید، چونکه نازن بی ده گدن،» یعنیا به تیروندک جله کایان دابش کرد.

لزقا 23:34

«ئەی تو پىغەمبەرە كەدى؟» گوقى: «نەخىرى». 22 لە كۆتايدا پېيان

گوت: «باشە تو كىيىت؟ تاكو وەلامىك بىدەينەوە ئەوانەى

كە ئېتەيان ناردوووه، دەربارە خۇت چى دەلى؟» 23 يەحىا
و شەكە خۇت خودا بۇو، 2 ئەو لە سەرتقاواه لەلای خودا بۇو،
كە و شەكانى ئىشايىاي پىغەمبەر وەلامى دانەوە و گوقى: «[من

3 ھەموو شىتىك بەو بەدەباتووه، بىن ئەو هېيج شىتىك بەدى
ئەو كەسمە كە لە چۈلەوانى حاوار دەكتات: «رېنگا ۋەتەنى
نەھاتووه لەوانەى كە بەدەباتوون. 4 و شەكە سەرچاوهى زيان

يەزدان ئامادە بىكەن.» 24 ئەوانەى لەلایەن فەرسىيەكەنەوە
بۇو، ڇۈيانەكش پۇونا كى مرۆز بۇو، 5 پۇونا كىيە كەش لە

تارىكىدا دەدرەوشىتىوھ و تارىكىيە كە سەریدا زال نەبۇو،
ئەلپايس نېت و پىغەمبەرە كەش نېت، ئېتىر بۆچى خەلکى لە ئاو
6 مەرۇققىك هات كە خودا ناردبوو، ناواي يەحىا بۇو، 7

ئەو بۆشايىتى هات، تاكو شايىتى بۆ پۇونا كىيە كە بىدات،
لە ئاو ھەلدەكىيىم، بەلام يەكىك لە تىواتان ۋاوهەستاواه كە
بۆ ئەوهى ھەمووان لە رېنگە ئەوهە باوهە بېتىن. 8 ئەو
نایناسن، 27 ئەو لە دوايى من دېت، من شايىان ئەوهى نىم كە

قەيتاقي پىلاوه كافى بەكمەوه.» 28 ئەمانە لە يېتەنەن يەرۇویدا،
لە بەرى پۇوبارى ئوردونەوە، لەو شوئىتى يەحىا خەلکى لە
بدات. 9 ئەو پۇونا كىيە راستەقىنەيەي كە بەسەر ھەموو
مرۇققىكدا دەدرەوشىتىوھ، دەھاتە جەپان. 10 ئەو لە جەپاندا

بۇو، جەپانىش بەو بەدەبات، كەچى جەپان نەپناسى. 11 ئەو بۇ
لای گەلەكى هات بەلام ئەوان پىشواز زيان لى نەكىد. 12

لە گەل ئەوهەشدا ھەموو ئەوانەى پىشواز زيان لېكىد، ئەوانەى
باوهەرپان بە ناوى ھەپتا، مافى پېدان بىنە رېلە خودا، 13

ئەوانەنە نە بە سروشت لەدایك بۇون، نە بە خواستى مرۆز،
لای گەل كە كەيەن بەلکو لە خوداواه لەدایك بۇون. 14

و شەكەش بۇو بە مرۆز و لە تىواناندا نىشىتەجى بۇو، شىكۈزى
ئەومان بىنە، وەك شىكۈزى تاقانەيەك لە باوكەوە، پەل نىعەمەت
و راستى. 15 يەحىا شايىتى بۆ دا و ھاوارى كەد: «ئەمە

ئەوهى كە گوت: ئەوهى دوايى من دېت پېشىم كەوت، چۈنكە
پېش من بۇوه.» 16 لە گەنجىنەپىرى ئەوهى ھەمووان

نېعەمەت لە دوايى نېعەمان وەرگۈتووه، 17 چۈنكە تەورات
لە رېنگە موساوه درا، بەلام نېعەمەت و راستى لە رېنگە

بىنە، گوقى: «ئەوهتا بەرخى خودا!» 37 كاپىك دوو قۇتابىيە كە
عىسىاي مەسيحەدە هات. 18 ھەرگىز كەس خوداى نەپینوھ گۈپيان لەوه بۇو، دوايى عىسا كەوتىن. 38 عىسا ئاپرى دايەوە
و بىنە بەدوايدا دېن، لې پېسىن: «چىتان دەۋىت؟» پېيان

39 گوت: «رابى، لەكوى دەمېنېتەوە؟» رابى واتە مامۇستا.
لە كەپىك رايەراني جولە كە ئورشەلىم كاھىن و لېشىان نارده
لای پېسيارى لى بىكەن: «تۆ كىيىت؟» 20 ئەو دانى پېدا نا و

رۇشتنق و بىنېيان لەكوى دەمایەوە، ئەو رۈزەش لە گەل مانەوە،
نەكۆلى نەكىد، بەلکو گوقى: «من مەسيحە كە نىم.» 21 ئېنجا

زىكىدى كاشتەمىز چوارىي پاش نىوه بۇو، 40 ئەندراوسى بارى
لېيان پېسى: «ئەي كىيىت؟ ئەلپايس؟» گوقى: «نا، ئەو نىم.» شىمۇن پەتروس، يەكىك بۇو لە دووانەى كە گۈپيان لە يەحىا

بیو و دوای عیسا که تو. 41 یه کم جار نهندراوس چوو بین!» ئەوانیش بردیان. 9 کاتیک گورهی شایه که تامی شیونۇ برای دۆزیبەوه و يېئى گوت: «مەسیحمان دۆزیبەوه...» ئەو ئاوهى کرد کە بیوو شەراب، سەرچاوه کەى نەدەزان، وانە دەستىشاڭتارو. 42 ئېنجا شیونۇ ھەننایە لای عیسا، عیشاش بەلام خزمەتكاران دەيازانى، ئەوانە ئاوه کەيان دەرىھەنباوو، تەماشى اىرىپەت، گورهی شایه کە زاواى بانگىرىد و 10 يېئى گوت: كەنیفاس ناو دەپدرىتت.» كەنیفاس وانە پەتروس. 43 بۇ بینى: «ھەمەو كەس يەكەم جار شەرابە چا كە كە دادەنن، كاتیک عیسا و بىستى بچىتە جەللى، فيليپوسى دۆزیبەوه، يېئى فەرمۇو: مەست بۇون، ئېنجا خراپەك. بەلام تۆ هەتا ئىستا شەرابە دوام بىکەوه.» 44 فيليپوس خەلکى يېت سەيدا بۇو، شارەكەى چا كە كەت ھېشتووه تەوه! 11 ئەو پەرجووهى عیسا لە قانای ئەندراوس و پەتروس. 45 فيليپوس شیش ناتائىل ئەزىز بەن، جەللى گورى، يەكەم ئىشانە بۇو كە بەھىيە وەشكۈرى يېئى گوت: «ئەوهى كە موسا لە تەورات و پېغەمبەرانىش لە خۇرى دەرخىست، قوتايىيەكانيشى باوهېيان پىچىتى. 12 دواتر پەرتۇوكەكابيان لەسەر بىان نۇرسىوھ دۆزىمانەو، عیسايى كورى لەگەن دايىكى و بىراكىنى و قوتايىيەكاني و بەرەو شارى كەفەرنەخەم يۇسفي خەلکى ناسىرەيە.» 46 ناتائىل يېئى گوت: «ئایا لە دابەزىن، چەند رۇزىنىك لەۋى ئانەو. 13 كە جەزىنى پەستخەن ئاسىرە شقى چاڭ ھەملەدەكۈوي؟» فيليپوس يېئى گوت: «وەرە جولەكە كان تىزىك بۇوهوه، عیسا چوو بۇ ۋۇرشهلىم. 14 لە و بىيەنە.» 47 عیسا ناتائىل يېئى بۇ لای دىت، دەربارەي حەۋەشەكانى پەرسىتگا فرۇشىارانى گا و مەر و كۆتىرى بىنە، فەرمۇو: «ئەوهى ئىسرائىللىي رەسەن، كە ھېچ فيلىكى سىدا پارەگۈرەوانىش دانىشتبۇون. 15 قاچىيەكى لە گورىس دروستىركە دەيەنە: «پىش ئەوهى فيليپوس بانگىت بىكت، قوم لەرپىز دار پارەگۈرەوانى پەرشوبلاو كەدەوە و مىزەكەن سەرەزپىز ھەنجىرىكە دەيەنە.» 49 ناتائىل وەلامى دايەنە: «پابى، تۆ كەد، 16 ئېنجا بە كۆترەفرۇشانى فەرمۇو: «ئەم شانە لىزە ھەلگەن! كورى خودايت! پاشاي ئىسرائىللىت!» 50 عیسا وەلامى دايەنە: مالى باوكم مەككەنە بازار!» 17 جا قوتايىيەكەنە ئاتەوە بىريان باوەرەتتەن، چونكەن پېئى گوتىت لەرپىز دار ھەنجىرىكە تۇم كە نۇرساواه: [دەلگەرمى بۇ مالە كەت دەمسووتىتتىت!] 18 يېئى؟ شقى گورەت دەپىتت!» 51 ئېنجا يېئى فەرمۇو: «پاستى جولەكە كان وەلامان دايەنە: «ج پەرجوونىكەن نېشان دەدەپت راستىتان پى دەلەم، دەپىن ئاسمان كىاۋەتەوە و فرىشتەتى تاكو دەسەلەتلى ئەنجامدانى ھەموۋەم كارانەت بىسەلمىنی؟» 19 عیشاش وەلامى دانەوە: «ئەم پەرسىتگا يەپەپەن، بە خوداش لەسەر كورى مەرۋەت سەرەدەكەن و دادەپەن.»

سەن رۇزى ھەلپىدەستىنەمەوه.» 20 ئېنجا جولەكە كان گوتىان: 2

لە رۇزى سېيەم لە قانای جەللى شایەك ھەبۇو، دايىكى عیشاش لەۋى بۇو. 2 عیسا و قوتايىيەكانيشى بۇ شایەكە بانگىشىتىراپۇن. 3 كاتىك شەراب نەما، دايىكى بە عیساي گوت: «شەرپىان نىيە!» 4 عیشاش يېئى فەرمۇو: «زەن كە، چىت لە من دەۋى؟ ھېشىتا كاتى من نەھاتۇوە!» 5 ئېنجا دايىكى بە خزمەتكارانى گوت: «ھەرچىيەگان پى دەللى، بېكەن.» 6 شەش كۆپەي بەردىن، لەو جۈرەي كە جولەكە كان بۇ پاڭىزدەنەوە بە كارىاندەھەتىنا، لەۋى دازابۇون، ھەرپەكى ھەشىتا ھەتە سەد دەپىتلىتىرپىان دەگرت. 7 جا عیسا يېئى فەرمۇون: «كۆپەكەن بېر بکەن لە ئاۋ،» ئەوانىش كۆپەكابيان ھەتە سەرپەركەد. 8 ئېنجا دەربارەي مەرۋەت شایەقى بۇ بىدات، چونكە خۇرى دەزىانى دلى يېئى فەرمۇون: «ئىستا لىي دەرپەتن و بۇ گورەي شایەكەى مەرۋەت چى سېدارە.

3

پاونیک له فریسیه کان هه بیو به ناوی نیقؤدیمُوس، خودا نه هیناوه. 19 ئەمەش حۆکە کەیه: پروونا کیبیه کە هاتە يەکیک بیو له رابەرانی جولە کە. 2 به شەو هاتە لای عیسا و جىهان بەلام خەلک لە جىاتى پروونا کیبیه کە يان يېچى گوت: «رباپ، دەزانىن تو مامۇستايەكى لەلای خوداوه خۇشىست، چونكە كرددەميان خراپ بیو. 20 لمبەر ئەوهى هاتوویت، چونكە كەس ناتوانىت ئەپەرجۇوانە بکات كە تۈرەركە سېيىخ خراپ بەبات رق لە پروونا کیبیه کەيە و نايەت لای دەيدىكىت، ئەگەر خوداى لە گەل نەيېت.» 3 عىساش وەلامى پروونا کیبیه کە، نەوهەك كرددە وەكان ئاشكرايىت. 21 بەلام دايەوه: «پاپسىت پىن دەلىم، ئەگەر يەکىك لە دايىك ئەوهى بەگۇزىھى راستى دەپروات، دىتە لای پروونا کیبیه کە، نەيېتەوه، ناتوانىت شانشىنى خودا بىيېت.» 4 نېقۇدیمُوس يېتى تاكو دەرىكىوپت كە كرددە وەكان لە خوداوهى. 22 دواى گوت: «مرۇف كەپى يېت چۈن دەتوانىت لە دايىك يېت؟ خۇ ئەمانە عىسا و قوتايىيەكانى ھاتە خاکى لە ھەodia، لەوى لە گەليان دىسان ناتوانىت چېچيەوه سكى دايىك و لە دايىك يېتەوه!» 5 عىسَا مایهەوە و خەلکى لە ئاۋەللىكىشا. 23 يەحياش لە ئەينۇن وەلامى دايەوه: «پاپسىت پىن دەلىم، ئەگەر يەکىك لە ئاۋەللىكىشا، چونكە لە ھەلەدە كىشا، چونكە لە ھەلەدە ئاۋەللىكىشا، چونكە ھەيشتا و لە رۇھى پېرۇز لە دايىك نەيېت، ناتوانىت چېچيە ناو شانشىنى زۇر بۇو، ئىتە دەھات و لە ئاۋەللىكىشا، 24 چونكە ھەيشتا خودا. 6 ئەوهى لە جەستە لە دايىك بۇوە چەستىيە، ئەوهەش يەحىا نەخراپ بۇوە زىنداوه. 25 لەوى دەربارەي پاڭكىرنەوه لە رۇھى خودا لە دايىك بۇوە پۇچە. 7 سەرسام مەبە كە بېم گفتۇگوھى كە كەوتە تىوان قوتايىيەكانى يەحىا و پېيان گوت: «رباپ، ئەوهى گوقى: «دەپى لە دايىك بىنهەوه»؛ 8 با بۇ كۈوي يېھ وېيت ھەلەدە كات 26 قوتايىيەكانى ھاتە لای يەحىا و پېيان گوت: «رباپ، ئەوهى و گوپت لە دەنگە كەي دەيېت، بەلام نازاينىت لە كۈپىوھ دىت و لەوبەرى رووبارى ئوردون لە گەل تو بۇو، ئەوهى شايەتىت بۇ كۈوي دەچىت. هەركەسېيىكىش لە رۇھى پېرۇز لە دايىك بۇوە بۇيى دا، ئەمەتە خەلک لە ئاۋەللىكىشتىت و ھەمو خەلک ئاۋاپە، 9 نېقۇدیمُوس گوقى: «چۈن دە كىرى ئەمانە رۇوبەدن؟» دىنە لاي». 27 يەحىا وەلامى دايەوه: «كەس ناتوانىت شىيىك ئەمانە دەيەوه: «تو مامۇستايەكى ئىسرايىل و ئەمانەش وەرگىت ئەگەر لە ئاسمانە وە يېن نەدرابىت. 28 گۈھ خۇتان نازاينىت؟ 11 راستى پاپسىت پىن دەلىم: ئەوهى دەپەزىن دەلىيىن شايەتىم بۇ دەدەن كە گۆتم: «من مەسیح نىم، بەلام بېش ئەو و ئەوهى دەپەزىن شايەتى بۇ دەدەن، گۈھ شايەتەپان قبول ئىندراروم». 29 بۇوك بۇ زاوابە، ھاپىرى زاواش كە خزمەتى نا كەن، 12 باسى شىتە زەمىنېيەكانىن بۇتان كەن و باوەرنا كەن، زاوا دەكەت و چاھەپىزى دەنگى ھاتە كەي دەكەت، كاپىك ئىتە چۈن باوەر دە كەن ئەگەر باسى شىتە ئاسمانىيەكانىن بۇ كەم؟ گۈنى لە دەنگى زاوا دەپى، زۇر دەلخۇش دەيېت، ئەم خۇشىيە 13 كەس سەرنە كەوتۇوه بۇ ئاسمان جەل ئەوهى لە ئاسمان درابە من و ئىستا ھاتە دى. 30 پۇيىستە ئەوزىزىد بکات و منىش ھاتووته خوارەوه، كە ئەوشىش كۈرى مرۇفە. 14 هەر وەك كەم». 31 ئەوهى لە سەررووی ھەمووانە، موسا لە چۈلەوانى مارە كەي بەر زەركەدە، ئاواش دەپى كۈرى بەلام ئەوهى لە زەۋىيە ئەوه زەمىنېيە وەك كەسېيىك زەمىنې مرۇف بەر زەتكىيەوه، 15 تاكو هەركەسېيىك باوەرلىپىن دەدەپت، ئەوهى لە ئاسمانىو دەيېت لە سەررووی ھەمووانە و بېننەت ژيانى ھەتاكەتايى ھەيېت.» 16 aiōnios g¹⁶⁶ لمبەر 32 شايەت ئەوه دەدەت كە بېننەت ھەپىستوویەتى، بەلام ئەوهى خودا ئەوهندە جىهانى خۇشىست، تەنانەت كۈرە كەس شايەتىيە كەي وەرنا گىت. 33 ئەوهى شايەتىيە كەي تاقانە كەي بەختىرد، تاكو هەركەسېيىك باوەرلىپىن بېننەت لە ئاۋا وەر دەگىت، مۇرى دەكەت كە خودا پاپسىت، 34 چونكە نەچىت، بەلکو ژيانى ھەتاكەتايى ھەيېت. 17 ئەوهى خودا ناردوویەتى بە پەيامى خودا دەدەپت، لمبەر چونكە خودا كۈرە كەي نەناردە جىهان تاكو جىهان حۆكم ئەوهى خودا بىن سۇور پۇچى پېرۇز دەبەخشىت. 35 باوەك بەننەت تاكو جىهان بەوهە پىزگارى بېت. 18 ئەوهى ئاسمانى كۈرە خۇرى خۇشىدەپت و ھەمو شىيىك داوهە باوەرلىپىن بېننەت حۆكم نادىرىت، بەلام ئەوهى باوەر ناھىنەت دەستى. 36 ئەوهى باوەر بە كۈرە كە بېننەت ژيانى ھەتاكەتايى ئەوا حۆكم دراوه، چونكە باوەرلىپىن بە ناوى كۈرە تاقانە كەي

ههیه. به لام ئوههی گوپایاھلی کوره که نیبە زیان ناینیت، به لکوتودری خودای له سه رده مینیت. (aiōnios g166)

فدرسیبیه کان بیستیان که عیسا له يه حیا زیاتر قوتابی دروستکدووه و له ئاو هله لکیشاوه، 2 هه رچنهنده عیسا خۆی خله لکی له ئاو هله ده کیشا، به لکو قوتاییه کانی. 3 کاتیک عیسا ئەمەی زانی ھەودیا بچیشت و گپایا و گھلیل، 4 جا دەبوا یە بناوچەی سامیرەدا تیپەریت. 5 ئیتر گیشە شارۆچکیک سامیرە که ناری سوخار بوبو، تزیک ئەپارچە زەوییە یاقوب دابوویه یوسفی کوری. 6 بیری یاقویش لهوئ بوبو. جا له بەر ئوههی کە گاشتە کە ماندوو بوبو، لەلای بیرە کە دانیشت، تزیکی کاتمیز دوازدە بوبو، 7 کاتیک زیتیکی سامیرەیی هات بۇ ئوههی ئاو بیات، عیسا پیچی فەرمۇ:

«ھەندىنک تاوم بەدرى». 8 لهو کاتەدا قوتاییکەنی چۈوبونە ناو شار تاکو خواردن بکەن. 9 جا زنە سامیرەپە کە پیچی گوت: «تۆ جولە کەیت و منیش زیتیکی سامیرەییم، چۈن داواي تاوم لى دە کەیت؟» چۈنكە جولە کە کان تیکەنلى سامیرەپە کان نابن. 10 عیساش وەلامی دايەوە: «ئەگر بەخشىنى خودات بزانیاپە و هەروەھا ئوهەش کېنیه کە بېت دەلیت؟ تاوم بەدرى،» تەوسا تو داوات لى دەکرد و ئەپوش ئاواز زیانی پىدەدایت. 11 زنە کە پیچی گوت: «بەلام گورەم، دۈلکەت پى نېیە و بیرە کەش قولە. ئېر تۆ ئاواز زیانت لەکوئ بوبو؟ 12 خۆ له ياقوی باوکان گورە تر نیت کە بیرە کەپىداون، خۆی و کورە کانی و مالاتە کانیشى لیيان خواردۇوه تەوه؟» 13 عیسا وەلامی دايەوە: «ھەركەسیک لەم ئاواھ بخواھە و چارىكى دېكە تېنۇرى دەپىتە وە. 14 بەلام ئوههی لەو ئاواھ بخواھە و کە من دەپىدەم، ھەركىز تېنۇرى نایت، به لکو ئە و ئاواھ بخواھە و تېرە بۇ ئاواکیشان.»

کانیاونیک و ھەلدە قویتىت، زیانی هەتاھەتايى دەپەخشى». (aiōn) عیسا پیچی فەرمۇ: «برۇ، مېزدە کەت باڭ بکە و وەرەوە تېرە.» 15 زنە کەش پیچی گوت: «گورەم، ئەم تاواھ ئاکو تېنۇر نەم و نەيەمە و تېرە بۇ ئاواکیشان.»

عیسا پیچی فەرمۇ: «برۇ، مېزدە کەت باڭ بکە و وەرەوە تېرە.» 16 17 زنە کە وەلامی دايەوە: «مېزدە نېيە.» عیساش پیچی فەرمۇ: «پاست دە کەیت کە دەلەنی مېزدە نېيە. 18 له راستىدا پېنج مېزدەت ھەببۇو، ئېستاش ئوههی ھەتمە مېزدەت نېيە. ئەمەشت دروینیيەک ناردووه کە پۇھە ماندوو نەبوبۇن. کەسانى دېكە

پیوهی ماندوو بون و گیوه بهره‌هی ماندوو بونیان ده خون.» 5 پاش ماوهیه ک له کانی چه زینکی جوله کدا، عیسا چوو بو 39 زور له سامیره یه کانی ئهو شاره باوه‌ریان به عیسا هینا، لمبهر ټورشلهم. 2 له ټورشلهم له لای ده روازه‌ی مهربه‌زیک قسه‌ی ئهو زنه‌ی ک شایه‌تی دهدا: «هرچیه کم کرد ووه پیچ هه بوبه عیبری پینان ده گوت بیت‌حه‌سدا، به ده بیدا پنچ فرموم.» 40 لمبهر ئوه کاتیک سامیره یه کان هاته لای عیسا، پرپه‌وی سه دا پوشراوه بوبه که هه ردوو لایان به کوله که تکیان لیکد له لایان بینیتیه ووه، ئه‌ویش دوو پوژه‌لوی مایه‌وه. گیرابون. 3 له‌وی خه‌لکنیکی زور را کشاپون، نهخوش و 41 ژماره‌یه کی زور زیارتیش به‌هوزی قسه‌کانیه‌وه باوه‌ریان هینا. کوپر و شهل و گکوح، چاوه‌ری جولانی ئاوه‌که بون، 4 چونکه 42 به زنه‌کیان ده گوت: «چیتر به‌هوزی قسه‌ی تورو نیبه که ئیله هندنیک جار فریشته‌یه کی یه‌زدان داده‌بزی بوناوه‌که و باوه‌ر ده‌هینین، چونکه خومان بیستان و ده‌زانین که ئه‌م ئاوه‌که ده‌جلاند، جا‌وه‌وهی یه‌کم کدس ده‌چووه ناو پیوه به‌پرستی پرزاگارکری جیهان!» 43 پاش ئه‌و دوو پوژه‌هه زده کده، هه نهخوشیه کی هه‌بواهه چاک ده‌بوبوه. 5 عیسا ئه‌وی پی به‌جنبیشت و چوو بو جه‌لیل، 44 چونکه خوی کابرایه ک له‌وی بوبه ک سی و هه‌شت سال نهخوش بوبه. 6 فرمومو بوبو که پېغه‌مه‌ره له شاری خوی بیزی ناگیریت. کاتیک عیسا ئه‌م کابرایه بینی بالکه و تووه و زانی ماوهیه کی 45 لمبهر ئوه کاتیک هاته جه‌لیل، جه‌لیلیه کان پیشوازیان زوره وايه، پیچ فرموم: «ده‌ته‌وی چاکیتیه ووه؟» 7 نهخوشه که ایچی کرد، چونکه ئه‌وانیش بوجه‌ژن هاتبیون و هه‌موو ئه‌و وه‌لام دایه‌وه: «گوردم، کاتیک ئاوه‌که ده‌جویت، کدسم شنانیان بینیبوو که له جه‌زندنا له ټورشلهم گردبوبو. 46 عیسا نیبه بختانه ناو حه‌زده کده، هه‌بواهه کاتیکیش هه‌ول ده‌دم دیسان هاته‌وه شاروچکه‌ی قاتا له ناوچه‌ی جه‌لیل که له‌وی پرپم، یه‌کنکی دیکه پیش من ده‌چیته ناوی.» 8 عیساش ایچی تائی کدبووه شراب. لهو شاروچکه‌یه دا کاربده‌ستیکی پاشا فرموم: «هه‌سته! نوینه کدت هه‌لگره و پرو؟» 9 ده‌سته‌جن هه‌بوبه که کوره‌که ده کفه‌ناسوم نهخوش بوبه. 47 کاتیک کابرایه بوبوه، نوینه که ده‌لگرت و پویشت. ئوه که بیستی عیسا له یه‌هدیاوه هاتووه‌ته جه‌لیل، چووه لای رزوډه‌ش شه‌مبه بوبه، 10 لمبهر ئوه را به‌رانی جوله که به کابرای و ایچی پارایه‌وه که بیت بوجه‌وهی کوره‌که ده چاک بکاته‌وه پاوه کابووه‌وهیان گوت: «شه‌مه‌یه و دروست نیبه نوینه کدت که له سه‌رمه‌رگدا بوبه. 48 ئینجا عیسا پیچ فرموم: «ئه‌گه ره‌لگرت.» 11 کابرا وه‌لام دانه‌وه: «ئوه‌وهی چاکیکدمه‌وه گیوه په‌رجوو و کاری سه‌رسو هیته‌ر نه‌بین هه‌رگیز باوه‌ر پیچ فرموم: «نوینه کدت هه‌لگره و پرو?» 12 لیبان پرسی: «ئه‌و ناهین.» 49 کاربده‌سته کدش ایچی گوت: «گوردم، پیش پاوه کتیه که ایچی گوچ: «هه‌لیگره و پرو؟» 13 به‌لام کابرای ئوه‌وهی کوره‌که ده بیت، ورهه. 50 عیسا ایچی فرموم: «پرو! چاک بوبوه نه‌یده‌زانی کنیه، چونکه عیسا لمان او ئوه خه‌لکنی کوره‌که ده‌زیت.» پاوه که باوه‌ری بهو قسه‌یه کرد که له‌وی بون به نهنه دوورکه و ته‌وه. 14 دواي ئوه عیسا ئه‌وی عیسا ایچی فرموم و پویشت. 51 که به رینگاوه بوبه، کویله‌کانی له په رستگا بینیه‌وه و ایچی فرموم: «ئوه‌تا چاکبودو و ته‌وه. پیتر تووشی بون و هه‌والیان پیدا که کوره‌که زانی که زندووه. 52 گونه‌مه که، نهوك خاپرت به سه‌ریت.» 15 کباراش چووه جا سه‌باره‌ت بهو کاتزمه‌یره تیلدا چاک‌تک بیوه و پرسیاری به را به‌رانی جوله‌که گوت که عیسا بوبه چاکیکدو و ته‌وه. لیکدن، وه‌لامیان دایه‌وه: «دوئن کاتزمه‌یره کی پاش نیوه‌رپو» 16 لمبهر ئوه‌وهی که عیسا ئه‌م کارانه‌یی له رزوډه شه‌مده‌دا تایه که به‌ریدا. 53 باوه‌که زانی که رینک ئه‌و کانه بوبه که ده‌کرد، را به‌رانی جوله که ده‌ستیان کرد به چه و ساندنه‌وهی. عیسا ایچی فرمومو بوبو: «کوره‌که ده‌زیت.» ئه‌وسا خوی و 17 به‌لام عیسا له به‌رامبه‌ردا فرموم: «هه‌تا ئیستا باوکم کار خاوه‌خیزانی هه‌موو باوه‌ریان هینا. 54 ئه‌مه‌ش دووهم په‌رجوو ده‌کات، منیش کار ده‌کم.» 18 لمبهر ئه‌م هه‌زیه جوله که کان بوبه که عیسا گردی، دواي ئوه‌وهی له یه‌هدیاوه هاته جه‌لیل. زیارت هه‌ولیان ده‌دا یکوژن، چونکه تنه‌ها شه‌مه‌ی نه‌ده‌شکاند، به‌لکو ده‌بگوت که خودا باوکیه‌ق، خوی له‌گل خودا یه‌کسان ده‌گرد. 19 لمبهر ئوه عیسا وه‌لام دانه‌وه: «پرستی

پاستیتان پی دهایم: کوره که ناتوانیت له خزیوه هیچ شتیک کارانه خزیان شایه تم بوده دهن که باوک منی ناردووه. 37 بکات ئوهه نه بیت که ده بینیت باوک دهیکات، چونکه باوکیشم که ناردووهی، خوی شایه تم بوده دات. گیوه هه رگیز هرهچی باوک دهیکات، کوره کش دهیکات. 20 باوک ده زنگیان نه بیستوه و پر واله تیتان نه بیشوه، 38 فرمایشته کشی کوری خوی خوشده ویت و هه موو ئوهه پیشان ده دات له دلی گیوه دا نامینیته، چونکه ئوههی ئو ناردووهیتی گیوه که دهیکات، کاری لمانش مهزنتی پیشان ده دات، تاکو باوهه پی ناکدن. 39 نوسراوه پیروزه کان ده پشکن، چونکه سه رسام بن. 21 وک چژن باوک مردووان هه لدستیتیه و ده زان ژیانی هه تاهه تایی بود گیوه تیدایه، ئهه نوسراوانه ش و زیندووه ده کاته وه، کوره کش ئوهه بیه ویت زیندووه شایه تم بوده دهن، (aiōnios g166) 40 به لام ناتانه وی ینه لام ده کاته وه. 22 هه رووهها باوک کده حکم نادات، به لکو تاکو ژیانان هه بیت. 41 «من شکوله خله لک و هرنا گرم، 42 هه موو حومکدانی داوهه دهست کوره که، 23 تاکو هه موو به لام گیوه ناسی که خوشویستی خوداتان له دلما نیمه. 43 به بریزی کوره که بگرن وک چژن بریزی باوک ده گرم. ئوههی ناوی باوکهوه هاتوم، پیشوازم لی ناکدن، به لام ئهگر یه کیکی بریزی کوره که نه گری، بریزی باوکیش ناگری که ناردووهیتی. دیکه به ناوی خزیوه هه بیت، پیشوازی لیده کدن. 44 چژن 24 «پاستی راستیتان پی دهایم: ئوههی گوئی له وشه کدم بگریت ده توان باوهه بینن ئهگر شکومه نندی له یه کتری و هر بگرن و و باوهه بینیت بهوهی ناردووهی ژیانی هه تاهه تایی ده بیت و داوهی ئهه شکومه ندیه نه کدن که له تا که خوداویه؟ 45 «وا حکم نادریت، به لکو له مردنهوه بژ ژیان گواستراوهه وه. مهان من له لای باوک سکالاتان لی ده کدم. یه کیکه هه بیه 46 25 راستی راستیتان پی دهایم: کاتیک دیت سکالاتان لی بکات، که موسایه، ئوههی هیواتان پیهیتی. 47 ده سلاقی حومکدانی داوهه، چونکه ئهه کوری مروفه، 28 دهایم دواهی که عیسا چووه بیوهه ری ده ریاچه هی جه لیل، که ده ریاچه هی تبهه ریه، 2 ئاپوره یه که له خله لک دواهی کوتویون، چونکه ئهه په جووهه یان بینیبوو که له نه خوشه کاندا دهیکرد. 3 ئینجا عیسا چووه سهر شاخ و له وی له گدل قوتاییه کانی دانیشت. 4 جه ژنی په سخنی جوله کش تزیک بیو، 5 کاتیک عیسا چاوی هه لبپی و خله لکیکی له راده به ده ر زوری بینی ده هاته لای، به فیلیپوسی فه رموو: «له کوئی نان بکرین و ئه مانه نان بدھین؟» 6 ئه مهی گوت بیوههی تاقی بکانه وه، چونکه خوی ده زانی ده بیت چی بکات. 7 فیلیپوس وه لای دایه وه: «بایی دوو سه دیباریش نان به شیان ناکات، ئه گهر هه ریکه کیان کمیک بدرکویت.» 8 یه کیکی له قوتاییه کانی که ئه نداراویسی برای شیون په ترسوو بیو چی گوت: 9 «کوریک لیرهه پیچ نافی جو و دوو ماسی پیهه، و بریسکدار بیو، ده تابویست ماوهه یک به رونا کیکیه که دنخوش بن. 36 «به لام من شایه تیبه کم هه بیه له ووهی له حیا گنگتره، چونکه ئهه کارانه باوک پییداوم نه اوی بکم، ئهه

پیاوه کان که پینج هزار دهبون دانیشت، 11 عیاش نانه کانی چونکه ئەمە خودای باوک مۇرى لىداوهء». (aiōnios g166) 28 وەرگەت و سوباسى خودايى كرد، پاشان بەيچى پۇلىست دابەشى لەبەر ئەمە لىيان پرسى: «چى بکىن تاڭو كارى كارى خودا بكىن؟» كرد بەسەر ئەوانەدا كە دانىشتبون، بۇ ماسىيە كائىنىش هەمان 29 عیاش وەلامى دانەوە: «كارى خودا ئەمە يە: باوھەپەن شتى كرد. 12 كايتىك ھەمووان تېرىپۈن، عیسا بە قوتايبىيەكاني بەوهى ناردۇوېتى». 30 ئەوانىش لىيان پرسى: «ج پەرجۇرىك فەرمۇو: ئەو پەلکەننەي ماۋەتەوە كۆئى بکەنەوە تاڭو هيچ دەكەيت تاڭو بىيىنن و باوھەپەن بىكىن؟ چى دەكىت؟ 31 بەفيقە نەروات». 13 ئەوانىش كۆپيان گىدەوە و دوازدە باوپاپىغانان لە چۈلەوانى مەنيان خوارد، وەك نۇوسراوه: [لە سەبەتەيان پېرىكەد لەو پەلکەننەي ئەو پىنج نانە جۈزىيە لە ئاسمانەوە نانى تاڭو بىچۇن]. 32 عیاش بىچى فەرمۇون: ناخخۇران ماپووهەوە. 14 لەبەر ئەمە كە خەلکەك بىيىنيان عیسا «پەستى پەستىتەن پى دەلەم: موسا نەبۇو نانە كەدى لە ئاسمانەوە چ پەرجۇرىكى كەد، گۇتىان: «بە پەستى ئەمە پېغەمبەر كەيدەن، بەلکو باوکە لە ئاسمانەوە نانى پەستىتەن دەدەن، 33 كە بۇ جەپان دىت». 15 عیسا زانى ئەوان بە ئىيازىن بىن و چونكە نانى خودا ئەمە كە لە ئاسمانەوە دابەزىۋە و ژيان پېگەن تاڭو بىكەنە پاشا، دىسان بە تەنەنا چۈرۈپ سەر ساخان. دەبەخىشىتە جەپان. 34 لەبەر ئەمە بىيىن گوت: «گەورەم، 16 كايتىك ئیوارە داھات قوتايبىيەكاني بۇ لای دەرياچە كە ھەموو كايتىك ئەوانەمان بەدەرىء». 35 عیاش بىچى فەرمۇون: چۈرۈپ خواردە، 17 سوارى بەلەمېك بۇون و بە دەرياچەدا «من نانى ژيان. ئەمە بىتە لام ھەرگىز بىسى نايىت، ئەمە ش بۇ كەفرناتحوم كەوتەبىرى. تارىك داھات و عیسا ھەر باوھەرم پى بېتىت ھەرگىز تېنۈو نايىت. 36 بەلام پېم گۇتن، نە كەيشتە لایان. 18 ۋەشە باھەلىكىدە دەپرەتەن ھەلچۇپۇ. 19 مەنتان بىنیوھ و باوھەپىش ناهىين. 37 ھەركەسيك باوک دەيدەن كە تىزىكە بىست و پىنج تاڭو سى تېرەواپ سەولىان لىدىباوو، من دىتە لام، ئەمە ش بىتە لام، ھەرگىز دەرپىنا كەم. 38 من لە عىسایان بىنى بەسەر ئاواھە كەدا دەپرەتەن و لە بەلەمە كە تىزىك ئاسمانەوە دابەزىۋە، نەك بۇ ئەمە خواتى خۇم ئەنچىم بەدم، دەپىتەوە، جا ترسان. 20 بەلام بىچى فەرمۇون: «ئەمە من، بەلکو خواتى ئەمە خواتى ئەمەش خواتى ئەمە ش بەلەمە خواتى ئەمە كە مەرسىن!» 21 كە رازى بۇون سوارى بەلەمە كەي بىكەن، كە منى ناردۇوە، هيچ كەسىك لەوانە لەدەست نەدەم كە دەستبەجى بەلەمە كە گەيشتە ئەو كەنارەي بۇ دەچۈن. 22 بۇ بىچى داوم، بەلکو لە رۇزى دوايدا زىندۇويان دەكەمەوە. 40 بەيان، ئەو خەلکەي لەپەرى دەرياچە كە راواھەستابۇون بىيىنيان خواتى باوک ئەمە: ھەركەسيك تەماشى كۆرە كە بىكت و سوارى بەلەم نەبۇو، بەلکو قوتايبىيەكاني بە تەنەنە بەپېكەتپۈن. دوايدا زىندۇوی دەكەمەوە». (aiōnios g166) 41 جولە كەش 23 ئېنجا بەلەمى دىكە لە شارى تەبەرىيەوە هاتەنە تىزىك ئەو دەستىتان كەد بە بولەپەلەكەن، چونكە فەرمۇو: «من ئەوانەنە شوئىنەي نانە كەيان لىي خوارد كە عىسای خاوهەن شىڭ سوباسى لە ئاسمانەوە دابەزىۋە». 42 گۇتىان: «ئەمە عىسای كۆرى خودايى كرد. 24 كايتىك خەلکەك بىيىنيان نە عىسا لەپەيە و نە يۈسۈف نىيە، كە دايىك و باوک دەناسىن؟ ئېستا چۈن دەلىت» لە قوتايبىيەكاني، سوارى بەلەمە كان بۇون و چۈرۈپ سەرەتلىك دەلەم: «پەستى پەستىتەن بۇ ئەمە دەلەم؟» 43 عیاش وەلامى دەپىتەنە دەزۈزىيانەوە، لىيان پرسى: «پابى، كەي گەيشتىيە ئېرە؟» 26 ئەگەر باوک راينەكىنىت، ئەمە دەناسىن؟ ئېستا چۈن دەلىت» لە عىسای وەلامى دانەوە: «پەستى پەستىتەن پى دەلەم: ئىغۇرە دەۋامدا دوايدا زىندۇوی دەكەمەوە. 45 لە پەرتۈوكى پېغەمبەر اندا دەگەرېن نەك لەبەر ئەمە دەشانە كاتىنان بىنى، بەلکو لەبەر نۇوسراوه: [ھەموو لە خوداوه قىر دەن]. جا ئەمە ش بەلەمە دەگەرېن ئەمە ئەوانەن خوارد و تېر بۇون. 27 بۇ خۇراكىك ئېش بىستىتىنى و قىرپۇيەت دىتە لام. 46 كەس باوک نەبىنیوھ جەگە مەكەن كە لەناودە چىت، بەلکو بۇ خۇراكىك كە بۇ رىانى لە خوداوه، تەنەنە ئەمە ش بەلەمە دەخداوه يە باوک بىنیوھ. 47 هەتاھەتايى دەمېتىتەوە، ئەمە دەخداوه يە باوھەپەن ئەمە ش بەلەمە دەلەم: ئەمە ش بەلەمە دەخداوه يە باوک بىنیوھ.

هه یه. (aiōnios g166) 48 منم نافی ژیان. 49 باوبایپرانتان له فهرموو: «ئەی ئیوه ناتانه وئى بىزۇن؟» 68 شىمۇن پە ترۆس وەلامى چۈلەوانىدا مەنيان خوارد و مىرىن. 50 بەلام ئەم ئەو نانىدە كە دايىدە: «كەورەم، بېچىنە لاي كى ؟ وەكانى ژيانى هەتاكەتلىي له تائىمانەدە دابەزىيە، تاکو ئەوهى لېت بخوات نەمىرىت. 51 منم لەلاي تۈرى، (aiōnios g166) 69 ئېش باودىرمان هىننا و زانيان كە تو پىرۆزە كەى خودايت.» 70 عيسا وەلامى دانەوه: «ئايا ئەو نانە بخوات بۆ ھەتاكەتايە دەرىيەت. ئەو نانەش كە بۆرەن ئەنگىزىدە دوازدەم ھەلنىڭ بىزاردۇووه؟ بەلام يەكىك لە شۇو جىھان دەبىيە خىشم، جەستەمە.» 71 ئەمە چۈن دەتۋانى چۈنكە سەرەپاى ئەوهى كە يەكىك بۇو لە دوازدە قوتا بىيە كە، له ناوا خۇيان دەمە قالىيان بۇو و دەيانىگوت: «ئەمە چۈن دەتۋانى چۈنكە سەرەپاى ئەوهى كە يەكىك بۇو لە دوازدە قوتا بىيە كە، جەستەمە خۇيان بەتايىچىخۇن؟» 52 جولە كە كان ئىيلىسىه! 72 ئەمە باسى يەھوزاى شىعۇنى ئەسخەر يۈنى دەكىد،

فه رمومون: «پراستیان پی ده لیم: نه گهر جهسته‌ی کوری
دوای ئه‌مانه عیسا به جه‌لیلدا ده گدرا و نه یده‌ویست له
مرؤوف نه خوئن و خوئین نه خخونه‌وه، ژیان له ناختاندا تاییت.
ده‌وهی جهسته‌م بخوات و خوئین بخواته‌وه ژیان هه‌تاهه‌تای
هه‌یه، منیش له روزی دواپیدا زیندوروی ده کدهمه‌وه،
54 چونکه جهسته‌م خوزارکی راسته‌قینه‌یه و خوئینش
خواردنده‌وهی راسته‌قینه. 55 ټه‌وهی جهسته‌م بخوات و خوئین
بخواته‌وه به منه‌وه پهیوه‌ست ده بیلت و منیش به‌وهه. 56 ووهک
باوک زیندورو ناردوومی، منیش به و باوکه زیندورووم، ئاواش
نه‌وهی له جهسته‌ی من بخوات به‌ههی منه‌وه ده بیلت. 57
نه‌مه ټه‌هونانه‌یه که له ئاسمانه‌وه دابه‌زبیوه، نه‌ک وه کو‌نه‌وهی
باوپیزدان خواردیان و مردن. ټه‌وهی لدم نانه بخوات هه‌تاهه‌تایله
گونجاوه. 58 چیان ناتوانیت رې لیتان بیته‌وه، به‌لام رې له
ده بیلت.» (aiōn 59 عیسا ئه‌مانه‌یه له کاتیکدا فرمومو که

له که نیشته که فه رنا حومدا خه ریکی قیرکدنی خه لک بیو. 60
کاتیک زوریک له قوتاییبه کان گوییان لهو فرمایشته عیسا
بوو، گوتایان: «نهم قسهیه گرانه ای کی ده توانیت و هر بیگیت؟»
61 عیسا له دلی خویدا زانی قوتاییبه کافی به هزوی نه مدهوه بوله بول
ده کهن، یخی فرمونون: «ئایا نهده ده دیته هزوی ساقمه که دردان؟»
62 نه کگر بینن کوری مرؤف به رزیته وه بونه و شویته
یه کدم جار اینی بیو! 63 روچی پیروز ژیان ده دات، به لام
جهسته به کلک نایهت. نه و قسانه پیم گوتن رفع و ژیان.
64 به لام هه ندیگان باوه ر ناهیین.» عیسا هه ر له سه ره تاوه
نه وانه دناسی که باوه ر ناهیین، هه روهها دهیزانی کی به
گرفتی ده دات. 65 ئینجا فرموموی: «له به نه وه پیم گوتن،
کهس ناتوانی بیت بولام، مه کگر باوک رینگی پیتا بیت.»
66 لهو کانه بولواوه زوریک له قوتاییبه کافی پشتیان پیکد و پیئر
زانیاریبه هیه؟» 67 عیسا وه لامی دانه وه: «قیرکدنم که،
له گه که نه ده دگه، ان.

خُوم نیه، به لکو هی ئوهیه که ناردوویی. 17 ئەگر کسیتک هەروەھا ناتوان بىن بۇ ئەو شوینەی من لېي دەبم.» 35 ئىتر پېھەيت خواستى خودا ئەنجام بىدات، ئەوا دەزايىت ئاخۇ جولەكەن لەتىو خۇياندا گوتىان: «ئەمە بە نيازە بۇ كۆن پروات قىرકىرنەكانم لە خوداوهىيە يان لە خۇممەو قەسە دەكەم. 18 كە نايدۆزىزىنهو؟ ئابا لای پەرا گەندەكانى تىو يۈنەنىيە كان ئەوهى لە خۇيەوە بىدویت، داواى شىكۈزى خۇي دەكەت، دەپروات، تاكى يۈنەنىيە كان قىرى بىكەت؟! 36 ئەم قىسىيە چىيە بەلام ئەوهى داواى شىكۈزى ئەوه بىكەت كە ناردوویيەتى، ئەمە دەپىكەت: «داوام دەكەن بەلام نامدۆزىنهو» و «ناتوان بىن بۇ ئەو پاستگویە و فۇرقىلى تىدا نىيە. 19 ئابا موسا تەوراتى نەداونەتى؟ شوينەيى من لېي دەبم؟» 37 لە گەورەتىن و كوتا رۈزى بەلام كەس لە شۇوە بە قىسەتە تەورات ناکات، بۇچى ھەولى جەزىدا، عىسا پاوهستا و ھاوارى كەد: «ئەگر يەكىك تىنۇمى كوشتم دەدەن؟» 20 خەلکە كە وەلامىان دايەوە: «پۇچى بۇو با يېتە لام و بخواتەوە. 38 ئەوهى باۋەرم پىن بېتىت، پېست ھېيدا كە ھەولى كوشتم دەدەت؟» 21 عىسا يېتى وەك نۇرساوا پېرۇزە كە فەرمۇوييەتى، لە ناخىيە و روپۇرەكانى فەرمۇون: «كارىنەم كەد و ھەمووتان سەرسام بۇون. 22 لە ئاوى زىيان دەپروات.» 39 لېرەدا مەبەستى لە پۇچى پېرۇز رۈزى شەمەدا كورخەتەنە دەكەن، چونكە دەللىن كە موسا بۇو، كە ئەوانەنى باۋەرى پىددەھىن دواتر وریدەگەن، بەلام خەتەنە كەنلىنى سپاردوون، ھەرچەنە خەتەنە كەن لە موساواھ ھېشتا پۇچى پېرۇز نەدرابوو، چونكە عىسا شىكۇدار نېببۇو نەبوبو، بەلکو لە باپىرانەوهى. 23 ئەگر كۆر لە رۈزى شەمە 40 ھەندىك لە خەلکە كە گۈپىان لەم قسانە بۇو، گوتىان: خەتەنە بېرىت تاكى تەوراتى موسا نەشكىت، باشه لە من تۇپەر «ئەمە بە راسقى پېغەمبەرە كەدە». 41 ھەندىكى دىكە گوتىان: دەبن كە لە رۈزى شەمە سەرپاپى مۇۋقىم چاڭكىرەدەوە؟ «ئەمە مەسیحە كەدە». بەلام ھەندىك گوتىان: «باشه مەسیح لە 24 بە روالەت حۆكم مەدەن، بەلکو حۆكىم كادىپەرەوانە جەليلەدە دېت؟ 42 ئابا نۇرساوا پېرۇزە كە نافەرمۇت كە بەدەن، 25 لە بەر ئەوه ھەندىك لە خەلکى تۇرالىم دەيانگوت: مەسیح لە رەچەلەكى داود و لە بېت لەمەدە دېت، ئەو گوندەي «ئەمە نىيە ئەوهى دەيانەوەيت يېكۈزۈن؟ 26 ئەوهەتا بە ئاشكرا كە داودى لېپۇ؟» 43 بۇيە بەھۆى ئەوهە دووبەرەكى كەوتە قەسە دەكەت و ھېچى پىن ئاينىن، ئابا سەرۋەكە كان بەپاستى بېيان تىوان خەلکە كە. 44 ھەندىك لەوان و ۋىستان بېگن، بەلام دەركوتۇوھە كە ئەمە مەسیحە كەدە؟ 27 بەلام ئېدە دەزانىن ئەمە كەس دەستىگىرى نەكەد. 45 ئوسا خزمەتكارەكان گەپرەنەوە خەلکى كۆپە، كاتىك مەسیح دېت، كەس نازايت خەلکى لاي كاھىنلىق بالا و فەرسىيەكان، ئەوانىش ئىيان پېرسىن: كۆپە. 28 پاشان عىسا لە حەوشەكانى پەرسىگا بەردەوام بۇو «بۇچى نەتائىنەتى؟» 46 خزمەتكارەكان وەلامىان دايەوە: «ھەرگىز لە سەر قىرકىدنى خەلکى و ھاوارى كەد: «بەلى، دەمناسن و كەس وەك ئەمە قەسەى نەكەدەوە!» 47 فەرسىيەكان گوتىان: دەزانىن خەلکى كۆپە، لە خۇممەو نەتائۇم، بەلام ئەوهى منى «ئابا ئىمەش گومرا بۇون؟» 48 باشه كەس لە سەرۋەكە كان يان ناردووھە راستە، مۇرۇ ئايىناسن، 29 بەلام من دەيناسىم، چونكە فەرسىيەكان باۋەرى پىن ھېتىاوه؟ 49 نەخېر! تەنها ئەم خەلکە لەم و ئەۋىش منى ناردووھە. 30 لە بەر ئەوه ھەولىان دەدا نەفرەتلەتكاراھە نەيت كە لە تەورات نازايت.» 50 نېقۇدىپوس بېگن، بەلام كەس دەستى بۇ درىز نەكەد، چونكە ھېشتا كاتى كە پېستەتەپتۇرە لاي عىسا و يەكىك بۇو لەوان، يې پېرسىن: نەھاتبۇو. 31 زۇر لە خەلکەكەش باۋەرىان پىن ھېتىا و گوتىان: 51 «ئابا تەوراتىن حۆكى يەكىك دەدەت پېش ئەوهى گۇنى «ئابا كاتىك مەسیح دېت، پەرجۇوی زىياتى دەكەت لەوهى لى بېرىت و بېزانتى چى كەدەوە؟» 52 وەلامىان دايەوە: ئەمە كەدەوە يەقى؟ 32 كاتىك فەرسىيەكان گۈپىان لېپۇ «تۇش جەليلەتى؟ لىنى بکۈلە و بېزانە كە لە جەليلەدا پېغەمبەر كە خەلکە كە لمبارەي عىساواھ چەپەچەپ دەكەن، كاھىنلىق هەلنا كەۋىت.» 53 ئىتر ھەرييە كە چۈوهە مالى خۇرى.

بالا و فەرسىيەكان خزمەتكارىيان نارد تاكو بېگن. 33 عىسا 8 بەلام عىسا چوو بۇ كېبى زەيتۈون. 2 لە بەرەبەياندا فەرمۇوی: «ماوهىكى كەمم لەگەلتان ماوه، ئېنجا دەچەمە لاي گەپرەيەوە حەوشەكانى پەرسىگا، ھەمە خەلکە ئاتە لاي و ئەوهى ناردووھى. 34 بەدوامدا دەگەپىن بەلام نامدۆزىنهو،

ئەویش دایشىت و دەستى كىد بە قىزىرىدىن. 3 مامۆستايىان گەنجىنە كە خەلک قىزىدەكىد، بەلام كەس نەيگەت، چۈنكە تەورات و فەريسييەكان ژىتىكەن ھېتىا كە لە كاتىداو ئىپسىدا ھېشتا كاتى نەھاتىبو. 21 دىسان عيسا يېنى فەرمۇن: «من گىرىابۇ، لەناوه راستى خەلکە كە رىيانگرت، 4 پىيىغان گوت: دەپرۇم و گۈيە بەدۋامدا دەگۈرۈن، بەلام لەناو گوناھە كاتىنان «مامۆستا، ئەم زىنە لە كاتى ئەنجامدالى داو ئىپسىدا گىراوە. 5 دەمرەن، گۈيە ناتوانى يېنى ئەو شوينەي من بۇي دەچم.» 22 موساش لە تەوراتدا فەرمانى پى كەدووين ڏىن تاوا بەردباران لەبەر ئەوه جولە كە كان پرسىياريان كەد و گوتىان: «ئايا خۇى بىكىت. تو چى دەلى؟» 6 ئەمەيان بۇ تاقىكىرنە وەرى عيسا دەكۈزىت؟ چۈنكە دەلى: «گۈيە ناتوانى يېنى ئەو شوينەي من بۇي گوت، تاكو شىتىكەن ھەبىت سکالاى لى بىكەن. بەلام عيسا دەچم.» 23 ئېتىر عيسا يېنى فەرمۇن: «گۈيە ھى خوارەوهن، خۇى چەماندەوە و بە پەنجە دەستى كەد بە نۇرسىن لەسەر من ھى سەرەوەم. گۈيە ھى ئەم جىپاھەن، بەلام من ھى زەوى. 7 كاتىك ئەوان بەر دەوام بۇون لە پرسىيارىكەن، عيسا ئەم جىپاھەن ئىم. 24 لەبەر ئەوه پېم گۇتن: لەناو گوناھە كاتىنان ھەستىيەوه و يېنى فەرمۇن: «كامەتان بىن گوناھە با يەكەم دەمرەن، چۈنكە ئەگەر باوهەر نەھىن كە من ئەموم، ئەوا لەناو كەس بەردى تېڭىزتى». 8 دىسان خۇى چەماندەوە دەستى گوناھە كاتىنان دەمرەن.» 25 لىيان پرسى: «تو كېيت؟» عيسا كەدەوە بە نۇرسىن لەسەر زەوى. 9 ئەوانەي گۈپىيان لىبىو، يېنى فەرمۇن: «من ھەر ئەوهەم كە لە سەرەتاوه پېم گۇتن. يەك لەدواى يەك رۇيىشىن، دەستىپەك لە پېرانەوه. ئەوسا 26 زۇر شەم ھەيدەسەرتان كە بىلەم و گۈيە پى حۆكم بىدەم، عيسا بە تەنە مايەوه، ڑەنە كەش لەوى ناردووى جىنى مەتمانىيە، ھەرقىچىم لەو بىستۇرە پاستىبۇوه و يېنى فەرمۇو: «خانم، ئەوان لە كۆين؟ كەس بە جىپاھى دەلىم.» 27 ئەوان تىنە كەيىشىن كە باسى باوکى تاوابارى نەكىدىت؟ 11 گۇتنى: «نەخېرىز گەورەم.» عيسا دەكەت. 28 لەبەر ئەوه عيسا يېنى فەرمۇن: «كاتىك كۈرى فەرمۇو: «منىش تاوابارت نا كەم. بېئىتىر گوناھ مەكە.» مەۋەقەن بەر زەرگەدەوە، ئەوسا دەزانىن كە من ئەموم و لە خۇزمەوه 12 دىسان عيسا قىسەي بۇ كەن و فەرمۇو: «من ٻۇونا كى هېچ نا كەم، بەلکو بە جۆرە قىسە دەكەم كە باوک قىزى جىپاھان، ئەوهى دوام بىكەت ھەرگىز بە تارىكىدا ناپروات، كەدەوە. 29 ئەوهى ناردووى لە گەلەدەيە و بە تەنە بە جىنى بەلکو ٻۇونا كى ژىانى دەبىت.» 13 ئىنچا فەريسييەكان پىيان نەھىشتۇرۇم، چۈنكە ھەمېشە ئەوه دەكەم كە جىنى رەزامەندى گوت: «تەنە خۇت شايەق بۇ خۇت دەدەت، شايەتىيە كەت ئەوه.» 30 كاتىك ئەم قاسانى دەكەد، زۇر كەس باوهەريان راست نىيە.» 14 عىشاس يېنى فەرمۇن: «تەنەت ئەگەر يېنى ھېتىا بۇ جولە كەنام بېتىنەوه، ئەوا بە راستى دەزانىم لە كۆتۈھەناتۇم و بۇ كۆئى دەپرۇم. بەلام گۈيە نازانىن قوتاپى مەن و 32 راستى دەناسن، راستىش تازاداتن دەكەت.» من لە كۆتۈھەناتۇم يان بۇ كۆئى دەپرۇم. 15 گۈيە بە گۈزىرىدى 33 جولە كەن و لەلەمان دايەوه: «ئېنى ئەوهى ئىپراھىمەن، پۇانە كافى مرۇف حۆكم دەدەن، بەلام من كەس حۆكم نادەم. ھەرگىز كۆتىلەي كەس نەبۇون. ئېتىر چۈن دەفەرمۇو: «گۈيە 16 ئەگەر حۆكمىش بەدم حۆكىدانە كەم راستى، چۈنكە بە تەنە تازاد دەبن؟» 34 عيسا وەلەمى دايەوه: «راستى پاستىيان نىم، بەلکو من لە گەل باوکىدا، ئەوهى كە ناردوومى. 17 لە پى دەلىم، ھەركەسىك گوناھ بىكەت كۆتىلەي گوناھە. 35 تەوراتى گۈيەشىدا نۇرسراوه كە شايەقى دوو كەس پاستى. 18 كۆتىلە ھەتاكەتايە لە مال نامىتىتەوه، بەلام كور ھەتاكەتايە شايەتىم بۇ دەدەت.» 19 ئەوسا لىيان پرسى: «باوكت لە كۆتىيە؟» بە راستى تازاد دەبن. 37 دەزانام كە گۈيە لە ئەوهى ئىپراھىمەن، عيسا وەلەمى دايەوه: «نە من دەناسن و نە باوکىشىم. ئەگەر بەلام ھەولى كوشىتم دەدەن، چۈنكە پىامە كەم لە دلى گۈيەدا مەنتان بىسايىاه ئەوا باوکىشىمان دەناسى.» 20 ئەو قاسانى جىڭىڭىز نىيە. 38 چەم لەلائى باوک بىنۇھە دەلىم، گۈيەش چىتان لە كاتىكىدا فەرمۇو كە لەناو حەۋەشە كافى پەرسىتگە لە نىزىك لە باوگانەوه بىستۇرە دەيىكەن.» 39 و لەلەمان دايەوه: «باوکان

ئىپراھىمە»، عيساش يېنى فرمۇون: «ئەگەر رۈلەي ئىپراھىم باوگان دىشاد بولۇ كە رۈزى ئاتى من بىيىت، جا ئەو رۈزى بولۇنالىدۇ، كىدارەكانى ئىپراھىمان دەكەد. 40 بەلام ئىستا هۆلى يېنى و دەنلىخۇش بولۇ». 57 جولە كە كان پېيىان گوت: «تەجاري كۆشكىنى من دەدەن، ئەو كەسەرى كە راستى لە خۇداوە تەمدەنت نەبوبو بە پەنجا سال، ئېتىر چۈن دەلىت كە ئىپراھىمەت بىسست و يېنى گوتىن. ئىپراھىم وەك ئىعوبى نەكىدوووه 41 شۇه يېنىۋە؟» 58 عيسا يېنى فرمۇون: «راستى راستىتىان پى دەلەم، كىدارەكانى باوگان دەكەن». جا پېيىان گوت: «بە زۆلى لەدىايىك پېش ئەوهى ئىپراھىم لەدىايىك بىيت، من ھەم». 59 ئەوسا نەبوبۇن. يەك باوگان ھېيە كە خۇدايە. 42 عيسا يېنى فرمۇون: بەردىيان ھەلگەت تاكۇ بەردبارانى بىكەن، بەلام عيسا خۆرى «ئەگەر خۇدا باوگان بويالى، مىتانت خۆشىدە ويست، چۈنكە لە شارادەوە و حەوشە كانى پەرسەتگەي بە جىيەتىشت.

خوداوه ده رچروم و هاتووم. له خومهوه نه هاتووم، به لکوئو 9 کاتیک که عيسا به پیگادا تیده په پری، پیاویکی بیلني نارادووی. 43 بوجی له قسه کامن تینتا گن؟ چونکه میوه ناتوانن که به زگاک نایينا ببو. 2 قوتاپیه کانی لیيان پرسی و گوتیان: «پرای، کی گوناهی کرد ووه، ئەم پیاوه يان دایک و باوکی، وا به زگاک نایينا یاه؟» 3 عيسا وهلامی دایرهوه: «نه ئەمه گوناهی کرد ووه نه دایک و باوکیشی، به لکو تاکو کاره کانی خودای تیدا دهربکه ویت. 4 همدا روزه له سرهمانه کاری ئەوه بکین که نارد وووی، چونکه شو دادیت و کەس ناتوانیت کاری تیدا بکات. 5 ئەوهندەی له جيھاندام، من رووناکی جيھانم،» 6 ئەمەدی فرمۇو و تەنی له سەر زەھوی کرد، به تەنە کە قورى گۈته و چاواي پیاوه کەی پى سواخ دا. 7 يېنی فرمۇو: «بۇ له گۆئى سيلوام خوت بشۇ،» (سيلوام واتەن بىز دراواو). جا رېبىشت، خۆي شوشت و به چاواي ساغەوە گەرپاوه ماللهو. 8 ئېنجا دراوسي و ئەوانەی پېشتر بىنیبۇيان سواں دەكەت گوتیان: 9 هەندىتكى ئەمە ئەوه نېيە دادەنىشت و سوالى دەکردى؟ گوتیان: «خۆيەقى.» هەندىتكى دىكە گوتیان: «نه خېزىر، به لام لەو دەچىت.» به لام ئەو پىدا گىرى دەکرد و دەيگوت: «من ئەمم،» 10 ئېنجا لىيان پرسى: «ئەي چۈن چاوت كايدىوه؟» 11 وهلامی دایرهوه: «پیاویک يېنی دەگوتىرى عيسا، قورى گۈته و چاواي سواخ دا، يېنی فرمۇوم: «بۇ له گۆئى سيلوام خوت بشۇ.» مەنيش رېۋىشتم، خۆم شوشت و پاشان چاواه کامن ناكارات. 12 ئەوهى گۈزىبایلى و شەكامن بىنت ھەرگىز تامى مردن ناكارات. 13 ئەلما تۆ له ئېپراھىمچى باوکان گوره ترى

پیشینان». 12 لیيان پرسی: «له لوکوپیه؟ کوکی؟ نازام». 13 چهارمین بخش این متن درباره رانیش مردن خواهد بود. خواسته شد که این مرد را کجا ده زانیت؟⁵⁴ عیسیا و هلامی دانه ووه: «له گدر من خزم شکودار بکم، نهوا شکومه ندیبه کدم هیچ نیبه، نهوا باوکمه که شکودارم ده کات، نهاده ویه ده آین خود امانه. 55 هه رچنه ده یهونه نایاسن، بهلام من ده نایاسن، هه گدر بآیم نایاسن، و هک یهونه ده بمه دروزن. بهلام ده نایاسن و گوزیره لی و شهکانی ده بمن. 56 ئیراهیی

گوتیان: «کم پایاوه له خود اووه نییه، چونکه شه مه ناپاربیزیت». قیرمان ده کهیت؟» جا ده ریانکرده ده رهوه. 35 عیسا ییستی به لام ههندیکی دیلک گوتیان: «چون پایاویکی گوناهبراه ده توانيت ده ریانکرده، دوزیبه وو و ییخ فرمومو: «باوهره به کوری په رجوعی بهم جزوه بکات؟!» پیتر دووهره کی کوته تیوانیان. مرؤٹ ده کهیت؟» 36 کاپرا وه لامی دایهوه: «گوردهم، نه و 17 دیسان له نایانا کهیان پرسی: «تو ده رباره هه ئوه و چی ده لئی، کیلهه تاکو باوهره پی بکم؟» 37 عیسا ییخ فرمومو: «تو چونکه چاوی توی چاک ک کردهوه؟» گوئی: «پیغمدبهره..» 18 ئه ووت ینیویه، ئوه هه مان ئوه کوسه یه که ییستا قسسه له گدل را به ران جوله که کان باوهرهیان نه کرد که ئه مه نایانا بووه و ییستا ده کات.» 38 ئه وویش گوئی: «گوردهم، باوهره ده که姆،» یینجا ده بینیت، هه تا ئوهی دایک و باوکی پاوه که کیان بانگکرد. کېقشی بېردد. 39 عیسا فرموموی: «بې حومدان هاتو ومهه کم 19 لییان پرسین: «ئایا ئه مه کورپانه که ده لئین به زگاک نایانا جیهانه، تاکو ئه وانهی ناینان بیین و ئه وانهی ده بین کویز بووه؟ ئهندیک ییستا چون ده بینیت؟» 20 دایک و باوکی وه لامیان بن. 40 ههندیک فرمومی که له گەلی بون گویان له مه بووه، دایوه: «دەزانین کم کورپانه و به زگاک نایانا بوو. 21 به لام لییان پرسی: «ئایا ئیچه ش کویین؟» 41 عیسا ییخ فرمومون: نازانین ییستا چون ده بینیت، یان نازانین کی چاوی چاک «ئه گەر میوه کویز بونایه گوناهه که تان ده مینیتنه ووه.» گردو وته ووه. له خوی پرسن، ئوه گورهه و باسی خوی ده لئین: «دەینین،» الده رهه ئوه گوناهه که تان ده مینیتنه ووه.»

گورگ دیت، مهربه کان به جینده هیلت و پراوه کات، گورگیش چاک به ردبارت ناکین، به لکو به هوی کفر کردته وه، مهربه کان ده بات و پرته واژه بیان ده کات. 13 کارا هله دلیت، چونکه تو مرؤفت و خوت ده کدیت به خودا.» 34 عیاش چونکه به کری گیواه و خدمی مهربه کافن بیمه. 14 من شوانه وهلامی دانهوه: «ثایا له تهواراه که تان نهنو سراوه: [من پم دلسوزه که، مهربی خوم ده ناسم و ئوانیش من دناسن، 15 گوتون: «میوه خوداوه نده کان!؟» 35 نو سراوه پیروزه که همه میشه هه رووه ک چون باوک ده مناسیت، منیش باوک ده ناسم. راستی ده فرمومیت. ئه گهر خودا ئهوانه به «خوداوه نده کان! ناو ریانم بپه مهربه کان داده تم. 16 هدروهها مهربی دیکم هه يه که بنت که وشهی خودایان بپه هاتوهه ته خواره وه، 36 ئیتر سه برم پشتیره نین، ده بئی ئه وانیش بېنم، ئوانیش گوپیان چون شیوه بهوه ده لین که باوک بپه خوشی ته راخانی کدو ووه له ده نگم ده بیت، جا ده بې يک مینگل و يک شوان. 17 و ناردو ویه قی بپه جیهان: «تو کفر ده کدیت،» چونکه گوتم: «من له لابه رئوه باوک منی خوشده ویت، چونکه زیانی خوم داده تم کوری خودام؟؟» 37 ئه گهر کاره کافن باوک نه کم، باوهرم پى تاکو و هر گیرگمه وه. 18 کدس له منی ناسیتی، به لکو خوم مه کدن. 38 به لام ئه گهر ئه کارانه بکم، هر چنده باوهه برسیم دایده تم. ده سه لاتم هه يه دایینم و ده سه لاتم هه يه بیبهه مه وه. پی ناکن، باوهه بهو کارانه بکن، تاکو بزان و تیگن که دئم راسپاره دیم له باوکه وه ورگرتووه.» 19 به هوی ئه م باؤک له مندایه و منیش له باوکدام.» 39 دیسان ویستیان قسانهوه دیسان دووبهره که له تیو جوله که کان په یدابوو، 20 بیگن، به لام له ده سیان دهربازی بورو. 40 ئینجا عیسا چوهوه ووه ززوپیک لهوان گوپیان: «رۇحى پىسى هه يه و پرینه ده کات. ئه و بهره ری رووباری ئوردون و لەوئى ماييه وه، لهو شوئیه که بۆچى گۆنلى ده گرن؟» 21 هەندىنکی دیکەنام گوپیان: «ئەمە يه حیا يه کەم جار خەلکى له ئاو هەلدە كېشا. 42 زۆر خەلک قسەی کەسیتک نییه که رۇحى پىسى تیدا بیت. ثایا رۇحى هاتە لاي و دەيانگوت: «يە حیا هېچ پەرجوونىک نەكىد، به لام پىسس ده توانیت چاولی نایينا چاک بکاتوه؟» 22 زستان بورو و هرچى يە حیا دهرباره ئەم پیاوه گۆن پاست بورو.» 43

په رستگا له پرېزه ووه سره دا پوشر اووه کهی سليمان پیاسه هی ده کرد، که هه ردو ولای به کوله که ګیرابوو. 24 جوله که کان لې کړوونه وو پېيان ګوت: «هه تا کهی له ګومان ده مان پیاسه ووه؟» نه ګور کرد، به پرچې پېيان کافی سپړیه ووه، له عازر نه خوشیش برای بwoo. 3 خوشکه کان هه ایلان بు عیسا نارد و ګوتیان: «گورهه، ئه وتا ئه ووهی خوشتده ووهی نه خوشهه». 4 کاتیک عیسا ئه مهی بیست فرمودوی: «ئهه نه خوشیه بు مردن نیمه، به لکو بు شکوکداری خودایه، تاکو به هویه ووه کوری خودا شکوکدار بیت». 5 له ګل ئه ووهی عیسا مدرس و خوشکه کهی و له عازری خوشنده وویست، 6 کاتیک بیستی نه خوشهه، دوو رژوی دیکه له و شویه هی لې بు ماډیوه. 7 دوای ئه مه عیسا به قوتاییه کافی فرمودو: «با بگړر یېنه ووه ناوچه یه هودیا». 8 ئه ووی ده یانویست به دربار است بکن، دیسان ده چېته ووه ئه ووی؟» 9 عیساش ولهامی دایوه: «ئایا رژوڑ دوازده کاټر میز نیمه؟» ده کمن؟» 33 جوله که کان ولهامیان دایوه: «له بهر ګردارېتک

ئوهی به روز بروات پیچ هه لانا کویت، چونکه روناکی بگریت. 32 کاتیک مریدم گذشته ئه و شویهی عیسای لیبوو ئه جیهانه ده بینیت. 10 به لام ئهودی به شهو بروات پیچ و ئهودی بینی، به سه رپیدا کووت و پیچ گوت: «گورهم، هه لدله کویت، چونکه روناکی تیدا نیهه». 11 ئه مانهی فهرومود، ئه گدر لیزه بوبوتایه، برا کم نه ده مرد. 33 عیش اش که بینی پاشان پیچ فهرومون: «له عاززی دوستمان نوستووه، به لام ده گریت و ئه و جوله کانهش که له گدلی هاتیون ده گریت، ده پرۆم تاکو به خه بری بہتتمه وه». 12 ئینجا قوتاییه کان پینیان کاری له روحی کرد و خه مباربو، 34 لی پرسین: «له کویتیان گوت: «گورهم، ئه گدر ئه و نوستووه، چا کده بینیه وه». 13 داناوه؟ ئه وانیش و لامیان دایه وه: «گورهم، وهره و بیلنه؟» عیسا باسی مردنی ئهودی کرد، به لام ئهوان وایانزانی باس له 35 جا عیسا گریا. 36 له بره ئهوده جوله که کان گوتیان: «سهیر نوستنی ئاسایی ده کات. 14 عیش اش به شاکرا پیچ فهرومون: بکدن، چهندی خوشده ویست! 37 به لام هنندیکان گوتیان: «له عازز مردووه. 15 له بره شیوه دلشادم که لهوی نه بوم، «ئمه که چاوی نایینا کدی چاک کرده وه، ئایا نهیده توافی وای تاکو باوهه بیهن، ورن، با پرین بوق لای.» 16 توماسیش که بکدايه ئه میش نه مردیه؟ 38 دیسان عیسا له ناخه وه خدم به دووانه باگ ده کرا، به قوتاییه هاوه له کانی گوت: «با پیش دایگرت و هاته لای گوره که که نهشکه ویک بوو دهه که لی گدل ئهودا پرین تاکو له گدل ئهودا بکرین.» 17 کاتیک به رینکی پیوه نرابوو. 39 عیسا فهروموم: «به رده که لاده ن.» عیسا گدیشت، زانی له عازز وا چوار روزه له گوردایه. 18 مه رساي خوشکی مردووه که پیچ گوت: «گورهم، بونی پیش عه نیاش تزیکدی پازده تیره او پیز له گورشه لیه وه دورو بوبو. گردووه، چونکه چوار روزه.» 40 عیش اش پیچ فهروموم: «ئه 19 ژماره یه کی زور له جوله که کان هاتیونه لای مه رسا و مریدم پیچ نه گونی ئه گدر باوهه بکدیت شکوئی خودا ده بینیت؟» 41 تاکو سره خوشی رکا کیان لی بکدن. 20 کاتیک مه رسا پیستی ئوسا به رده کیان لارد، عیش اش چاوی هه لپری بوق اسمان و عیسا هاتووه، به ره پیری چوو، به لام مریدم له مال مایه وه. 21 فهروموم: «باوهه، سویاست ده کدم که گویت لی گرم. 42 ئینجا مه رسا به عیسای گوت: «گورهم، ئه گدر لیزه بوبوتایه، ده مزانی که تو هه میشه گوینم لی ده گریت. به لام له بره ئه و بکدیت، خودا ده تدقیق.» 23 عیسا پیچ فهروموم: «برا کدت که تو منت ناردووه.» 43 که ئه مهی فهروموم، به ده نگیکی به رز زیندوو ده بینیت وه. 24 مه رساش پیچ گوت: «ده زانم له هاواری کرد: «له عازز وهره ده رهه وه!» 44 ئه وسا مردووه که زیندوو بونووه و روزی دواپیدا هه لدله سیتته وه. 25 عیسا پیچ هاته ده رهه وه، دهست و قاچی به کفن به ستارابوو، رووشی به فهروموم: «من زیندوو بونووه و زیان، ئوهی باوهه پی بینیت، ده سمالیک پیچ رابوو، عیش اش پیچ فهرومون: «بیکنه وه، بیلآن ئه گدر بشمریت زیندوو ده بینیت وه. 26 هه روهها هه رکسیک با پروا، 45 له بره ئهوده ژماره یه کی زور له جوله که کان که بوق که زیندوو و باوهه پی بینیت، هرگیز نامریت. باوهه بهمه لای مریدم هاتیون و ئه مهیان بینی که عیسا کردی، باوهه بیان ده کدت؟» 27 پیچ گوت: «بهلی گورهم، باوهه پیچ هتینا. 46 به لام هنندیکان چوونه لای فریسیه کان و هتیاوه که تو مه سیعه کیت، کورخ خودای، ئوهی بوق جیان ئوهی عیسا کربووی پیان را گدیاند. 47 له بره ئهوده کاهینانی دیت.» 28 پاشان که ئه مهی گوت، چوو مریدم خوشک بالا و فریسیه کان ئهندامانی ئهنجومه نی بالایان کوکرده وه، بانگکرد و به نهیتی گوت: «مامؤستا لیزه وه، بانگک ده کات.» گوتیان: «چی بکین؟ چونکه ئه پاوه په رجوعی زور ده کات. 29 ئه ویش که ئه مهی بیست خیرا هستا و هاته لای. 30 48 ئه گدر بهم شیوه یه لییگه پرین هه مو خه لکه که باوهه پیچ عیسا هیشتا نه هاتیوه ناو گونده که، به لکو لهو شوینه بوبو که ده هین، رومانیه کانیش دین، په رستگا که مان ده رهه خین مه رساي لی بینی. 31 ئه و جوله کانهی له ماله وه له گدل بونون و نه ته وه که مان پاچیچ ده کدن.» 49 یه کیک لهوان، به ناوی دلنوايان ده کرد، بینیان مریدم خیرا هستا و چووه ده رهه، قهیافا، ئه و سالله سه روزکی کاهینان بوبو، پیچ گوت: «ئیوه هیچ دوای که وتن، وایانزانی ده چیته سه روزکه تاکو لهوی نازان! 50 تینا گن که باشتره بوتان پاوه یک له جیان گدل

بمریت، لوهی که گل هه مووی لمناوچیت». 51 نهوله کاهینانی بالا ته گبیریان گرد له عازریش بکوژن، 11 چونکه خویه وه ئەمهه نه گوت، بەلکو لمو سالەدا سەرۆک کاهینان ژماره‌یەکی زور له جوله کە کان بهه وی ئەمەه دەرپیشتن و ببو، پیشیتی کرد کە عیسا له جیاتی گل دەمریت، 52 باوه‌ریان به عیسا دەھیتا. 12 بۆ بیدانی ئەو ٹاپزره‌یه له خەلک نەک تەنها له جیاتی ئەو گلە، بەلکو تاکو رۆلە کافی خودا کە هاتیوون بۆ جەڑن، یستیان کە عیسا دیت بۆ تورشەلیم، 13 کە پەرتەوازه بونون کۆبکانه وە و یەکانچانه وە. 53 ئیتر لهو لقە دار خورمایان برد و بەرەپیری چوون، ھاواریان دەکرد: بروزه وه پیلانی کوشتیان دارشت. 54 لمبەر ئەمەه چیتر عیسا به «ھۆسانا! [پیروزه ئەمەه بە ناوی یەزدانوو دیت!]» پیروزه ئاشکرا بەناو خەلکی يەھودیادا نەدەگەر، بەلکو له ویویه چوووه پاشای ئیسرائیل! 14 عیسا جاشکیکی بىنی، سواری ببو، وەک ناوجەھ کانی نزیک چوأله‌وانی، بۆ شاریتک ناوی ئەفرایم ببو، نووسراوه: 15 ئەمی شاری سییون مەترسە، ئەمەتا پاشا کەت له گل قوتاییە کانی لەوی مایە وە. 55 لمو کاڭەدا جەڻی پەستخەی دیت به سواری جاشی ماکەریک. 16 سەرەتا قوتاییە کانی جوله کە کان تزیک ببو، زور کەس له گوندە کانه وە پیش جەڻن لەمانه تېنە گەیشتن. بەلام پاش ئەمەه عیسا شکودار گرا، بۇ تورشەلیم هاتیوون تاکو خۆیان پاک بکەنەوە. 56 جا به بیریان کەوتەوە کە ئەمانە دەربارەی ئەو نووسراون، ئەوانیش دواى عیسادا دەگەران، ھەرەوەها کاپیک له حەوشە کانی ئەمانەیان بۆ ئەمەه دەربارەی ئەو نووسراون، ئەلکەش پەرسنگا ۋاوه ستابون بە يەکتیریان دەگوت: «راتان چیيە؟ ئایا بۆ له گل بۇون کاپیک له عازری لەنانو گۈزە کەوە بانگىد و له تىو جەڻن نايەت؟» 57 کاهینانی بالا و فەرسییە کانیش فەرمانیان مردوواندا هەلیسەندا دەھەنە، شایه تیيان بىزى دەدا. 18 لمبەر ئەمەه دەرکەدبوو ئەگەر ھەركەسیک بزاپت ئەمەه لەکوییە، دەبیت بۇو خەلکە کە چوونە دەرەوە بۆ ئەمەه پېشوازى لى بکەن، چونکە یستیان ئەو پەرجووی گەددوو. 19 فەرسییە کانیش ئاشکراى بکات، تاکو پېگەن.

12 شەش بروز پلاش جەڻنی پەستخە عیسا ھاتە بىت عەنیا بە يەکتیریان گوت: «دەپىن گیوھ ھېچتەن لە دەست نايەت! ئەمەتە ھەموو جىهان دواى كەوتۇو!» 20 ھەندىك يۇناني لەتىو ئەوانە بونون کە هاتیوون له جەڻدا خواپەرسى بکەن. 21 ئەوان ھاتە لاي فيلىپۆسى خەلکی بىت سەيداى چەللىل و بىيان گوت: «گەورەم، دەمانەویت عیسا بىيىن». 22 فيلىپۆسىش هات و بە ئەندىراوسى گوت، ئېنجا ئەندىراوس و فيلىپۆس هاتن و بە عیسایان گوت. 23 عیساش وەلامى دانەوە و فەرمۇوی: «کافى شکوداركىدىن كورى مروفەتاتوو. 24 راستى پاسىتىان پى دەلەم، دەنگەن گەنم ئەگەر نە كەپىيە تاوزۇي و نەمەت، بە تەنما دەمەيتىتەوە، بەلام كە خۆشىدەويت دەيدۈرۈتىت، بەلام ئەمەه لەم جىهانەدا برقى لە ژياني خۆرى دەپىتەوە، ئەوا بۆ ھەتاكەتايە ژياني دەپارىزىت. 25 ئەمەه ژياني خۆرى سندوق پاراھى لەلا ببو، لەپاراھى دەبرىد كە تېيىدا دادەنزا. 26 ئەمەه خۆمىنىتەن، بۆ رۆزى ناشتمەن ھەلەگەر تىپ، 8 چونکە ھەزاران ھەمېشە له گەلتان، بەلام من ھەلەگەر تىپ، 9 ھەزاران ھەمېشە له گەلتان، بەلام من ھەمېشە له لاتان نىم». 9 كاپیک ژمارەيەکی زور له جوله کە کان يەكىك خزمەتم بکات باوكم رىزى لى دەگرىت. 27 «ئىستا زانىيان عیسا لەویيە، ھاتن، نەک تەنها لمبەر عیسا، بەلکو بۆ خەبارم، چى بلەم؟ باوکە لەم كاته بىزگارم بکە؟» بەلام نەخېرى، بىننى لەعازریش كە لەتىو مردووان هەلیستاندەوە. 10 ئەوسا من بۆ ئەم کاته ھاتوم. 28 ئەم بائوك، ناوت شکودار

بکه!» جا دهنگیک له ئاسمانه وه هات: «شکودارم گردووه و نه مینیته وه. 47 ئەگر يەكىك گۈنى لە وتكانم بۇو و کاري شکودارىشى دەكەمه وه. 29 ئەو خەلکە لەوى ئامادە بۇون پى نەكىد، من حوكى نادەم، چونكە نەھاتووم تاڭو جىهان حۆكم گۈپىان لېپۇو و گوتىان: «ھەورە ترىشقە بۇو!» ھەندىتىكى دىكەيان بەدەم، بەلکو جىهان رېگار بکەم. 48 ئەوهى دەتم بەكتانه وھ و گوتىان: «فېلىشىتىيەك بۇو قسىە لە گەل كەد.» 30 عىسا وتكانم وەرنە گۈزىت، يەكىك ھەيدى حۆكمى بەدات، ئەو قسىە يەي فەرمۇسى: «ئەو دەنگەي هات بۇ مىن نەبۇو، بەلکو بۇ شىوھ كەم دەنم لە رۇزى دوايدا حۆكمى دەدات. 49 من لە بۇو. 31 ئىستا كاتى حۆكمىدا ئەم جىهانى يە. ئىستا سەرۇزى خۆمە وھ قىسمە نەكەدووه، بەلکو ئەو باۋەكى كە تاردۇومى، ئەم جىهانه دەردە گۈزىت. 32 كاتىك منىش لە زەۋىيە وھ بەرز رايسبارددۇوم كە چى يلىم وچ قسىەك بکەم. 50 دەزانم دەكەنە وھ، ئەواھە مۇوان بۇلاي خۆم رادە كېشىم. 33 ئەمەي رايسباردىي ئەو خەلکى بۇزىيەن ھەتاھەتىيە دەبات، ھەر بۇيە گۆرت ئاماڙەي كەد بەو شىوھ مردنەي كە دەبىت بېرىت. 34

(aiōnios) خەلکە كە ولامىان دايەوە: «لە تەوارىدا بېستومنە كە مەسیح g166)

13 پىش جەۋى پەسخە، عىسا دە Mizanى كاتى ھاتووه ئەم بەرز بىكىتىيەوە؟ ئەم كۈرى مرۇفە كىيە؟ (aiōn g165) 35 عىساش يېنى فەرمۇون: «بۇونا كىيە كەتان بۇ كاتىكى كۆرت لەسەر دەمېتىيە وھ. بېرىن ھەتا بۇونا كىتىان لە گەلە، نەوهە تارىكىتىان بەسەردا بېت، چونكە ئەوهى بە تارىكىدا دەروات نازارى بۇ كۆي دەروات. 36 باۋەر بە بۇونا كىيە كە بېرىن ھەتا بۇونا كىيە كەتان لە گەلدايە، تاڭو بىنە رۇلەي بۇونا كىيە كە.» عىسا ئەمانەي فەرمۇو، رېلىشت و خۆي لىيان شاردە وھ. 37 ھەرچەندە زۇر پەرجۇوو لە بەردە مىيان كەد، بەلام باۋەرپاران و خاولىيەكى ھەلگەت و ھەنۋە دەستى وھ بەدەستەدە بەدات. 3 عىساش كە دە Mizanى باۋەك ھەمو شىئىكى خىستووه تە خۆشىيەتن. 2 ژەمى ئۇوارە بۇو، شەيتان خىستبۇويە دلى يەھۇزى ئەسخەنەر بىوئى كۈرى شىمۇن، كە عىسا بەدەستەدە يەھۇزى ئەسخەنەر بىوئى كۈرى شىمۇن، كە عىسا بەدەستەدە خۆشىيەتن. 3 ھەرچەندە زۇر پەرجۇوو لە خوداوه ھاتووه و بۇ خودا شىزىر دەستى، ھەرھەدا لە خوداوه ھەستا و كەوا كەدى دا كەند دەگەرپىتەوە، 4 لەسەر خوان ھەستا و كەوا كەدى دا كەند يەزدان، كە باۋەرپى بە پەيامە كەمان كەد و هېزى كەد و يەھۇزى خاولىيەكى كە بە تاۋەقەدەوە بەستىبۇي پېيانى يەزدان بۇ كى دەركەوت؟ 39 لەبەر ئەوه نەيانتوانى باۋەر دەسپىتەوە. 6 كاتىك گەيشتە سەر شىعۇن پەتروس، شىعۇن بېتىن، چونكە ئىشىيا لە شۇينىتىكى دىكە گۈتقى: 40 [جاوابىنى يېنى گۆت]: «گەورەم تو يېنى من دەشۆتى؟» 7 عىسا لە كۆيىر و دىلائىن رەقكەر دەوو، بۇ ئەوهى بە چاوابىن نەيتىن و بە دىلائىن تېنەگەن، نەوهەك بەگەرپىتەوە و منىش چاكىان بەكەمە وھ. 41 ئىشىيا ئەمانەي گۆت، چونكە شكۈزى ئەۋى يېنى و باسى كەد، 42 ھەرچەندە زەمارايەكى زۇر لە باۋەرپاران كەن، نەوهەك بەگەرپىتەوە و منىش چاكىان بەكەمە وھ. يېنى ھەتىن، بەلام لەبەر فەرسىيە كەن رايانتەدە گەيىاند نەوهەك لە يېنى گۆت: «گەورەم، تەنھا يېنى نا، بەلکو دەست و سەرىشم!» 43 چونكە شكۈزى خەلکىان لە شكۈزى كە نىشت دەرىكىن، 10 عىساش يېنى فەرمۇو: «ئەوهى خۆزى شوشىتىت تەنھا خودا زىيات خۆشىدەوەت. 44 ئېنجا عىسا بە دەنگى بەرز پېۋىستى بە يېنى شوشىتەن ھەيدى، تەواوى جەستەي پا كە. يېۋەش فەرمۇسى: «ئەوهى باۋەرم پى بېتىت، باۋەر بە من ناھىيەت، پا كەن بەلام ھەمووتان نا.» 11 عىسا فەرمۇو: «ھەمووتان بەلکو بەوهى تاردۇومى، 45 ئەوهەش كە دەمېتىت، ئەوه پا كەنن،» چونكە دە Mizanى كى بە گەرتى دەدات. 12 پاش دەبىتىت كە تاردۇومى، 46 من وھ كە بۇونا كى ھاتوومە تە شوشىتىن پېيان كەوا كەدى خستە و سەر شانى و دانىشتە وھ، جىهان، تاڭو ھەركەسىك باۋەرم پى بېتىت لە تارىكىدا

این پرسین: «ئایا لهوه تیگهیشن که بوم کردن؟ 13 ئیوه ئییدا شکودار کرا. 32 جا ئه گدر خودا ئییدا شکودار کرا، به "ماموستا" و "گوره" بانگ ده کهن و پراست ده کهن، چونکه خوداش کوره که له خویدا شکودار ده کات، ده ستبه جى من وام. 14 جا که من گدوره و ماموستاتام و بيم شوشت، شکوداری ده کات. 33 «روله کام، ماوهیه کی کورت له گلستاندا ئیوهش له سره راتانه يېي يەكترى بشۇن. 15 من ئۇوهنىيە كم پىدان دەبم، جا بەدواىدا دەگېرىن، بەلام وەك چۈن به جولە كەكام تاكو ئەوهى بۆم کردن ئیوهش بىكەن. 16 راستى پاستيان گوت، ئىستا به ئیوهىشى دەلەم: ئیوه ناتوان يېنه ئەو شوينە پېن دەلەم: تۈكىلە له گوره كەز زىيات ئىبىه، نىزدراویش لهوهى كە من بۆي دەچم. 34 «من راسپارده يەكى نوييان دەدەمى: ناردۇویەقى زىيات ئىبىه. 17 ئەگر ئەمانهنان زانى، خۈزگە يەكترييان خۆشىبى. وەك خۆشۈستان، ئیوهش بەو جىزە دەخوازىرىت بە ئیوه ئەگر پېرىھەوتان كەد. 18 «باسى هەموغان يەكترييان خۆشىبى. 35 بەمە هەمو خەلک دەزانى كە قوتابى نا كەم، ئەوانەي ھەلبىزادون دەيانناسىم، بەلام تاكو ئەوهى لە من، ئەگر خۆشۈستان بۇ يەكترى ھەيت». 36 شىمۇن نۇوسراوھ پېرۋۇزە كە ھاتۇوھ يېنە دى: [ئەوهى ئەكى كەدووم، پەتروسىشلى پرسى: «گورەم، بۆ كۆي دەچىت؟» عيسا ش ناپا كى له گلەم كەد.] 19 «لە ئىستاوه پېتىنان دەلەم پېش ئەوهى وەلامى دايەوە: [ئەو شوينە بۆي دەچم، ئىستا ناتوانىت پەرووبات، تاكو كاتىك پېشوازى لە من دەكەت، ئەوهى پېشوازى ژيانم بۇ تو دادەنم.] 38 عيسا وەلامى دايەوە: «ژيانت بۇ من كە دەپىزم، ئەوا پېشوازى لە من دەكەت، ئەوهى پېشوازى ژيانم بۇ تو دادەنم. 20 راستى پاستيان پېن دەلەم: كە دەپىزم، ئەوا پېشوازى لە دەكەت كە ناردۇومى. 21 دادەنېت؟ راستى پاستيان پېن دەلەم: پېش خۇيىتنى كەلەشىر، كاتىك عيسا ئەمانەي فەرمۇو، رۇوحى خەمبار بۇو و شابىت دا: تو سى جار نىكلى لە ناسىنى من دەكتى!

«راستى پاستيان پېن دەلەم: يەكىكەن بە گەرتەم دەدەت.» 22 14 «نېڭەران مەبن. پاشت بە خودا بېهستن، پاشت بە قوتاپىيەكان سەيرى يەكتريان دەگەر و دلىا نەبوبۇن مەبەستى لە منىش بېهستن. 2 مالى باوکم ژوررىز زورلى ئىبىه، ئەگر ئاوا نەبوبوا يەپىم دەگۇتن. من دەچم تاكو شوينان بۇ ئاتامادە بکەم. 3 جا كە رۇيشتم و شوينم بۇ ئاتامادە كەدن، دېھەوھ و دەتانبەمە تاكو پەرسىار لە عيسا بەكەت كە مەبەستى لە كىيە، 25 ئەويش شانى دا بەسەر سىنگى عيسادا و پېي گوت: «گورەم، كىيە؟» 4 ئیوهش پېنگاى ئەو شوينە دەزانى كە بۆي دەچم. 5 عيسا وەلامى دايەوە: «ئەو كەسەيە كە ئەم پارووھ نانە لە قاپە كە ھەلدە كېش و دەيدەمۇ. ئىنجا پارووھ كەد لە قاپە كە ھەللىكىشا و داي بە يەھوزاى كورى شىمونى ئەسخەر يۇرى. 6 عيسا ش پېن گوت: «گورەم، نازاين بۇ كۆي دەچىت، چۈن پېنگا كە بىانىن؟» 7 عيسا ش پېن فەرمۇو: «منم پېنگا و راستى و ژيان. كەس نايەتە لاي باوک لە پېنگەي منهوه نەيەت. 8 فەرمۇو: «ئەگر ئېھەن مەن ئەمانىيە، باوكيشمان دەناسى. 9 عيسا ش پېن كە فەرمۇو: «فېلىپۆس، ئایا تەنەنت لە دواى ئەم ماوه ژورەش كە وايانزانى عيسا پېن دەفەرمۇي كە چىيان پېرىسىتە بۇ جەزىن پېكىتىت، يان شىتىك بەداتە ھەزاران، چونكە سەندوق پارە كە دەلەي: «باوکان بىشان بەدە؟» 10 ئایا باوھر نا كەي من لە باوکدام دەلەي: «باوکان بىشان بەدە؟» 11 ئایا باوھر نا كەي من لە باوکدام دەلەي يەھوزا بۇو. 30 ئەويش كە پارووھ كەد وەرگەت يەكىسرە چۈرۈ دەرەوه. ئەو كاتە شەھو بۇو. 31 كاتىك چۈرۈ دەرەوه، ئەسەر ئەنلىم، بەلکۇ باوک كە لە مەندا نىشته جىيە، ئەو كارەكان خۆرى عيسا فەرمۇو: «ئىستا كورى مرۆغ شکودار كرا و خوداش

ده کات. 11 باوه‌رم پی بکدن که من له باوکدام و باوکیش باوک له من مه زنتره. 29 همه‌تا ئیستا پیش روودانی پیم له مندایه، ئه‌گر نا به‌هزی کاره‌کان خویانه‌وه باوه‌رم بکدن. گوتن، تاکو کاتیک رهویدا باوه‌رم بین. 30 لمه‌ولا رزور 12 راستی راستیان پی ده‌لیم: ئه‌وهی باوه‌رم پی بینت، ئه‌وه قسه‌تان له‌گلن نا کم، چونکه سه‌روکی هم جهانه وا دیت. کارانه ده کات که من ده‌یکم، لمه‌انه‌ش گوره‌تر ده کات، هیچ ده‌سه‌لا تیکی به‌سر مندا نیه، 31 به‌لام ئه‌وه دیت تاکو چونکه بولای باوک ده‌چم. 13 هرچیه‌که به‌ناوی منهوه جیان بزانیت باوکم خوشده‌ویت و به‌وه شیوه‌یه کار ده‌کم که داوا بکدن ده‌یکم، تاکو باوک له گوره‌که دا شکودار بیت. باوک راسپاردووم. «هه‌ستن، با لیزه برقن.

14 ئه‌گر شیئگان به‌ناوی منهوه داوا کرد، ده‌یکم. 15 «من میوی راسته‌قینه، باوکیشم ره‌زوانه‌که‌یه، 2 هه‌ر لقیک له مندا به‌رن‌هه‌گریت لی ده‌کاته‌وه. هه‌ر لقیکیش به‌ر بگریت پاکی ده‌کاته‌وه تاکو به‌ره‌هی زیاتر برات. 3 عیوه ئیستا به‌هه‌وهی ئه‌وه قسه‌یه‌یه بوم کردن پاکن. 4 به‌نه‌وه په‌بیوه‌ست بن. 5 «من میوی که و عیوه‌ش لقه‌کانن. پاش ماویه‌کی کم ئیتر جیان نامیبینت، به‌لام عیوه ده‌میبن. 6 به‌نه‌وه په‌بیوه‌ست بیت و منیش به‌وه‌وه، ئه‌وا به‌ره‌هی زور ده‌گریت، چونکه به‌نی من ناتوانن هیچ شیک بکدن. 7 هه‌وهی به‌نه‌وه په‌بیوه‌ست نه‌بیت و هک لق فریده‌دریته ده‌زان من له باوکدام، عیوه‌ش له مندان، منیش له عیوه‌دام. 8 ده‌رده‌وه، وشك ده‌بیت و کوکده‌گریته‌وه، فریده‌دریته ناو ئاگر ده‌نی خوشده‌ویت. ئه‌وهی منی خوشبوی، باوکیشم خوشده‌ویت، منیش خوشمد ویت و خویی بوله ده‌رده‌خه. 9 پرسی: «گوره‌م، بیچ ده‌ته‌وهی خویت بولیه ده‌رخه‌یت»، به‌لام بولجیان نا؟ 23 عیسا و لام دایه‌وه: «ئه‌وهی منی خوشبوی کار به‌وته‌کانم ده کات، باوکیشم خوشی ده‌ویت و به‌خوشویستیه کده‌وه په‌بیوه‌ست بن. 10 ئه‌گر عیوه کار من و باوک دیننه لای و له‌لای ئه‌ویش نیشته‌جی ده‌میبن. 11 ئه‌وهش که منی خوشنایوت کار به‌وته‌کانم نا کات. ئه‌م ده‌بن، هه‌وهک من کارم به راسپارده‌کانی باوکم کردووه و ونانه‌ی گوییان لی ده‌بیت هی من نییه، به‌لکو هی ئه‌وه باوکیه به‌خوشویستیه کده‌وه په‌بیوه‌ست ده‌چم. 12 ئه‌م شتامن پی که نارادووی. 25 «له‌مانه‌پی گوتن که هیشتا له‌لانم. 13 گوتن تاکو خوشی متنان تیدایت و خوشیتان پر و ته‌واو به‌لام یارمه‌تیده‌ره که، روحی پیروز، ئه‌وهی باوک به‌ناوی بیت. 14 راسپارده‌هی من ئه‌مه‌یه: يه‌کتریان خوشبوی و هک خوشبویستن. 13 کدس خوشویستیه کده‌وه په‌بیوه‌ست 27 ئاشتیان بول به‌جیده‌هیلی، ناشتی خویتان ده‌ده‌می. ئه‌وهی من ده‌تانده‌می ئه‌وه شتامن گوتون بیرتان ده‌خاته‌وه. 15 شیتر به وک ئه‌وه نییه که جیان ده‌تاندایی، نیگران مه‌بن و مه‌ترسن. کوکیله ناویان نایبه‌م، چونکه کوکیله نازانیت گوره‌که‌یه چی 28 «گوییان لیبوری پیم گوتن: «ده‌رزم و دینه‌وه لاتان». ئه‌گر ده کات. به‌لام ناوی دوسم لینان چونکه هرچیه‌که له باوکیه منهان خوشبوی، دلشاد ده‌بن که ده‌چمه لای باوک، چونکه

بیستو پنجم را گذیاند. 16 میوه ممتاز هلهبزارد، بهلکو من ۱۷ گر بروم بوتانی دهندزم. 8 کاتیک ئهو دیت، دهیسه لمینیت میوه هم هلهبزارد، دهستنیشانم کردن تاکو برون بدهرهم بیین که جیهان به هله ۱۸ گیشتوون له گوناه و راستودرسی و و برهه مه کاتان گیتیت، تاکو هرچیه که ناوی منهوه حومدان: 9 لهسر گوناه، چونکه باورم پن ناهین، 10 له باوک دوا بکن بستانداق. 17 بهمانه راتاند سپیرم تاکو لهسر راستودرسی، چونکه دهچه لای باوک و ئیتر نامیین؛ یه کتریتان خوشبوی. 18 ۱۹ گر جیهان رقی ایتان دهیتهوه، ئهو 11 لهسر حوكدانیش، چونکه گورهی ئهم جیهانه حوم بزانن پیش ئیوه رقی له من برووهتهوه. 19 ۲۰ گر میوه هی جیهان دراوه. 12 ۲۱ ھیشتا شتی زورم ههیه پیتالی یلئم، بهلام ییستا بروانیله، ئعوا جیهان وکو خوی خوشی دهوبستن. ییستا میوه ناتوان بهرگدی بگرن. 13 بهلام کاتیک ئهدیت، که روحی هی جیهان نین بهلام من گیوم له جیهانه و هلهبزاردووه، لهبر راستیه، ئهو بو راستی تهواو ربغايتان ده کات، چونکه له ئهه و جیهان رقی ایتانه. 20 ییتهوه بیرتان چیم پن گوتون: «کویله خویه و هیچ نایت، بهلکو ئهوهی گوئی لی دهیت دهیلت و له گوره کدی زیارات نیمه، ۲۱ گر میان چه وساندیتهوه، میوهش پایدەگه یه نیت چی رووده دات. 14 ۲۲ گوره شکودارم ده کات، دهچه وسیننه وه. ۲۳ گر وشهی منیان پاراستیت، هی میوهش چونکه ئهه وهتان پن راده گدیه نیت که له منهوه و هریده گریت. ده پارزین. 21 بهلام هه موو ئهه مانه تان لهبر ناوی من پن ۱۵ هه موو ئهوهی که هی باوکه، هی منیشه. لهبر ئهه و گوم، ده کهن، چونکه ئهوهی ناردوومی نهوان نایاسن. 22 ۲۴ گر روحی پیروز له هی من وردە گریت و پیتالی راده گدیه نیت. نه هاتیام و قسمه بونه گردیان، گوناهیان نهده بورو، بهلام ییستا ۲۵ «پاش کدمیک نامیین، ئینجا پاش کدمیک دیسان بیانویان نیبه بونه گوناهه کدیان. 23 ۲۶ گهوهی رق له من بیتهوه، ده میین». 17 ههندیک له قوتاییه کانی به یه کتریان گوت: رق له باوکیشمە. 24 ۲۷ گر له تیوانیاندا ئهو کارانه نه کرد بیواهی «ئەمە چییه که پیان ده فەرمۇئی: «پاش کدمیک ئیتر نامیین، که کەسى دیکه نېدەر دووه، گوناهیان نهده بورو، بهلام ییستا پاش کەمینکىش دەمبىن» و «چونکه دهچه لای باوک؟» ۲۸ یینیان ورقیان له من و له باوک برووه تهوه. 25 بهلام ئەمە پروویدا ۲۹ گوتیان: «ئەم «کەم» یه چییه که باسی ده کات؟ نازانین تاکو ئهه و تهیه بیته دی که له تهواراته کیاندا نووسراوه: [بېن] چی دەفەرمۇئی!» ۳۰ عیسا زانی که دەیانویست پرسیماری لى ھورقیان لەم برووهه. ۳۱ «جا کاتیک يارمه تیدەرە که دیت، بکن، بونه بىچ فەرمۇون: «ئایا لهبر ئهه مه پرسیار له یه کتری ئهوهی لەلاین باوکوه بوتانی دهندزم، که روحی راستیه که ده کهن که گوم: «پاش کدمیک ئیتر نامیین، پاش کەمینکىش له باوکوه هەلدە قوئیت، ئهو شایه تیم بونه ده دات. 27 میوهش دەمبىن؟» ۳۲ راستی پاستیان پن دەلیم: میوه ده گرین و شیوهن شایه قىدەن، چونکه له سەرەتاوه له گەل من.

16

16 «ئەم شتانەم پى گوتۇن، تاڭو بى ئۆمىيەد نەبن. 2 لە كەنىشەتە كان دەرەدە كۈرىن، لە راستىدا كايتىك دىت ئەوهە دەتاكۈزۈت وادەزايىت خزمەت خودا دەكتە. 3 نەمانەش دەكەن، چونكە نە باولىكان ناسىيە و نە من. 4 بەلام ئەمانەم پى گوتۇن، تاڭو ئەگەر كاتىيان هات بېرلتەن بەكتەپتەوە كە من بېم گوتۇون. لە سەرتادا ئەمانەم پى نە گوتۇن، چونكە لە كەلتان بۇوم. 5 ئىستا دەچە لاي ئەوهە ناردۇومى و كەستان لىم ناپارسىتىت: "بۇ كۆرى دەچىت؟" 6 كەچى دلگۈزان بەوهە كە ئەممەم پى گوتۇن. 7 بەلام راستىيان پى دەلىم: باشتەر بۇتەن كە بېرۇم، چونكە ئەگەر نە بېرۇم، يارمە تىدەرە كەتان بۇ نايەت. بەلام دىت ئېتىر بە پەند بۇتەن دەنۈمىم، بەلكۇ كە ئاشكىرا باسى باولىجان

بۇ دەکم. 26 لەو رۆزەدا بە ناوى منوھ داوا دەکەن. ئىتىر بوم. 11 ئەمان لە جىهان دە مىئنەوە، بەلام من تىيىدا نامىتىمەوە، پېتىان نالىم لە لالاي باوک بۇتان داوا دەکم، 27 چونكە باوک چونكە من دەگەرىمە و لاي تو، ئەى باوکى پىرۇز، بە ناوى خۆى چۈھى خۇشىدەۋىت، لمبەر ئەوهى مىتىان خۇشۇستۇرۇ و خۇزى پىانپارىزىھە كە بە منت داوه، تاكو بىنە يەك و كە ئېڭە باوپەتنان كەز كە لە لاي خۇداوه هاتووم. 28 لە لاي باوکوھ يەكىن. 12 كاپىتكە لە كەليان بوم بە ناوەي كە تو بە منت هاتووم بۇ جىهان، ئىستاش جىهان بە جىندەھىلەم و دەگەرىمەوە دابۇو دەمپاراستن و پاسەوانىم دەكەن. كەسىان لە ناچوون لاي باوک. 29 قوتايىيەكانى گۇرتىان: «وا ئىستا بە رۇونى و كورى لە ناچوو نە يېت، بۇ ئەوهى نۇوسراوه پېرۇزە كە يېتە بېلىپەند قىسە دەكىت. 30 ئىستا دلىيىن كە تو بە هەموو شىتكە دى. 13 «ئىستاش دېمە لاي تو، بەلام لە جىهاندا باسى ئەمانە دە زايت و پۇرىست بەھو نىيە كەس پەرسىيات لى بىكتا. دەكەم، تاكو بە تەواوى شادى مىتىان لە دىلدا يېت. 14 من بەمەش باوھەر دەكىن كە لە خۇداوه هاتوويت. 31 ئىساش وشەي تۆم دايە ئەوان و جىهان رېق لىيان بۇوهەوە، چونكە هي و لەلەمى دانەوە: «ئايان ئىستا باوھەر دەكىن؟ 32 وا كاپىتكە دېت جىهان نىن، وەك منىش هي جىهان نىم. 15 داوا نا كەم لە ئىستاش هاتووه، كە پەرتەوازە دەبن، هەرىبە كە بۇ مالى جىهاندا پىانېيەوە، بەلکو لە شەپەن پىانپارىزى. 16 ئەوان خۆى و بە تەنھا بە جىئىم دەھىلەن. بەلام من بە تەنھا نىم، چونكە هي جىهان نىن، وەك منىش هي جىهان نىم. 17 بە راستىي باوک لە گەلمايدە. 33 «ئەمانەم پىن گۇتن تاكو ئاشتىيان لە مندا خۇزى پېرۇزىيان بىكە، وشەي تو راستىيە. 18 وەك چۈن منت هە يېت. لە جىهاندا ئەۋوشى تەنگانە دەبن، بەلام ورەتەن بەرز نارد بۇ جىهان، منىش ئەوانىم نارد بۇ جىهان. 19 بۇ ئەوان خۇم پېرۇز دەكەم، تاكو ئەوانىش لە راستىدا پېرۇزىكارا بن. 20

17 كە عيسى ئەمانىي فەرمۇو، چاولى بەرەو ئاسمان ھەلبىرى و فەرمۇو: «باوکە، كائە كە هاتووه، كورە كەت شىكۈدار بىكە، تاكو كورە كەشت شىكۈدارت بىكتا. 2 هەروەك دەسەلات پېداوه بە سەر ھەموو خەلکدا، تاكو زىيانى ھەتاھەتايى بە ھەموو ئەوانە بە دات كە پېت داون. 3 زىيانى (aiōnios g166) ھەتاھەتايىش ئەوهى كە تۇ بىناسىن، تەنھا خوداىي راستەقىنە و عىسای مەسیح، ئەوهى كە ناردووته. 4 من (aiōnios g166) لە سەر زۇمى شىكۈدارم كەدىت بە تەواو كەنى ئەو كارەي پېت دابۇوم. 5 ئىستاش باوکە لە لالاي خۇزى شىكۈدارم بىكە، بەو شىكۈيەي پېش بۇونى جىهان لە لالاي تو ھەمبۇو. 6 «ناوى تۆم بەوانە ناساند كە لە جىهاندا بە منت دان، ھى تو بۇون، خۇزى باوکى راستودروست، جىهان تو ناتاسىت، بەلام من تو دەناسم، دەزانىن ھەرچىيە كەت پېم داوه لە خۇتەوهى. 8 ئەو وشانەم پېدان كە تو پېت دابۇوم، ئەوانىش وەريانگىرت و بە راستى زانىيان لە تۆوه هاتووم، باوھەپىان ھېتىا كە تو منت ناردووە. 9

18 لە دواي ئەوهى عيسى نويزە كەت تەواو كەد، لە گەل بە منت داون، چونكە هي تون. 10 ھەرچىيە كە هي منه، هي قوتايىيەكانى بەرىتكۈوت بۇ ئەوبەرى دۆلى قدرۇن كە باخچە يەكى تو ھە، ھەرچىيەكىش هي تو ھە، هي منه، من لە ئەواندا شىكۈدار لېبۈو، خۆى و قوتايىيەكانى چۈونە ناوى. 2 يەھۇزاش ئەوهى بە

گرتنی دا، شوینه کدی دهزانی، چونکه عیسا زور جار له گل عیسا کرد. 20 عیساش وهلامی دایه ووه: «به تاشکرا بُجیهان قوتاییبیه کافی له ولی کزده برو ووه. 31 نینجا یه هوزا تپیک سهرباز دوام، به رده دام له که نیشت و په رستگادا خه لکم قیرده کرد، که و خزمه تکارانی کاهینانی بالا و فه رسیبیه کافی برد، به مه شخنل همو جوله که کان لئی کزده به ووه. هیچم به نهی نه گتو ووه. و چرا و چه که وه هاته نه ولی. 4 عیساش هه مو نه و شتانه 21 بُو پرسیارم لی ده که دیت؟ لهوانه پرسه که گوییان لیبو ووه دهزانی که به سه ری دههات، چوو و یېی فرمونون: «کیتان چیم پییان گتو ووه. ئه ما نه دهزان چم گتو ووه.» 22 کاتیک ده دیت؟» 5 وهلامیان دایه ووه: «عیسای ناسیره بی». عیسا ئه مه می فرمومو یه کیک له خزمه تکاران که له لایه ووه راوه ستابو و یېی فرمونون: «من ئهوم». یه هوزا شه ووهی به گرتنی دا زللیه کی له عیسا دا و گوئی: «ئاوا وهلامی سه رؤکی کاهینان له گلیان راوه ستابو و. 6 کاتیک عیسا یېی فرمونون: «من ده دهیه ووه.» 23 عیسا وهلامی دایه ووه: «ئه گه رقسه خراپم نهوم»، گه رانه وه دواوه و کوته سه رزه وی. 7 لئی پرسیبیه ووه: «کدووه، شایقی له سه رخراپه که بدنه. ئه گه راستیشه، بُوچی «کیتان ده دیت؟» گوتیان: «عیسای ناسیره بی». 8 عیسا لیم ده دهیت؟» 24 نینجا حهنا عیسای به دهستی به ستراوه ووه وهلامی دایه ووه: «پیم گوت من نهوم. ئه گه ره دواوه مندا بُو قهیافای سه رؤکی کاهینان نارد. 25 شیعون په ترسیش ده گه رین، با ئه ما نه بُون.» 9 بهمه ش نه وقسه یهی هیتا نه دی هیشتا له ولی راوه ستابو و خوی گه رم ده کرده و، بُویه که فرموموبوی: «ئه وانه دی پیت دا بوم کسیان ون نه کرد.» لیبان پرسی: «توش له قوتاییه کافی ئه و نیت؟» نکولی کد و 10 شیعون په ترسوس شمشیریکی پلبوو ده رهپنه، له کویله دی گوئی: «نه خیبر.» 26 یه کیک له کویله کافی سه رؤکی کاهینان سه رؤکی کاهینانی دا و گوئی پاستی بُری. ئه و کویله یه ش خزی ئه وو که په ترسوس گوئی لیکرده و، گوئی: «ئهی له ناوی مه نخوس بُوو، 11 عیسا به په ترسوسی فرمومو: «شمشیره کدت باخچه کدها توم له گل ئه و نه بیغ؟» 27 دیسان په ترسوس نکولی بگه رینه وه کلله نه کدی. ثایا ئه و جامه می که باوک پییادوم کرد، دهسته جو کله شیر خویندی. 28 بیدانی زوو را بهرانی نه یخوتمه ووه؟» 12 ئیتر تپه سه ریازه که و فه رمانه کدیان و جوله که عیسایان له لای قهیافاوه بُو کوشکی فه رمانه وایه تی خزمه تکاران جوله که کان عیسایان گرت و به ستانه ووه. 13 برد. ئهوان نه چونه رُووره ووهی کوشک، نه وک گلاو بین يه کدم جار بر دیانه لای حهنا، چونکه خه زورو قهیافا بوو و نه تو ان نانی په سخنه بختون. 29 پلاتو سیش هاته ده ره ووه و که ئه و ساله سه رؤکی کاهینان بُوو. 14 قهیافا شه و پیاوه بُوو گوئی: «چ سکالایه گان له سر ئه م پیاوه هه بیه؟» 30 وهلامیان راوه بُری بُر ابه رانی جوله که کرده بُوو که باشرت وایه پیاویک له دایه ووه: «ئه گه رخراپه کار نه بوایه، نه مانده دا به دهسته ووه.» 31 جیاتی گل بمیت. 15 شیعون په ترسوس له گل قوتاییه کی دیکه پلاتو سیش یېی گوت: «بیهان، به گوییه شه ریعه خوتان شوین عیسا که وون. له بُر ئه وهی قوتاییه له لای سه رؤکی حومکی بدهن.» جوله که کان وهلامی دایه ووه: «درrost نیمه کاهینان ناسراو بُوو، له گل عیسا چوو بُو کوشکی سه رؤکی یېی که دس بکوژن.» 32 نه مه ش روویدا تاکو ئه و نه وقسه یه کاهینان، 16 به لام په ترسوس ناچار بُوو له ده ره وه له بُر ده رگا که عیسا یېته دی که له سه رشیواری مر دنه که فرموموبوی. راوه ستیت. قوتاییه کدی دیکه که سه رؤکی کاهینان دهیانسی 33 له بُر ئه وه پلاتو سیش چووه ناو کوشکه که، بانگی عیسای هاته ده ره ووه و قسه یه له گل کاره کده ده رگا وانه که دا کد و کد و یېی گوت: «تو پاشای جوله که دی؟» 34 عیسا وهلامی په ترسوسی هیتا نه کاره کده که به په ترسوسی گوت: دایه ووه: «تو له خوته وه ئه مه ده لئی، یاخود خه لکی دیکه باسی «توش له قوتاییه کافی ئه م کارایه نیت؟» گوئی: «نه خیبر.» 18 منیان بُو کردووه؟» 35 پلاتو سیش وهلامی دایه ووه: «ثایا من خزمه تکار و پاسه وانه کان ئا گریان کر دبووه و راوه ستابون جوله کدهم؟ گله کدهت و کاهینان بالا تویان داوهه دهستی من. خویان گدرم ده کرده وه، چونکه سه رما بُوو، په ترسوسیش چیت کردووه؟» 36 عیسا وهلامی دایه ووه: «پاشایه تی من سه ره له گلیان وهستابو، خوی گدرم ده کرده وه. 19 سه رؤکی بهم جهانه نیمه. ئه گه ریا شایه تی من سه ره بهم جهانه بُوایه، کاهینان ده ریا رهی قوتاییه کافی و فیکر دنه که فرمیاری له ئه وسا خزمه تکاره کامن ده جه نگان تاکو نه دریغه دهست را به رانی

جوله که، به لام پاشاییتی من سر به تیره نییه». 37 ئینجا هر کسیک خوی بکاته پاشا، له دژی قهیسه ر دهدویت.» پیلاتوس بیچی گوت: «کواته تو پاشای؟» عیسا و لام دایوه: 13 کاتیک پیلاتوس گوئی لم قسانه بمو، عیسای برده تو ده لئی که من پاشام. بوزئمه له دایک بوم و بوزئمهش دهروه و له سره کورسی دادوه‌ری دانیشت، له شوینیک بیچی هاتو ومه‌ته جیان، تاکو شایق تو راستی بددم. هر کسیک ده گوتری «بردریزکراو»، که به عیبری بیچی دلتن «گپاسا». له راستیه وه بیت گوی له دهنگ ده گریت.» 38 پیلاتوس 14 روزی تاماده کاری جه‌رثی په سخنه بمو، تزیکه‌ی کاترمه‌ی بیچی گوت: «راستی چیبه؟» که ئەممه‌ی گوت دیسان چووه دوازده بمو، به جوله کانی گوت: «ئوه‌تا پاشا کدتان.» 15 دهروه بولای جوله کان و بیچی گوت: «هیچ خراپیدیک ئەوانیش هاوایان کرد: «بیبه! بیبه! له خاچی بده!» پیلاتوس تیدا ناینم. 39 به لام نه ریتیکان ههیه که له جه‌رثی په سخنه دا لئی پرسین: «پاشا کدتان له خاج بدەم؟» کاهینی بالا و لامیان یه کیکان بولازاد بکم. بوزیه ده تاوه ویت پاشای جوله کدتان بول دایوه: «جگه له قهیسه ر پاشامان نییه!» 16 ئین پیلاتوس دایه تازاد بکم؟» 40 هاوایان گرد: «ئەممه نا! به لکو باراباس!» دهستیان تاکو له خاج بدریت. سره بازه کانیش عیسایان برد. باراباسیش یه کیک بمو له یاخیبووان.

17 عیساش خاچه‌که خوی هلگرت و چووه به رهه و ئە شوینیه که بیچی ده گوترای «شوینی کاسه سر»، به عیبریش ده بیته «گول گوسا». 18 لموی له گەل دوو کەمی دیکه له خاچیان دا، هر ریه که له لایه کیهیه و، عیساش لەناوه‌ر استیان. 19 پیلاتوسیش له سره تەخته‌یه کن نووسی: «عیسای ناسیره‌ی، پاشای جوله که»، له سره خاچه که دایکوتا. 20 جوله که بکی زور نوسراوه کدیان خوینده و که به عیبری و لاتینی و یونانی نوسراهو، چونکه ئەو شوینیه عیسای تیدا له خاج درابوو له شاره وه تزیک بمو. 21 کاهینی بالاً جوله که به پیلاتوسیان گوت: «مە نووسه: پاشای جوله که، به لام بنووسه: «خوی گوی من پاشای جوله کم.» 22 پیلاتوس و لام دایوه: «ئەووه نووسیومه، نووسیومه.» 23 کاتیک سره بازه کان عیسایان له خاج دا، جله کانیان برد و کردیان به چوار به شهه و، هر سره بازیک ب بشیکی به رکوت. کراسه که شیان برد، کراسه که بی درومن بمو، له سره رپایه ک پارچه چنزا بمو. 24 له بەر ئەوه بیکتیریان گوت: «پیویست ناکات بیدریتین، با تیروپشکی له سره بکین بزانین بول کن دهیت.» ئەممه ش روویدا تاکو نوسراوه پیروزه که بیته دی که فرمومویه‌تی: [جلوبه‌رگه‌که کی نازانیت دەسلاتم ههیه که تازادت بکم يان له خاچت بدەم؟] 11 عیسا و لام دایوه: «هیچ دەسلاتیکت به سر منه وه نییه، مە گەر له سره وه پیت درایت. له بەر ئەوه ئەوهی من داوه‌تە دەست تو گوناهه که گوره ترە.» 12 ئین پیلاتوس هە ولی دەدا تازادی بکات، به لام را به رانی جوله که هاوایان دە کرد: «ئە گەر ئەممه تازاد بکەت، دۆستی قهیسەر نیت.» ئەوه‌تا کوری تو.» 27 به قوتاییه کەشی فرمومو: «ئەوه‌تا دایکی

19

ئین پیلاتوس عیسای برد و دایه بەر قاچی. 2 سره بازه کان تاچیکان له درک چنی و خستیانه سره سەری و کهوایه کی نەرخه وانیان له بەرگرد. 3 لئی ده چوونه پیشەوه، دینانگوت: «سلاو، ئەی پاشای جوله کە!» و زلەیان لئی دەدا. 4 دیسان پیلاتوس هاته دهروه و بیچی گوت: «بۇتالى دەھینە دهروه تاکو بزانت هېچ خراپیدیکی تیدا ناینم!» 5 عیسا به تاجی در کاوی و جل نەرخه وانیه و هانه دهروه، پیلاتوس بیچی گوت: «ئەوه پاوه کدیه!» 6 کاتیک کاهینی بالا و پاسه وانان بینیان، هاوایان گرد: «له خاچی بده! له خاچی بده!» پیلاتوس و لام دانه وه: «ئیووه بیبەن و له خاچی بدهن، چونکه من خراپیدی تیدا ناینم.» 7 را به رانی جوله که و لام دایوه: «تەوارامان ههیه. بە گۆرە تەورات دەبیت بەریت، چونکە خوی کردووه تە کورى خودا.» 8 کاتیک پیلاتوس گوئی لەم قسە بیه بمو زیاتر ترسا. 9 گەرایه و ناو کوشکە کە و بە عیسای گوت: «خەلکى گوئی؟» به لام عیسا هېچ و لامیک نەدایوه. 10 پیلاتوس بیچی گوت: «قسەم بۇ نا کەتیت؟ ئایا نازانیت دەسلاتم ههیه که تازادت بکم يان له خاچت بدەم؟» 11 عیسا و لام دایوه: «هیچ دەسلاتیکت به سر منه وه نییه، مە گەر له سره وه پیت درایت. له بەر ئەوه ئەوهی من داوه‌تە دەست تو گوناهه که گوره ترە.» 12 ئین پیلاتوس هە ولی دەدا تازادی بکات، به لام را به رانی جوله که هاوایان دە کرد: «ئە گەر ئەممه تازاد بکەت، دۆستی قهیسەر نیت.» ئەوه‌تا کوری تو.

تُو»،^{۱۰} بیتر لَو کاته وه قوتاییه که بر دیه وه مال خُوی. 28 پاشان، گلور کراوه ته وه. 2 ته ویش رپاکد و هاته لای شیمون په ترُوس له بهر ئوهی عیسا زانی که هه مو شنیک تهواو بیوه، هرهودها و ئهو قوتاییه دیکه که عیسا خُوشی ده ویست، بیچی گوتون: بُئه وهی نوسراوه پیروزه که بینته دی، فهرمومو: «گه وهیان له گوره که داده بردوه و نازانین له کوئی دایانتوه!»^{۱۱} 3 گوزه بیک پر له سرکه دازابوو، ئسنه خجیکی پر له سرکهیان ئینجا په ترُوس و قوتاییه که دیکه بدهه و گوره که بپریکوتن، 29 خسته سر لقه زوفایه که و به رزیان کرده وه بُوه ده می. 30 4 هردو ویکان بدهیه که ده ریانده کرد، به لام قوتاییه که دیکه کاتیک عیسا تامی سرکه که دیکه کرد، فهرمومو: «تهواو بیوه»، پیش په ترُوس که وت و زووتر گدیشته سه ر گوره که. 5 له دوای ئوه سری دانهواند و گانی سپارد. 31 پاشان را به رانی دانه ویه وه و بینی که تانه که دازاوه، به لام نه چووه ژووره وه. جوله که داوایان له پلاتوس کرد قاچی له خاچدراون بشکنیزین 6 ئینجا شیمون په ترُوس که دوایکه توو هات و چووه ناو و ته رمه کایان هلبگیردرین، چونکه رُوزنی ئاماده کاری بیوه، گوره که، بینی که تانه که دازاوه، 7 ئوه ده سماله که به سه ری ئوه شه مهیه رُوزنیکی گوره بیوه، تاکو ته رمه کان له شه مهدا عیساوه پیچارابوو، له گهله که تانه که دانه زابوو، به لکو به جیا له له سه ر خاچ نه میتن. 32 ئینجا سه ربارزه کان هاتن و هردوو جئیه که پیچارابووه وه. 8 ئهوسا قوتاییه که دیکه ش که به کدم قاچی ئوهی به کدم و ئوهی دیکیان شکاند که له گهله عیسادا جار هاتبووه سه ر گوره که چووه ژووره وه. بینی و باوهه پری له حاج درابون. 33 به لام کاتیک هاته لای عیسا بینیان وا هینتا. 9 ئوه کاته هینشتا له نوسراوه پیروزه کان تینه گدیشتوون مردووه، قچیان نه شکاند. 34 به لام یه کیک له سه ربارزه کان که ده بینی عیسا له تیو مردوون هه سایه وه. 10 دواتر قوتاییه کان چمیکی له کله که دا، ده ستبه جی خوین و ئاو ده رچوو. گه رانه وه شوختی خویان. 11 به لام مریم له لای گوره که 35 ئوه پاوههی ئمههی بینی شایه تی دا، شایه تیه که شی راسته. له ده روهه راوه ستاوو ده گریا. کاتیک ده گریا، دانه ویه وه خوی ده زایت که راست ده پیت، تاکو گیوه باوهه بینی. 36 و سهیری ناو گوره که دیکه کرد، 12 بینی دوو فریشه به جلی نهمه روویدا تاکو نوسراوه پیروزه که بینته دی: [هیچ ئیسکیکی سپیه وه له شوینه ته رمه که عیسای لی دازابوو دانیشتوون، ئهوا ناشکنیت!]^{۱۲} 37 هه روهه نوسراویتکی پیروزی دیکه ش یه کیک له لای سه ریه وه ئوهی دیکه له لای پیوه وه. 13 لیان ده فهرمومو: [تمه ماشای ئوه ده کدن که رمیان لیداوه.]^{۱۳} پرسی: «خانم، بچوچی ده گریت؟» و «للامی دانه وه»: «گوره میان پاش ئوه یوسفی خله کی رامه که له ترسی را به رانی جوله که به بردوهه، نازانم له کوئی دایانتوه.»^{۱۴} 1 که ئمههی گوت نهنجی قوتایی عیسا بیوه، داوای له پلاتوس کرد تاکو ته رمی ئاپری دایوه، بینی عیسا راوه ستاوه، به لام نهیزانی عیسایه. عیسا بیات، پلاتو سیش پی دا، ئه ویش هات و ته رمه که دیکه 15 عیسا بینی فهرمومو: «خانم! بچوچی ده گریت؟ به دوای کیدا برد، 39 نیقدیو سیش هات، ئوهی یه کدم جار به شه و هاته ده گه ریت؟» و ایزانی باخه وانه کدیه، بینی گوت: «گوره م، لای عیسا. له گهله خوی تزیکدی سی لیتر موری تیکلا او به ئه گهه رتبردووهه پم بلن له کوئی داتاوه تاکو بیبهه وه.^{۱۶} 16 ئه لوای هینتا. 40 جا ته رمه که عیسایان برد و به که تان له گهله عیساش بینی فهرمومو: «مریم!» ئه ویش ئاپری دایوه و به بون پیچایانه وه، وہ ک نه ربیتی جوله کدیه له کفن کردن. 41 عییری بینی گوت: «رایونی!» که به واتای مامۆستا دیت.^{۱۷} له و شوینهی عیسای تیدا له حاج درا باچه یه کی لیبوو، له عیسا بینی فهرمومو: «ده ستم لی مدد، چونکه هینشتا بو لای باچه که شدا گورنیکی نوئی لیبوو کدی سی تیدا نه نهیزابوو. 42 لمبه ر باوک به رز نه بومه ته وه. به لام بچو لای برایانم و پیمان بیلی: «من پریزی ئاماده کاری جوله که کان عیسایان له وی دانا، چونکه به رز ده بجهه وه بچو لای باوک و باوگان، خودام و خوداتان.»^{۱۸} گوره که تزیک بیوه.

20 له یه کدم پریزی هه فتهداء، هینشتا تاریک بیوه، مریم بینی! ئوهشی پنچی گوتون که بینی فهرمومو بیوه. 19 میوارهی هه مان مه جده لی هاته سه ر گوره که و بینی به رده که له سه ر گوره که پریزی هه فته بیوه، له ترسی را به رانی جوله که، ده رگا کانی ئوه شوینه داخرا بیون که قوتاییه کانی لیبوو، عیسا

و ده تابه شوینیک که ناته ویت.» 19 ئەمەی گوت وەک ئامازە کدتیک بۇ مردۇ پەتروس کە بەھۇيە وە خودا شکدار دەکات، لە داى ئەمە يېنى فەرمۇو: «دوم بکەوا!» 20 پەتروس ئاپرى دايىوه و بىنى كە ئەو قوتايىيەي كە عيسا خوشى دەۋىست دوايان گەوتووه، ئەوهى لە كاتى نان ئىوارەدا شانى بە سنگى عيساوه نابوو و يېنى گوتىبۇ: «گورەم، كېيە ئەوهى بە گرتنى دەدات؟» 21 كاتىك پەتروس ئەمەي بىنى بە عيساى گوت: «گورەم، ئەمە چى لىدىت؟» 22 عيساش يېنى فەرمۇو: «ئەگەر بىھە وىت دەمەنەتەوە هەتا دېمەوە، بە تو چى؟ تو دوم بکەوه.» 23 ئىتر ئەم قىسىيە لهىتو برایان وا بلاؤ بۇوهو كە ئەو قوتايىيە نامىرىت، بەلام عيسا يېنى نەفەرمۇو كە نامىرىت، بەلکو «ئەگەر بىھە وىت دەمەنەتەوە هەتا دېمەوە، بە تو چى؟» 24 ئەمەش ئەو قوتايىيە كە دەربارەي ئەم شستانە شاپەتى دەدات و ئەم شستانە نۇوسىبۇ. يېنىش دەزانىن شاپەتىيە كەي پاستە. 25 زۆر شتى دىكە هەيە عيسا گەدووپەتى، ئەگەر يەك لە داى يەك بۇوسرا يەتەوە، وا بازام خودى جەھان جىڭگاي ئەو پەرتۈكە نۇوسرا وانە ئىدا نەدەبۇوهو.

نیمه

H. PISAN.

شاره پرورزه کش، ترشیلی نرم بین له تاچانه وه له لاین خوداوه دههاته خوارده، وه ک بروکی رازاوه بُز اکی ٹاماده کاریت. گرئم له دهنجی گوره بو له ته خته گوه فرمومی: «لهودتا نشینگی خودا له گل خدلک، نهونش له گلیان نیشههی دهیت. نهونش دون به گل نه، خودا خوی له گل آنده و دهیته خودای نهوان.

ناشکار کدن 3-21:2

ئاشکارا کردن

19

خوین هەلکیشراوی لمبەریبو، ئەو ناوەی بىنى باڭگ دەكى

«وشە خودا» يە. 14 لەشكەرەكانى ئاسمان بە سوارى ئەسپى

سې شۇنى دەكەتون و كەنانى ناسكى سې پاپاڭان لمبەردا بۇو. 15 لە دەمەيە و شەشىرىتىكى تىزى دەردەچۈو، تاكو بىنى لە دەنگى خەلگانىتىكى زور لە ئاسمانەوە دەيىگوت: «ھەلىلۇيا!

پەزگارى و شەكى و ھىزى بۇ خودامانە، 2 چونكە حۆكمە كانى پاست و دادپەرەوەرن. لەشفرۇشە گورە كەدى تاوانبار كەد كە بە داۋىتىسىيە كەدى زەۋىي گەندەل دەكەر، تۆلە خۇنى

بەندە كانى خۇي لېكىدەوه. 3 دووبارە گوتىانە وە: «ھەلىلۇيا! دووكەلە كەدى بۇ ھەتاهەتايە بەرزا دەپتەوه.» 4 (aiōn g165)

بىست و چوار پېرە كە و چوار بۇونەوەرە كە كەوتە سەر چۈك و كېتۈشىان بۇ خودايى دانىشتۇرى سەر تەختە كە بىر دەنگى خەلگانىتىكى ئەمەن، ھەلىلۇيا! 5 دەنگىكى لەلای تەختە كە و گوتىان: «ئامىن، ھەلىلۇيا!» 5 دەنگىكى لەلای تەختە كە و ھات و گوق: «ستايىشى خودامان بەنەن ئەي ھەموو بەندە كانى، گۇشىتى پاشاكان و گۇشىتى سوپاسالارەكان و گۇشىتى بەھىزان، گۇشىتى ئەسپەكان و سوارەكانيان، گۇشىتى ھەمووان، ئازاد و كۈپەلە، ھەوانەي لېتى دەترىن، گورە و بچۈرۈك.» 6 پاشان گۇئىم لە دەنگىكى بۇو وەك دەنگى خەلگانىتىكى ئېچكەر زور، وەك دەنگى خورەي ئاۋىتىكى زور و وەك دەنگى ھەورە كەمە بەھىز بۇو، دەيىگوت: «ھەلىلۇيا! خودايى پەرەوەردەگارمان ھەرە بەتواتىيە، حۆكمەرانى دەكەت. 7 با دەنلۇش و شاد بىن، شەكتۈدارى بىكىن، چونكە زەماۋەندى بەرخە كە ھاتۇو و بۇوكە كەي خۇي ئامادە كەدووه. 8 كراسىتىكى كەنانى ناسكى پاڭ و بىشىگارى پىندارابۇ لمبەرلىك بىكەت.» ئەم كەنانى ناسكە هيئىمى داگىرىساوه. 9 بۇوسە: خۆزگە دەخوازىيەت بەوانەي بۇ خوانى زەماۋەندى بەرخە كە باڭھېشتىت كەوان!» ھەرەوەها بىنى گوتىم: «ئەمانە و شە راستە كانى خودان.» 10 كەوتە بەرىيى تاكو كېتۈشى بۇ بهم.

20 فرىشته يە كەم بىنى لە ئاسمانەوە دەھاتە خوارەوە و

كلىلى بىرى بىن پېپۇو، زنجىرىتىكى گورەشى بە دەستەوە بەلام بىنى گوتىم: «وا مەك! مىنىش لەگەل تو و خوشك و بىرایانت بەندەي ھاواكارم، ئەوانەي پابەندن بە شايەتىيان بۇو.

دېرىنە كە كە ئىليلىس و شەيتانە، ھەزار سال بە سەتىيە وە عىسا. كېتۈش بۇ خودا بىدە! چونكە ئەو رۇحە كە سروشى بە دېرىنە كە كە ئىليلىس و شەيتانە، ھەزار سال بە سەتىيە وە 3

پەغەمبەرەكان داوه، ھەر ئەو شايەتى بۇ مەسيح دەدات، 11 پاشان ئاسمان بە كراوهەي بىنى، ئەسپىتىكى سېپىم بىنى و سوارە كەي لىدا، بۇ ئەوهى ئىتەر نەتەوەكان چەواشە نەكەت، ھەتا ھەزار سالە كە تەھوا دەيىت، پاش ئەمە دەيىت بۇ ماوهەيە كەم دەدات و دەجەنگىت. 12 چاوهەكانى وەك گې ئاڭ وابۇون ئازاد بىرىت. 13 چەند تەختىكىم بىنى و ئەوانەي

لەسەرى دانىشتن دەسەلاتى حۆكمەيان پىندارابۇو. ھەرەوەها و ۋەمارەيەكى زور تاجى بە سەرەوە بۇو. ناوىتكى نووسراوى ئەمە دەيىت كە جەنگە لە خۇي كەس نايزىنت. 14 كەوايەكى لە گىانى ئەوانەي بىنى كە لمبەر شايەتى عىسا و لمبەر و شەى

21 پاشان ئاسماٽىكى نوى وزهويەكى نويم بىنى، چونكە زىدراؤه كى بەرخە كە. 15 ئەو فريشته يەي لە كەم دەدوا دارىيەكى پۇرانەي زېرىپنى پېپۇو، تاڭو شارە كە و دەرگا كانى و ئاسمانى يە كەم و زەۋى يە كەم بەسەرچۈن، ئىتىر دەرىاش شوروا كەي بېپۆت. 16 شارە كە بە چوڭار گوشەي دازىپۇو،

در بیزیه که هیندهی پانیه که بود شاره کدی به داره که و بُو هه تاهه تایه فه رمانزه وايهتی ده کدن. (aiōn 165) 6 پاشان پنوا، دوازده ههزار ستادیا بود، در بیزیه و پانی و به رزیه کدی بیچی فهرموم: «ئەم وشانه راست و جینی متمانه، خودای یه کسان بون. 17 شوررا کەشی پنوا، سەد و چل و چوار پەروەردگاری پۇچەمەران، فریشته کدی خۆزی نارد بالا بود بە بالى مرۆف کە فریشته کە بە کاریده هینتا. 18 بینای تاکو ئەو شنانه پیشانی بەندە کافی خۆزی بات کە دەبیت زوو شوررا کە له يەشب بود، شاره کدش له زېپى پېنگەرد بود، ۋەپەدەن». 7 ئەوهتا بە پەله دىم! خۆزگە دەخوازیریت بەوهى وەک شۇوشەی ساف. 19 بناگە کانی شوراى شاره کە بە پېشىبىنیيە کانی ئەم پەرتۈوكە وشە بە وشە پەپەرە دەكەت. 8 من ھەموو بەردېتکى گزانەها پازىتىرا بودوه، بناگە يەكەم يەشب، يۇحەنام، ئەوهى كە ئەم شنانه بىنى و بىستم، كاتىك بىنیم و دوووهم ياقوقى شىن، سېيەم ياقوقى سېي، چوارم زەرەود، بىستم، كەمۇم بۇ ئەوهى لەبەرىيى ئەو فریشته يە كېتۈش بېم كە 20 پېنچەم شىلانە، شەشم ياقوقى سورى، حەوتەم زەرەجەد، ئەم شنانە پېشاندەدام. 9 جا بیچى گومت: «وا مە كە! مىنىش ھەشتم زەرەودى سەوز، تويم ياقوقى زەرەد، دەيەم ياقوقى وەك توپەندەي ھاوا كارتىم، لەگەل خوشك و برا پېغەمبەرە كانت سەوز، باز دەيەم ياقوقى زەغەفرانى، دوازدەيەم جەمەشت. 21 و ئەوانەي پەيامى ئەم پەرتۈوكە پەپەرە دەكەن. كېتۈش بۇ دوازدە دەرگا كەش دوازدە مروارىن، ھەر دەرگا كەل كە خودا بىه!» 10 ھەروەھا بیچى گومت: «پەيام پېشىبىنیيە کانی ئەم يەك دەنگە مروارى بود، شەقامى شاره کە له زېپى پېنگەرد بود پەرتۈوكە مەشارەوە، چونكە كانە كە تىزىكە. 11 ئەوهى سەتكارە وەک شۇوشەی پۇشىن. 22 پەرسىگام تىيدا نەبىنى، چونكە با ھەر سەتم بکات، ئەوهى كەلاوە با ھەر كلاڭا بىت، ئەوهى يەزدانى پەرەردگارى ھەرە بەتوانا لەگەل بەرخە كە پەرسىگاي راستىدروست بکات، ئەوهى يەزدانى پەرسىگام تىيدا نەبىنى بەسەرىدا پېرۈزىشە با ھەر كارى راستىدروست بکات، ئەوهى ھەنون. 23 شاره کەش پۇيىسىتى بە خۆز و مانگ نېيە بەسەرىدا پېرۈزىشە با ھەر بېرۈز بىت. 12 (ئەوهتا بە پەله دىم! پاداشتى بدرەوشنېنەوە، چونكە شىكى خودا رۇونا كى كەدووەتەوە و خۆم پېتىيە، تاکو پاداشتى ھەركەسېك بەگۈزىرە كارە كەي بەرخە كە چرايەتى. 24 نەتەوەكان بە رۇونا كىيە كە دەرۈز و بەدەمەوە، 13 من ئەلەن و يېم، يەكمىن و دواھەمىن، سەرەتا و پاشاكانى زۇمى شىكى خۆياني بۇ دەھىنەن. 25 دەرگا كانى بە كۆتائىم. 14 «خۆزگە دەخوازىت بەوانەي جەلە كايان دەشۇن، پۇزىز ھەرگىز داناخىرىن، چونكە لەوي شە و دانايەت. 26 شىكى و تاکو ماھيان لە درەختى ژيان ھەبىت و لە دەرگا كانە و بېخەنە پېزىز نەتەوە كاينىشى بۇ دەھىنەن. 27 ھېچ شىتىكى كەلاوە و ھېچ ناو شارە كە. 15 سەگەن و جادووگەران و داۋىتىپىسان و كەسېنیق قېزەون و درۆزىن ناچەنە ناوى، بەلكۇ تەنەنە ئەوانەي بکۈزۈن و بتەپەرستان و ھەموو درۆزىن و ئەوانەي حەز لە كە ناوىيان لە پەرتۈوكى ژيانى بەرخە كەدا نۇوسراوه. 16 «من عىسام، فریشته كەمم درۆ دەكەن لە دەرەوە دەبن.

نارد تاکو بەم شنانه شايەتى بۇ كەلىسا كان بەدم. من لە رەگ پاشان فریشته كە رووبارى ئاوى ژيانى پېشاندام، و نەوهى داودم، ئەستىزەي بەياني پېشىنگەار». 17 پۇچى پېرۈز و بۈوك دەفەرمۇن: «وەرە!» ئەوهى گۇنى لىيە با بىتت: «وەرە!» ئەوهى تىنۇويەتى با بىتت، ئەوهى دەھەۋىت با بەخۆزايى ئاوى ژيان بىات. 18 من ھەموو ئەوانە ئاگادار دەكەمەوە كە گۈپىان لە وشە كانى پېشىبىنیي ئەم پەرتۈوكە دەبىت، چا كېبۈنەوە نەتەوە كانە. 3 ئېتەر ھېچ نەفرەتىك نامىنېتتەن خۆدا و بەرخە كەش لەنانو شارە كەدا دەبن، بەندە كانى خزمەتى دەكەن و 4 رووى دەبىن و ناوى لەسەر تىچەوابىيانە. نۇوسراون. 19 ئەگەر كەسېكىش وشە يەكى پېشىبىنیيە کانى ئەم پەرتۈوكە بېرىتىھە، خودا لە درەختى ژيان و لە شارە پېرۈزە كە بېيەشى دەكەت، ئەوهى لەم پەرتۈوكەدا نۇوسراوه. 20 شايەتى

22 پاشان فریشته كە رووبارى ئاوى ژيانى پېشاندام، بېشىنگەار، لە تەختى خودا و بەرخە كە 2 به ناوهەپاستى شەقامى شارە كەدا دەرۈوات. لە ھەر دەرگا كەلاوە با ھەر دەرگا بەرەم دەدات، ھەر مانگە و بەرەمەتىك. گەلاي درەختە كەش بۇ چا كېبۈنەوە نەتەوە كانە. 3 ئېتەر ھېچ نەفرەتىك نامىنېتتەن خۆدا و بەرخە كەش لەنانو شارە كەدا دەبن، بەندە كانى خزمەتى دەكەن و 4 رووى دەبىن و ناوى لەسەر تىچەوابىيانە. 5 لوئى شە دانايەت و پۇچىستىيان بە چرا و رۇونا كى خۆز نايىت، چونكە يەزدانى پەرەردگار بەسەرىاندا دەدرەوشنېتەن

ئەمانە دەفهەرمۇي: «بەلى، بە پەلە دېم،» ئامىن! وەرە، عىسىاي خاوهن شكتۇ. 21 با نىعىمەتى عىسىاي خاوهن شكتۇ لەگەل ھەموۋاتان بىت. ئامىن.

66 Verses

کوردی سۆرانی at AionianBible.org

The Bible is a library of 66 books in the Protestant Canon written by 40 different men over a span of 1,500 years from 1435 BC to 65 AD with one consistent message. From the first page through the last, Jesus. Genesis promised our deliverer is coming, Jesus. Moses said our better prophet is coming, Jesus. Isaiah prophesied our Messiah will be a suffering servant, Jesus. John announced our Anointed One is here, Jesus. Jesus himself testified he is our Lord God, Yahweh. The gospels agree our conqueror of death has risen, Jesus. The Apostles witnessed our victor ascend to his throne in Heaven, Jesus. And Revelation promises Jesus' return for our final judgment. Are you ready? Read the Bible cover to cover at AionianBible.org and answer these questions. How did I get here? Why am I here? How do I determine right or wrong? How can I escape condemnation? What is my destiny? Begin with primer verses below.

پەيدابوون 8:9 خودا بە نوح و کوره کانی فرمۇو كە لە گەلیدا بۇون: 9:9 «من پەیمانی خۆم لە گەل شیوه و نەوهى دواى شیوهدا دەچەسپىتم، 10:9 لە گەل هەمو ئەو گیاندارانە كە لە گەل شیوهن، بالئىدە و ئازەلە مالیيەكان و هەموو ئازەلە كۆپىيەكان، هەموو ئەو گیاندارانە لە گەلتاندان و لە كەشىتىپە كە ھاتونەتە دەرەوە، ھەرەوە ھەرچى گیاندارى سەر زەۋىش ھەيە، 11:9 من پەیمانی خۆم لە گەل شیوه دەچەسپىتم: ھەرگىز جارىتكى دىكە، هەموو گیانلەبەران بە ئاوى لافاولەنانو ناچىن، ھەرگىز جارىتكى دىكە لافاولەنانىت زەۋى بە تەواوى و زېيان بىكت». 12:9 يېنجا خودا فرمۇوی: «ئەمە نىشانە ئەو پەیمانە بە لەتىران خۆم و شیوه و ھەموو دەچەسپىتم، ھەرگىز جارىتكى دىكە، هەموو گیانلەبەران بە ئاوى لافاولەنانو ناچىن، ھەرگىز جارىتكى دىكە لافاولەنانىت زەۋى بە تەواوى و زېيان بىكت». 13:9 يېنجا خودا فرمۇوی: «ئەمە نىشانە ئەو پەیمانە بە لەتىران خۆم و شیوه و ھەموو دانادا، كە دەپىتە نىشانە پەیمانە كەي تېيان من و زەۋى».

دەرچۈون 13:14 موساش وەلامى گەلى دايىوه: «مەترىن، چەسپاون بن و پەروانە پىزگارىي يەزدان كە ئەمرىپۇ بۇ شیوهى دەكت، چونكە ئەو ميسىرىانە كە ئەمرىپۇ دەيانىبىن، ئىتىر بۇ ھەتاكەتايە نايابىنىنەو، 14:14 يەزدان بۇتان دەجەنگىت و شیوهش پىدەنگ دەبن». 14:14

لېشىيە كان 26:20 دەپىت بۇ من پىرۆز بن، چونكە من پىرۆزىم، من يەزدانم، شیومە لەتىر گلان جىا كەدەوە ھەتا بۇ من بن. سەرژەمىرى 24:6 «بَا يەزدان بەرە كەتدارت بىكت و بىتارىزىت. 25:6 با پۇروى يەزدان بە سەرتدا بىدرەوشىتىو و لە گەلت مېھربان يېت. 26:6 با يەزدان ئاپۇرتلى بىداتو و ئاشىتىپ بې بەخشتىت».

دواوتار 18:18 لەتىر براڭلەن پېغەمبەر ئىزىكى وەك تۈيان بۇ دادەنئىم و وەكامىم دەخەمە دەم و ئەوهى فرمانى پىدەدەم ئەو بۇيان يېتى دەدويت. 19:18 جا ئەو كەسەسى گۈئى لە وشەكامىم نەگىت كە ئەو پېغەمبەرە بە ناوى منه و دەيلىت، ئەوا لېپرسىنىھە دەگەل دەكەم.

يەشوع 7:1 «تەنە بەھېزىبە و زۆر ئازابە، بۇ ئەوهى ھۇشىيار بىت بۇ كاركىدىن بېيىھى ھەمو ئەو قىرકەنەي كە موساي بەندەم فەرمانى پىت كەدوويت. نە بەلاى راست و نە بەلاى چەپ لىي لا مەدە، بۇ ئەوهى بۇ ھەركۆپە كە بېيت سەركەد و توپو بىت. 8:1 پەرتۇوكى ئەم قىرکەنە لە دەمت جىا نەيېتەوە، بەللىك بە شەو و بە رۇزى لىي وردەرەوە، بۇ ئەوهى ورىيايت بۇ كاركىدىن بېيىھى ھەموو ئەو شەنانە ئىيىدا نوسراوە، ئەو كاتە ۋىيات راستەرى ئىتىت و سەرەدە كەپەت. 9:1 ئاپا من فەرمانىم بە تو نەكەد؟ جا بەھېزىبە و ئازابە، مەتۋقە و ورە بەرمەدە، چونكە يەزدانى پەرەردەكارت لە گەلتە بۇ ھەركۆپە بېيت».

پابهان 7:2 گدیش به دریایی سه رده‌ی شوی زدایان ده پرست، هروههای به دریایی سه رده‌ی پیران که لدوای یه شوی ته مهیان دریه‌ی کینشا و همه موئه‌و کارنه‌یان بینی که یه زدایان مهزن بُوئیسرائیل نهنجام دا.

پائوس 16:1 به لام پائوس گوئی: «زورم لی مه که به جیت بهیلم و وازت لی بهینم، چونکه بُو کوئی بجیت ده چم و له هه رکوئی بینیته‌وه ده مینته‌وه. گلی تو گلی منه و خودای تو خودای منه. 17:1 له کوئی ببریت لهوی ده مردم و هر لهویش به خاک ده سپیدریم. با یه زدان توندترین سرام برات، ئه گر جگه له مردن شتیک من له تو جیا ده کاته‌وه.»

یه کم ساموئل 7:16 به لام یه زدان به ساموئل فرمود: «ته ماشای رو خسار و بالای مه که، چونکه رهتم گردوه‌ته‌وه. یه زدان و هک مرؤف ته ماشای رو خسار ده کات، به لام یه زدان ته ماشای دل ده کات.»

دووهم ساموئل 22:7 «ئهی یه زدایی بالادست، له برئه‌مه، چهند مدزینت! کوا هاوای تو؟ بیچکه له تو خودایک نیبه له هه موئه‌وهی به گوئی خۆمان گوئمان لیبیوه.

یه کم پاشایان 3:2 ئهه به جیبیته که پیرسنه بُو یه زدانی په رودگارت به جیبیته‌یت: رینگا کانی ئه بگبهر، فرز و فرمان و حکم و یاساکانی به جیبیته، هروههک له ته راتی موسادا نوسراوه، بُوئه‌وهی سه رکه و توو بیت له هه شتیک که دهیکیت و بُو هه رکوپیه که ده رؤیت.

دووهم پاشایان 19:22 له برئه‌وهی کاتیک گویت له پدیامه کم بوله دزی یئوه که ئەم شوینه ویران ده کم و دانیشتووانه کدی ده بنه مایه‌ی نه فرهت، له بردهم یه زدان دلت نرم بولو خوتت نزم گرده‌وه، جله‌کانت له بر خوتدا دادری و له بردهم گریات، هروهه منیش گوئیم لیت بوله ئه‌وه فه رمایشی یه زدانه.

یه کم پوخه‌ی میزوو 17:29 خودایه من ده زانم که تو دله کان تاق ده کېتده و به دلی پاک دلخوش ده بیت. من به خواستی خۆم و به راستگوپیه‌وه هه موئه‌م شتاهم به خشیوه. ئیستاش دلخوش بوم که گله‌کدی تو یئه بینی چون به خواستی دلی خۆیان پیتا کیان پی به خشیت.

دووهم پوخته‌ی میزوو 14:7 ئینجا که گله‌کدی ئه‌وهی به ناوی منه‌وه بانگ ده کریت، پیغیز بون و نویشیان گرد و پروویان له من گرد و له رینگا خراپه‌کانیان گه رانه‌وه، من له ئامسانه‌وه گوئی ده گرم و له گوناھه‌کانیان خوشده‌هم و خاک‌کدیان چاک ده کده‌وه.

عەزرا 10:7 چونکه عەزرا خۆی ته رخان گدبیو بُو خویندنی ته راتی یه زدان و کارگردن پی، بُوئه‌وهی ئیسرايل قىرى فەرز و دادوهرى بکات.

نەحەمیا 3:6 منیش چەند نىردا را ئىم بُو لایان نارد و گوتم: «من خەرىكى كارىكى گورەم و ناتوانم دابەزم بُولاتان. بُوچى كاره که بوهستىت، دەستى لى ھەلگرم و بىنە لاتان؟»

ئەستىز 14:4 چونکه ئه گر تو لەم كاتەدا پىدەنگ بیت، يارمهقى و دەربازبۇون له شوينىكى دىكە بُو جولەكەكان سەرەلەدەرات، به لام خوت و مالى باوكت لەنانو دەبرىدىن. هروههای کە دەزانىت، لهوانه‌یه بُو کاتیکى و هک ئەمە به پلهى پاشايەقى گەيشتىويت؟»

ئەيوب 25:19 به لام من زانم ئه‌وهی که دەمگەنیتەوه زىندووه و له كۆتابىدا لە سەر زەوی پاست دە بینتەوه.

زهبوره کان 1:23 زهبوری کی داود، یهزادان شوانی منه، پیویستم به هیچ نایت. 2:23 له لوه‌رگای سهوزدا ده مله و پرینتیت و ده مبانه سه رئاوی هیمن و سازگار، 3:23 گاینم ده بوریزیتیه ووه. بهرهو پرینگای پاستوروسی پرینایم ده کات له پیتاوی ناوی خوی. 4:23 نه‌گدر تهناههت بمناو دولی سینیه‌ری مه‌گرگشدا بپرم، له هیچ خراپه‌یک ناترسن، لمبه‌رئوه‌ی تو له گلدای، گوچان و داردسته کدت دلنه‌وایم ده کدن. 5:23 سفرهم بو ناما ده ده کیت لمبه‌ردام دوزمانم، زهیت له سه‌رم دده‌یت بو ده‌ستیشانکردنم، جامه‌کدم لیوانلیو ده کدیت. 6:23 بیکومان به دریایی زیانم چا که و خوشویستی نه‌گور به‌دام ده کدون، بو هه‌تاهه‌تایه له مالی یه‌زادان ده‌ژیم.

پهنده کانی سلیمان 5:3 پر به‌دل پشت به یه‌زادان بیهسته و به تیکی‌بیشتووی خوت پشت نه‌ستور مه‌به. 6:3 له هه‌مو و پرینگا کانت بیناسه، ئه‌ویش پیچکه کانت راست ده کات.

ژیرمه‌ندی 10:3 ئه‌و باره‌م بینی که خودا داویه‌تی به ئاده‌میزاد هه‌تا هه‌لیگرن. 11:3 خودا هه‌مو و شیکی دروستکرد که له کانی خویدا جوان نایت، هروه‌ها ای کرد مرؤف هه‌ستی زیانی هه‌تاهه‌تایی هه‌بیت؛ له گلن نه‌وه‌شدا کس ناتوانیت له بخوبه‌وانی کاری خودا تیکات، له سه‌رتاوه هه‌تا کوتایی.

گورانیه کان 4:2 با بمبانه هولی خوانه‌ک، خوشویستیه‌کی وه ک ئالا لمه‌سر سه‌رم بشه‌کیتیه ووه.

ئیشایا 6:9 چونکه کورنگان ده بیت، کورنگان پنده دریت و سه‌رکدایه‌تی ده کدویته سه‌رشانی. ناوی لی ده‌زیت سه‌رسوره‌تیه‌ر و پراویزکار، خودای به توانا، باوکی هه‌تاهه‌تایی، میری ئاشقی. 7:9 گشه‌سنه‌دنی سه‌رکایه‌تی و ئاشتیه‌کی بی کوتایی ده بیت. له سه‌ر ته‌ختی داود و به‌سه‌ر شانشینه کی پاشایه‌تی ده کات بو چه‌سپاندنی و به‌هیگردنی، به داده‌روره‌ری و به پاستوروسی له ئیستاوه و هه‌تاهه‌تایه، دلگرمی یه‌زادان سوپاسالار ئه‌مه ده کات.

یه‌رمیا 11:29 خوم ئه‌و پلانه ده‌زانم که بی‌عیوه دارشتووه، پلان بز ئاشقی و گشه‌سنه‌دنی عیوه نهک بو زیستان، بز ئوه‌هی دواپرۇز و ھیواتان بده‌می، ئه‌و فەرمایشى یه‌زادان.

شینه کان یه‌رمیا 21:3 به‌لام ئه‌وه ده‌تینمه‌وه یادم و لمبه‌رئوه هیوم هه‌هیه: 22:3 به‌ھری خوشویستی نه‌گوری یه‌زادانه که له‌ناونه‌چوون، چونکه بزه‌یه کدی ته‌واو نایت. 23:3 ئه‌وانهت هه‌مو و بیدانیه‌ک نوین، دلسوزیه کدت چند گه‌وریه.

حرقیتل 26:36 دلیکی نویان دده‌می و رۆخنیکی نوی ده‌خمه ناویانه‌وه، ئه‌و دله بمردینه‌تان لی ده که‌مه‌وه و دلیکی گوشتنیان دده‌می. 27:36 رۆحی خوم ده‌خمه ناویانه‌وه، واتان لی ده کدم که پرینگای فرزه‌کانم پیوه‌وه بکهن و حوكه‌کانم به جیجه‌ین و کاریان پی بکدن.

دانیال 16:3 شدراهخ و میشخ و عه‌پندنه‌گ و هلا می‌پاشایان دایوه: «ئه‌ی نه‌بوخونه‌سر، پیویستمان به‌وه نییه له سه‌ر ئه‌م بابه‌ته و‌لامت بده‌ینه‌وه. 17:3 ئه‌ی پاشا، ئه‌گدر بمانخه بنه ناو کووره‌ی ئاگری داگیرساوشه‌وه، ئه‌و خودایه‌ی ده‌په‌رسین ده‌تائیت پرزاگارمان بکات، ئه‌و له ده‌ستی تو ده‌ر بازمان ده کات. 18:3 ئه‌ی پاشا، تهناههت ئه‌گدر پرزاگاریشی نه‌کردن، ده‌مانه‌وهی تو بزانیت، ئیه خودا و نه‌کانی تو ناپه‌رسین و کپتوش بز پیکرده زیپینه که ش نابهین که داتاوه.»

ھۆشەع 6:6 چونکه میره‌بایم ده‌وئ نهک قوربانی، له‌لای من خواناسی له قوربانی سووتاندن گنگتره.

بۆئیل 28:2 «پاش ئه‌مانه، پرۆسم به‌سه‌ر هه‌مو خه‌لکدا ده‌ریتم. کوران و چکانان په‌یاھی خودا را ده‌گهیه‌ن، پیره‌میزدە کاتنان خه‌ون ده‌پین، گه‌نجاتنان بی‌نینیان بز ئاشکرا ده‌کریت. 29:2 تهناههت به‌سه‌ر به‌نده و که‌نیزه‌کانیشم، لهو پرزاھ‌دا رۆحی خوم ده‌باریم، 30:2 په‌رجوو له ئاسمان و زه‌ویدا نیشان دده‌م، خوین و ئاگر و ستوونی دووکل. 31:2 خور ده‌بیتیه تاریکی و

مانگیش ده بیتنه خوین، بهر لهوهی رُوژی گوره و ترسنا کی یه زدان بیت. 32:2 به لام هه رکسیک به ناوی یه زدانه وه پاریته وه رزگاری ده بیت، چونکه هه روهک یه زدان فرموموی، رزگاربون له کیوی سلیم و له ٹورشمیم ده بیت، بوئه وانهی که ماونه ته وه، ئوانهی یه زدان بانگهپشی کردوون.

تامؤس 24:5 لمبری ئوه با دادپه روهه وک زی پروات و راستودروستیش وک ریوباریکی همه میشه بی. عۆبەدیا 15:1 «رُوژی یه زدان بو همه مو گلان تزیکه. هه روهک ئوههی کردت ئاوات پی ده کریته وه، کرده وه کانت به سه رخوت دیته وه».

یونس 6:2 تاکو جنی چیا کان شئور بعومه وه، بو هه تاهه تایه له زوهی بهندی کدم، ئهی یه زدانی په روه دگارم، به لام توژیانی منت له جیهانی مردووان هه تایه ده روهه وه. 7:2 «ئهی یه زدان، کاتیک گچان شه کدت بمو، توی بیرکه وته وه، ترا کم گیشته لات، بو په رستگای پیروزت. 8:2 «ئه وانهی بی پوچ ده پرستن له خوشەویستی خودا بو خویان هه لدھ گه ریته وه، 9:2 به لام من به ده بگ ستابیشەو قورباینت بو سه رده پرم، ئوههی نه زرم کددووه به حقی ده هیتم. رزگاری له یه زدانه وه وه».

میخا 8:6 ئهی مرۆف، یه زدان بیی را گهیاندیت که چى چاکه و داواي چیت لیده کات: دادوه ری به جیچېتە و حەزەت له خوشەویستی نه گەر بیت و به پیغیزی له گەل خودا کەت ھاتچۇ بکیت.

ناحوم 2:1 یه زدان خودایەکی ئىرەدار و تولەسیتەر، یه زدان تولەسیتەر و زۆر تۈورەیه. یه زدان تولەسیتەر له ناحەزانى و ھەلچۇنى لە دىزى دورەنماهە، 3:1 یه زدان بشۇوردىزە و تواناي مەزىنە، به لام چاول گوناھ ناپوشىت. پىنگاى یه زدان لەناو گەر دەلولول و رەشەبادىيە، ھەور تۈزى پىيە كانيھقى.

حەبەقوق 17:3 لە گەل ئوههی دار ھەنجىر گول ناکات و دار مىيە كان ھېشىووه ترپان نىيە، لە گەل ئوههی دار زەبۈون بەر ناگىت و پىلەگە كان خواردن بەرھەم تاھىن، لە گەل ئوههی مەرلە پاشىر دەپرەتە و مانگا لە سەر تاخور نىيە، 18:3 به لام من بە یه زدان دلۋاد دەم، بە خوداي رزگاركەرم دەلۇش دەم. 19:3 یه زدان پەر روه دگار ھېزى منە، پىيە كام وک يېنىڭ ئىدە کات، تونان پى دەبەخشىت بچە سەر بە رىزايەكان.

سەفەنیا 17:3 یه زدانى پەر روه دگارت لە گەلتىدايە، لە رزگاركەرن قارەمانە. بە شادىيە و پىت دەلۇش ده بیت، لەناو خوشەویستىيە کە دە تۈۋۈز ئىتىتە وه، بە گۈرانىيە و پىت شاد ده بیت.

حەگى 4:1 «ئايادە گونجى كە لە مالە رازاوه كەتان دابىشىن، به لام ئەم مالە ويرانە؟» 5:1 ئىستاش یه زدانى سوپاسالار ئەمە دە فەرمۇيت: «لە كەرده وە كاتان رايمىن. 6:1 زۇرتان چاند، به لام كەم هات، خوارداتان، به لام تېز نېبۈون. خوارداتان وە، به لام تېنۇو ئىتىتان نەشكە. بەرگان پۇشى، به لام گەرم نېبۈنە وە. كېنگەتەش كرى وە دە گىت، به لام دە ياخانە كېرفاٰتىكى دրَاو». 7:1 یه زدانى سوپاسالار ئەمە دە فەرمۇيت: «لە كەرده وە كاتان رايمىن.

زە كەريا 10:12 «رُوحى مېھرەبانى و پارانه وە بە سەر بەنە مالە داود و بە سەر دانىشتۇرانى ئورشەلەيدا دەبارىم، جا تە ماشى من دە كەن، ئوههی كە رىميان لىداوه، هه روهە شىوهنى بۇ دە گېز وە كە كەسىك شىوهن بۇ تاقانە كەي بېگىتىت، زور دە گېزىن، هە روهە كە گەريان بۇ توبە رەيەك.

مەلاغى 2:4 به لام غیوه كە لە ناوه كەم دە ترسىن، خورى راستودروستىتانلىي ھەلدىت و تىشكە كانى دە بىتە ھۆى چا كۈونە وە، جا دىئە دە روهە و قەلەمباز دە دەن وە كە چۈن جوانە گايى قەلەم وە تە ويلا بەرەلا دە گېزىن، 3:4 ئىنجا له و رُوژەي ئوه دە كەم، ئۇوه خارپەكاران پېشىل دە كەن، دە بەنە خۇلەمېش لە ئىز نە على پېتان». ئوه فەرمایىشى یه زدانى سوپاسالارە.

مدتا 18:28 عیسا لیبان نزیک بوده و قسمی بُو کردن: «هه مو دمه لایتکم له ئاسمان و لمسه رزه دی دراوهق، 19:28 که واته بِرَوْن، هه مو نه تده کان بکنه قوتابی، به ناوی باوک و کور و پرخس پیروز له ئاویان هه لبکیشن، 20:28 فیریان بکن با کار بکن به هه مو ئه شتائنه که رامسپاردوون. دلیابن من هه مو روژیک له گلتنم، هه تا کوتای زه مان.» (aiōn g165)

مهرقوس 14:1 دواي دهستگيرکدن يه حیا، عیسا هاته جه لیل و مزگئن خوداي راده گدیاند و 15:1 دهيفه رموو: «کاته که هاتووهه دی و پاشایه تی خودا نزیک بوروهه. توبه بکن، باوړ بهم مزگئنیه بهنن.» 16:1 کاتیک عیسا به که ناري ده ریاچه هی جه لیلدا ده پریشت، شیون و ئهندراوسی برای بینی، توپیان فریده دایه ده ریاچه که، چونکه ماسیگر بون. 17:1 عیسا یېنی فرمون: «وهرن دوام بکون، ده تانکم به راکه ده مرؤف.» 18:1 دهستبه چې توپه کانیان به جیهیشت و دواي کوتن.

لوقا 18:4 «[پرخس] بیزدان به هیزم ده کات، چونکه دهستیشانی گردوون بومژددان به هزاران، منی ناردووه بُو جاپداني تازادی بدیلگیراوان، هه روهه گه راهه وهی بینای بُو کوپیان، بُو تازادکدن سته میلکاوان و

پوچمنا 16:3 له برهه وهی خودا ئه ونده جهانی خوشویست، ته نانهت کوره تاقانه کهی به ختکرد، تاکو هه رکسیک باوهه ری پی پهنتیت له ناوهه چیت، به لکو ژیانی هه تاهه تایی هه بیت، (aiōnios g166) 17:3 چونکه خودا کوره کهی نه نارده جهان تاکو جهان حکوم بدات، به لکو تاکو جهان بهوهه وه رزگاری بیت.

گدار 7:1 وهلای دانهوه: «بیتان نیبه ئه کات و سه رده مانه بزان که باوک به ده سه لاتی خوی دایناون. 8:1 به لام کاتیک پرخس پیروز تان دیته سه ره، هیز و هرده گرن و بُو من ده بهه شایت، له توپشه لیم و هه مو یه هودیا و سامیره، تاکو ئه و پهه ری زه وی.»

پوچما 32:11 خودا هه مو وانی له گوپرایله بیوندا به ندکرد، تاکو به زهی به هه مو واندا بیته وه. (eleēsē g1653) 33:11 ئای له قولی دهوله مهندی و دانایی و زانیاری خودا! حوكه کانی له سه رووی پیگیشته وهی و پینگاکانی له سه رووی وردبوونه وهیه. 34:11 [کی پیری بیزدانی زانی؟ یان کی بورو پراویکاری؟] 35:11 [کی شتیکی پی به خشیوه تاکو یې بدریته وه؟] 36:11 چونکه هه مو شتے کان له ئوه و بهه وی ئوه و بُو ئوه. هه تاهه تایه شکو مهندی بُو ئوه ائمین. (aiōn g165)

یه کم کورنسوس 9:6 ئایا یېره نازان که زورداران نابه میراتگری شاشنی خودا؟ هه لم خله له تین. نه بهره لا و نه بتېرست، نه داویتیس و نه هاپرە گزبار، 10:6 نه دزو نه چاوجنۆک، نه سه رخوش و نه جنیوفوش و نه تالا تکر، نابه میراتگری شاشنی خودا. 11:6 جا هه ندیگان بهم شیوه یه بون. به لام شورانه وه و پیروزکاران و بیتاوان کان به ناوی عیسای مهسیحی خاون شکو و پرخس خودامان.

دوروهم کورنسوس 17:5 کواته ئه گدر هه رکسیک له گل مهسیحدا بیته یه ک، ده بیت به به دیپنزاویکی نوی، شته کونه کان به سه رچوون و شتی نوی هاتووه! 18:5 ئدمدش هه مو وی له خودا وهی، که له گل خزی له پینگدی مهسیح وه ئاشتی کردنیه وه و خزمەتی ئدم ئاشتبونه وهی پیداين، 19:5 واته خودا به یه کبوبون له گل مهسیح جهانی له گل خزی ئاشت کرده وه، گوناھه کانیانی له سه ره نه نووسين و پهیا می ئاشتبونه وهی به ئیمه سپاردووه. 20:5 کواته ئیمه بالویزی مهسیحین، خودا شه له پریگه هی یېره جهان بانگهیشت ده کات، له برى مهسیح لیبان دپار بیته وه: له گل خودا ئاشت بنه وه. 21:5 ئه وهی گوناھه نه ده ناسی خودا له پیناواي ئیمه کرديه گوناھ، تاکو به یه کبوبون له گل مهسیحدا بین به پاستور ورسی خودا.

گلا تیا 6:1 پیم سه ره چون و به خیرای، له وهی به نیعمة تی مهسیح بانگی کردوون، بُو مزگئنیه کی دیکه و هرده گپرین! 7:1 مزگئنیه کی دیکه بونی نیبه، به لکو هه ندیگ که س دهیانه ویت سه ره تان لی بشیوین و پهیا مزگئنی مهسیح بگپرین.

ئەفەسۆس 1:2 ئىيەش بەھۆى خراپە و گۇناھە كاتانەوە مەردىبۇن 2:2 كە پىشتر تىيدا دەزىيان كاتىك پەپەۋى پېيازى ئەم جىيانە و سەرۇكى دەسەلاتى ھەواتان دەرىد، ئەو رۇوحە ئىستا لە ياخىيواندى كار دەكەت. 3:2 ئىيەش هەمو لەوان بۇين، لە ھەۋەسە كانى سروشى دىنيا ياندا دەزىيان، بە خواتىتە كانى ئەم سروشىتە بىرە كاتىان دەرىد، وە كۆ خەللىكى دىكە بە سروشىت شايىق توپۇرى خودا بۇين. 4:2 بەلام خودا كە دەولەمەندە لە بەزىيە، لەبىر ئەو خۇشە و سىتىيە مەزنىي بۇ ئىيەش دەرىپۈرۈپ، 5:2 ئىيەش كە بەھۆى گۇناھە كان مەرىدۇين، لە گەل مەسيح زىندىووی گەدىنەوە، بە نىعەمەت پىزگار تان بۇين. 6:2 خودا ئىيەش لە گەل عىسای مەسيحدا ھەستاندەوە و بەھۆى يەكۈون لە گەل ئىودا لە شۇيىتە كانى ئاسمان داييان، 7:2 تاكو لە دىنيا داھاتو دەولەمەندى نىعەمەت بىن ھاوتا ئىخۇى لە ရىنگى مەھىرە بانىيە كىيە و بۇ ئىيە دەرىختات كە لە گەل عىسای مەسيحدا يەكىن، 8:2 لەبەر ئەوهى بە نىعەمەت پىزگار تان بۇو لە ရىنگى باوهەرە، ئەمەش لە خۇتانەوە نىيە، بەلکو دىيارى خودا يە، 9:2 بە كەردار نىيە، تاكو كەس شانازارى نەكەت. 10:2 ئىيەه دروستكراوى دەسىت خوداين و بە يەكۈونمان لە گەل عىسای مەسيح دەيىنە بە دېپىزاۋىك بۇ كارى چاڭكە، كە خودا پىشتر ئامادەي كەرددووھ تاكو بە ئەنجامى بىگەيەنин.

فېلىپى 7:3 بەلام ئەوهى بۇ من قازانچ بۇو، لە پىنلەمىيەتىنەن بە زىيان دەزانم، 8:3 لەمدەش زىياتەمەن بە زىيان دەزانم لەبەر بەرزى بەھاي ناسىلىنى عىسای مەسيحى خاونەن شىكۇن، لە پىنلەمىيەتىنەن بەلکو دەست دا و ھەمو ئەو شتائەم بە زىل دانا، بۇ ئەوهى مەسيح بە دەستبېتىن و 9:3 وەك كەسيك كە لە گەل مەسيحدا بۇويتە يەك ھەزمارد بىكىم، نەك بە راستودروسى خۆم كە لە شەرىعەتەوەيە، بەلکو لە ရىنگى باوهەرە بە مەسيح، ئەو راستودروسىيە كە لە خودا يە و پشت بە باوهەر دەبەستىت.

كۆلۈمى 15:1 كۈرە كە بىنە خودا ئەپىزاۋا، نۆبەرەيە و لە سەررووی ھەمو بە دېپىزاۋانە، 16:1 چۈنكە بە ھەمو شىيىك بە دېپىزاۋا: لە ئاسمان و لەسەر زەھۆى، بېنزاو و نېپىزاۋا، تەخت يان دەسەلات، سەرۇكايىتى يان حوكومانى، ھەموسى لە ရىنگى ئەوەو و بۇ ئەو بە دېپىزاۋان. 17:1 ئەو پىش ھەمو شىيىكە و ھەمو شىيىكىش بەويە كىرىگۈرتوو، 18:1 ئەو سەرى جەستەيە كە كلىياسىيە، ئەو سەرەتايە و تۆبەرە ئىتىمەر دەۋانە، تاكو لە سەررووی ھەمو شىيىكەدە بىت، 19:1 چۈنكە خودا خۇشحال بۇو بە ھەمو پېرى خۆى لە مەسيحدا نىشىتەجى بىت، 20:1 لە ရىنگى ئەوهە ھەمو شىيىك لە گەل خۇزىدا ئاشت بكتاتەوە و بە خۇنىي خاچە كە ئاشتى بىنەتەوە، ئەگەر لە سەر زەھۆى بىت يان لە ئاسمان.

يە كەم سالۇنىيىكى 1:4 لە كۆتاپىدا خوشكان، برايان، ئىيە قىرمان كەرددوون كە دەيىت چۈن بىن تاكو خودا پازىي بىكەن، وەك ئاواش دەزىن، ئىت داواتانلى دەكىن و لىتاش دەپارىتىنەو بە ناوى عىسای خاونەن شىكۇن شەخان تەرخان بىكەن، 2:4 چۈنكە دەزانن ئەو راسپاردا نەنەنەن بىن و 4:4 ھەرىيە كەتان قىرى ئەوە بىت كە چۈن جەستەي خۆى پاڭ و پىرۇز پىرۇزكەراون، واتە واز لە داۋىتىپىسى بېن و 4:4 ھەرىيە كەتان قىرى ئەوە بىت كە چۈن جەستەي خۆى پاڭ و پىرۇز پىارىزىت، 5:4 نەك بە ئازەزىوو ھەۋە سىبارى وەك ئەو نەتە وانەي خودا ناناسن،

دووەم سالۇنىيىكى 6:3 ئىستاش خوشكان، برايان، بە ناوى عىسای مەسيحى خاونەن شىكۇمانەوە راتاندە سېپىن كە لە ھەر خوشك يان بىرایەك دوور بکەنەوە كە بە تمبەلى ژيان بەرى دەكەت و بەگۈرۈھى ئەو فېرىگۈردنە ناپروات كە لە ئىيە وەرگۈرتوو، 7:3 ئىيە خۇتان دەزانن كە دەيىت چۈن لاسايى ئىيە بکەنەوە، چۈنكە كاتىك لەلاتان بۇين تەمبەل نېبۈين، 8:3 بە خۇزىلەنلى ئەمان نەخوار دووھ، بەلکو شەو و پىرۇز بە پەنج و ماندووبۇن كارمان كەرددووھ، تاكو نە بىنە بار بۇ كەستان، 9:3 ئەمەش نەك لەبەر ئەوهى مافان نىيە، بەلکو بۇ ئەوهى خۇمان بىكىن بە نۇونە بۇ ئىيە تاكو لاساييان بکەنەوە، 10:3 ئەمانەت كاتىك لەلاتان بۇين ئەم راسپاردا يەمان پىدان: «ئەوهى كار نەكەت، ناخوات».

یه کم تیوتساوس 1:2 بُریه پیش هه مهو شتیک تکا ده کدم، نویز و نزا و پارانه وه و سوپاسگوزاریتان بُرهه مهو خه لک بیت،
2:2 بُر پاشا و ده سه لاتاران، تاکو به ثاشی و هینی و به پوهی له خواترسی و پریزه وه بئن، 3:2 ئەمەش چاک و پەسەندکراوه
لەلای خودای پرگارکرمان، 4:2 ئەوهی دەیه ویت هەمو خەلکی پرگاریان بیت و بەره ناسینی راستی بین، 5:2 چونکه خودا
یه که و یه ک ئاشتکەرهو له تیوان خودا و مرۆڤدایی، ئەویش عیسای مەسیحی مرۆڤه،

دوووم تیوتساوس 8:2 یادی عیسای مەسیح بکه، که له تیو مردووان هه ستایه وه و له نوهه داود بیو. ئەمە پەیامی ئینجیله کەمە،
9:2 که له پیناویدا ئازار دەچىم و وەک تاوانبارىک كوت وزخىر كاوم، بەلام و شەی خودا كوت نا كىت، 10:2 بُریه
بەرگەی هەمو شتیک دەگرم له بەر ئەوانەی خودا هەلیئاردن، تاکو ئەوانیش ئەو پرگاریه بەدەستېتىن کە بەھۆی عیسای
مەسیحە و یه، لە گەل شکوی هەتاھەتايى، (aiōnios g166)

تیتوس 11:2 نیعمەت خودا دەركوت و پرگاری پېشکەشی هەمو خەلک دەكات، 12:2 ئەوهی قىرمان دەكات نكولى له
خوانەناسى و هەوهەسە دنیاپەكان بىكىن، بە ئىرى و راستەرۇسى و له خواترسى بئىن لەم دنیاپە، 13:2 لە چاوهروانى
ھیواي بەرەكتدار، دەركەوتى شکوی خودای گوره و پرگارکرمان، عیسای مەسیح، 14:2 ئەوهی بُئىچە خۆى بەخىرد،
تاکو له هەمو سەرپىچىيەك بىانكىتەوه و گەلنىڭ تايىت بُخۆى پاک بىكتەوه، دلگەرم بُچا كەكارى.

فليمون 3:1 بايىمعەت و ئاشتى له خوداي باوكان و عیسای مەسیحى خاوهن شکتووه له گەلتان بیت، 4:1 هەمیشە سوپاسى
خودام دەکم كاتىك له نویزە كاغدا ناوى تو دەھىم، 5:1 چونكە باوهىر توبە عیسای خاوهن شکو و خۆشەلىسى تۆم بُر
ھەمو گەل پېرۈزى خۆى بىستۇرۇ، 6:1 ئەوهی دەکم كە باوهىر ھاۋىپەشان كارىگەر بیت له زانىنى هەمو چا كەيەك کە له
پىتاوى مەسيحىدا بەشدارى دەكىن، 7:1 ئەي برا، بەھۆى خۆشەلىسىتەوه زۆر شادبۇوم و ھاندرام، له بەر ئەوهى بەھۆى تۆوه
دىلى گەل پېرۈزى خودا گەشايەوه.

عېرىانىيەكان 1:1 له سەرەدەمانى كۆنهوه خودا زۆر جار و بە رېنگاى جۇراوجۇر بەھۆى پېغەمبەرانەوه له گەل باوابېراندا دواوه،
2:1 بەلام لەم ٻۇزانەي كۆتاپىدا بەھۆى كورە كەيەوه له گەلمان دوا، ئەوهى دەستىشانى كىردووه وەک میراتگىر هەمو شتیک
و له رېنگى ئەویشەوە گەردوونى دروستكەردووه، 3:1 كورە كە تىشكى شکوی خودايە و بە تەواوى وينەي
كۈركىتى، ھەلگىری هەمو شتىكە بەھىزى فەرمائىشى خۆى، لە دواى ئەوهى پاكسازى بېگوناھ كەد له دەستەپاستى خوداي
مەمنز له ئاسجان دانىشت.

ياقوب 16:1 خوشك و بىرايانى خۆشەلىسىت، ھەلمە خەلەتىن، 17:1 ھەمو بەخشىنىيەكى چاک و بەھەرەيەكى تەواو لەلایەن
سەرەوەيە، لەلای باوک ڦوونا كەنەوه دىيە خوارەوه، ئەوهى ناگۇرتىت و سېبەرى خولانەوهى نىيە، 18:1 خواتسى لەسەر
بۇو كە بە وشەي راستى لەدایك بىن، تاکو بىيىنە تۆبەرەي بەدىپېتزاۋانى.

يە كەم پەترۆس 18:3 لمبەر ئەوهى مەسیح تەنها جارىك لمبەر گوناھ ئازار درا، بىتاوان له پىتاوى تاوانباران، تاکو له خودامان
نزيك بىكتەوه، خەلک مەسیحيان كوشت بەلام خودا بە پرەح زىندىووی گىردووه،

دوووم پەترۆس 3:1 ھەلزە خودايە كەي مەسیح ھەمو ئەوه شتانەي پې، بەخشىيون كە بۇزىان و له خواترسى پۇزىستە، ئەمەش لە
رېنگى ئەوه ناسىنەي كە ھەمانه بېئەو خودايەي كە بانگى كىدىن بېشکو و چاكىيە كەي، 4:1 خودا بەھۆى ھەمو ئەمانەوه
بەئىنە بەھادار و گەورەكانى پىداين، تاکو گۇھو بەھۆى ئەم بەئىنەوه بتوان له و گەندەلەيە جىھان دەرياز بن كە لە ئارەزووی
خراپادايە و بەشدار بن له سروشى خودايى.

یه کم بوحه‌نا 1:2 رُوله خوشویسته کافم، ئەمانه‌تان بۇ دەنۋوسم تاکو گوناھ نەكەن. بەلام ئەگەرىيەكىك گوناھى كرد، ئەوا لەلای باوک دا كۆكىارمان ھەيە كە عىسای مەسيحى پاستورىسىتە. 2:2 ئەو كفارەتى گوناھە كامانە، نەك تەنها ھى ئېدە، بەللىك گوناھە كانى ھەمو جىهان.

دوووهم بوحه‌نا 7:1 چەواشەكارى زۇر بە جىهاندا بالا بۇونەتەوە و دان بەوەدا تائىن كە عىسای مەسيح بە جەستە ھاتووه. ئەو جۆرە كەسانە چەواشەكار و دەزە مەسيحن.

سېيىھم بوحه‌نا 4:1 خوشى لەمە گەورە تىم نىيە كە گۈئىملى يىت مەنلاڭم بە گۈزىرە پاشى دەپۇن.

يەھۇزا 3:1 خوشە ويستان، ھەرچەندە زۇر بە پەرۇش بۇوم تاکو لمبارەي ېزگارىنى ھابىشانەوە بۇتان بۇووسىم، بەلام بە پەنۋىسىم رازى ئەمدەتان بۇ بۇووسىم، ئىتىان دەپارىمەوە تېبىكۈشىن بۇ ئەو باوهەرەي كە تەنبا جارىكەن دراوەتە دەست گەلى پېرۇزى خودا. 4:1 لەبەر ئەوهى كەسانىيەك بە دزىيە وە ھاتۇونە تە ناوهەوە، لەمېزە بۇ ئەو سۈرەت، خوانەناسن، نىعەمەتى خودامان بۇ بەپەلائى دەگۈرن و نىكىلى لە عىسای مەسيح دەكەن، كە تاقە سەرورە و پەروەردگارمانە.

ئاشكرا كەدن 19:3 «ئەوانەي خوشىم بۇىن سەرزەنىشىيان دەكەم و تەمبىيان دەكەم. بۇيە دلگەرم بە و تۆيە بىكە. 20:3 ئەوهەتا لە بەرەرگا وەستاوم و لە دەرگا دەدەم. ئەگەرىيەكىك گۈئى لە دەنگم بۇو و دەرگا كەدى كەدەوە، ئىنى دېمە ژۇورەوە و نانى لە گەل دەخۇم، ئەويش لە گەل من. 21:3 «ئەوهى سەربەكەويت، لە گەل خىزم لەسەر تەختە كەم دايىدەنىشىئىم، وەك چىزنى مەنيش سەركەوتىم بە دەستەتىنا و لە گەل باوک لەسەر تەختە كەى دانىشتم. 22:3 ئەوهى گۈئى ھەيە، با بىيىستىت پۇچى پېرۇز چى بە كلىسا كان دەفرەرمۇى.»

Reader's Guide

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, “*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*” Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, “*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*” So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, “*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*” 2 Timothy 2:15. “*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*” 2 Peter 1:4-8.

Glossary

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

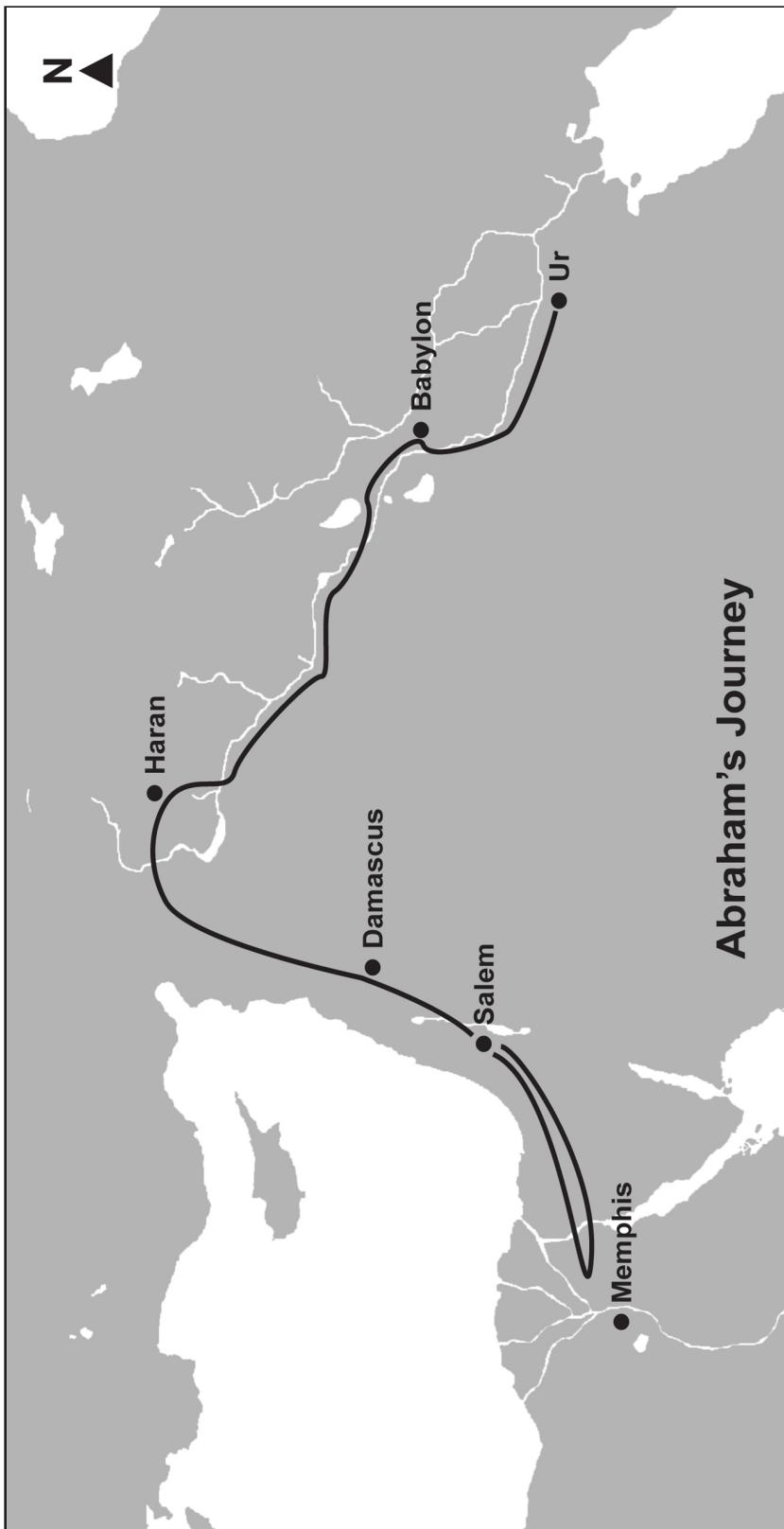
Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

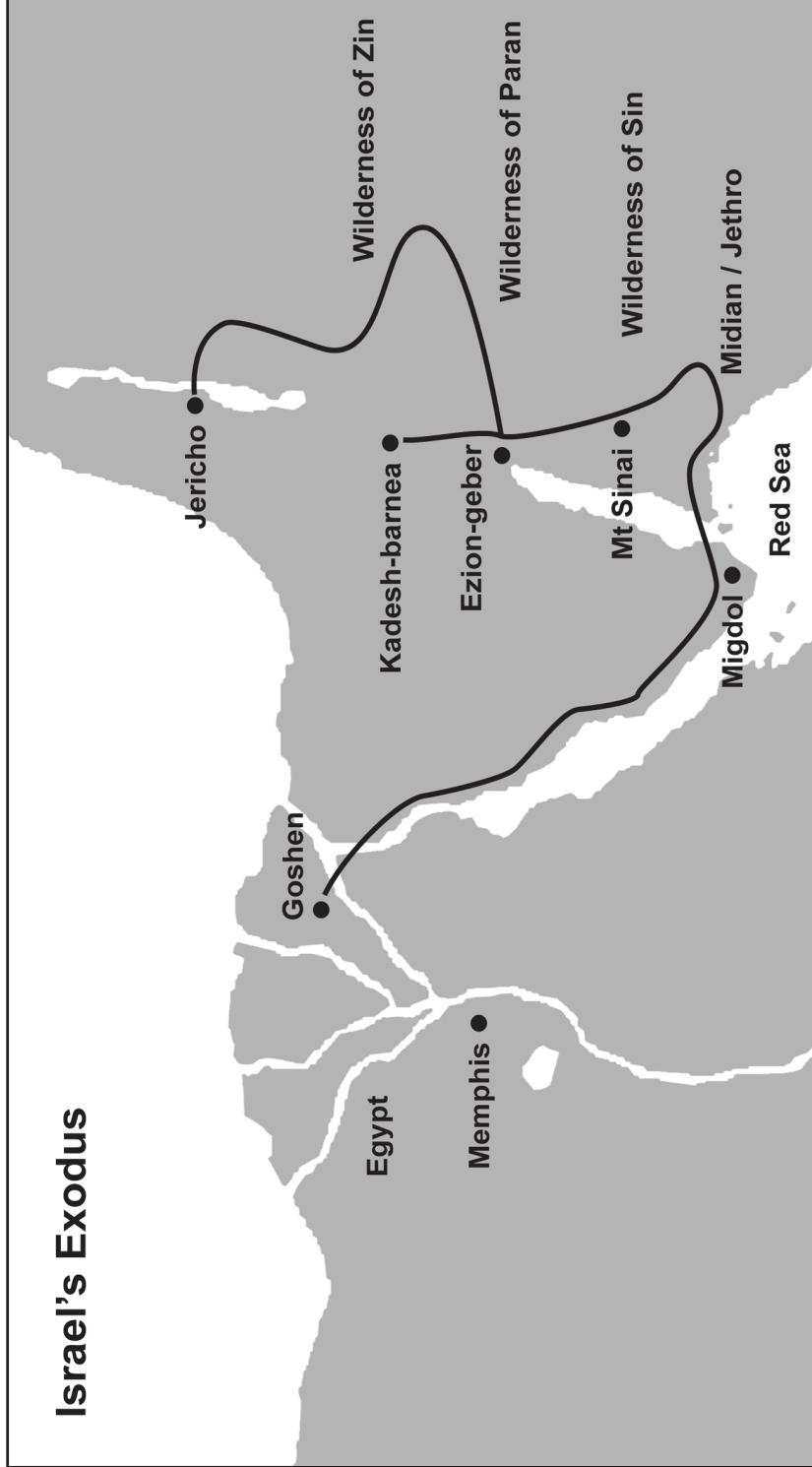
Abraham's Journey

بـ: بـادـرـ کـارـیـکـ شـرـامـ بـاـکـرـ اـبـیـتـ مـوـرـنـدـیـ خـلـدـرـ بـوـهـ مـوـرـ وـرـیـگـرـتـ، گـزـبـلـ بـوـهـ دـرـیـشـتـ، هـدـرـجـانـهـ مـهـدـهـوـزـانـ بـرـ کـرـیـ دـرـیـختـ۔ - عـمـرـانـ ۱۱:۸

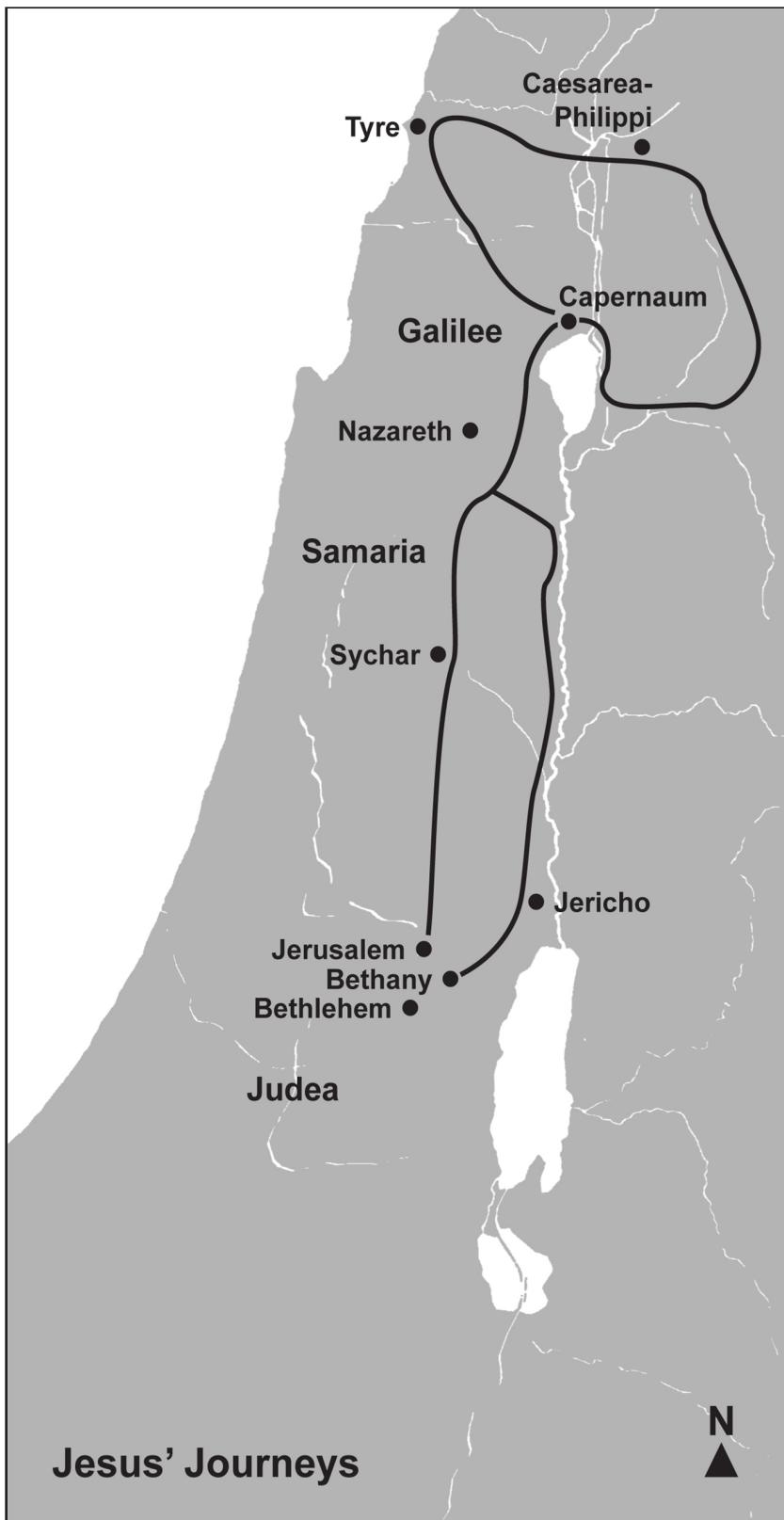
Israel's Exodus

N ▲

مودود کے میون پڑ دا گاہ ہوئ، خدا رنگی تکون نو بڑھی حاکی ملادستیکان، لکھن ماروی ترکش ہو، پرندہ خدا فدوی: «مودود گل پہ شعبان پہنود کا کے شور بین و بکر پندو تو مسر» - درج چون 13:17

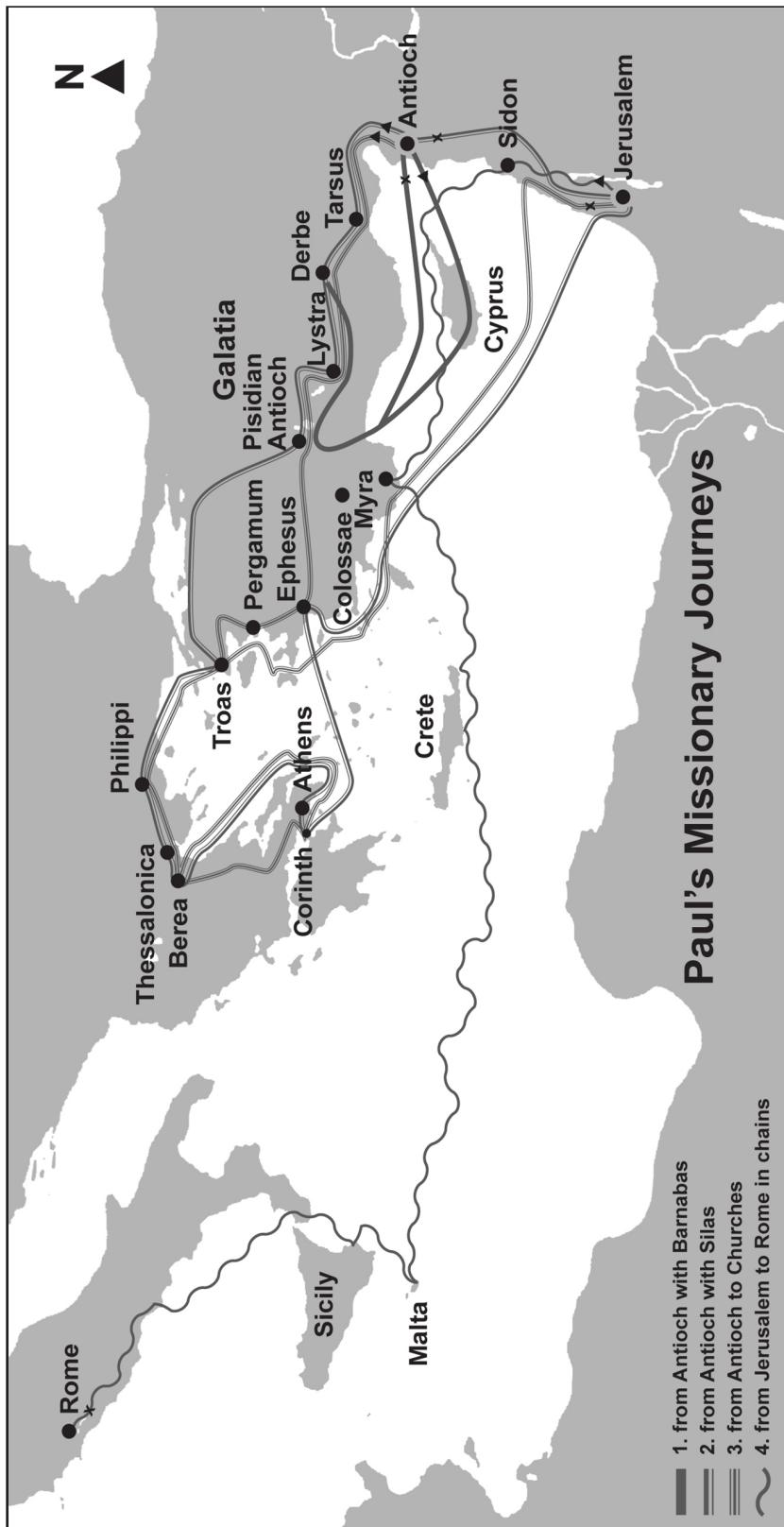
جور کی توانات کپری مرفقش نہ دکھو تو خوب نہ مدت بگت، بدکو نہ مدت بگات و دنار خوی بهت بگات بُر کپسادی خالکچی رزد - مدرس ۱۰:۴۵

Paul's Missionary Journeys

۴ پنجمی بهندی عیسی مسیح و که خود را نزد اولین بانگی که در همان که نزد اگردنی برگشته کی، - روزنا ۱:۱

1. from Antioch with Barnabas
2. from Antioch with Silas
3. from Antioch to Churches
4. from Jerusalem to Rome in chains

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyrd in Ecuador
 - 1830 John Williams reaches Polynesia
 - 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
 - 1614 Japanese kill 40,000 Christians
 - 1572 Jesuits reach Mexico
 - 1517 Martin Luther leads Reformation
 - 1455 Gutenberg prints first Bible
 - 1323 Franciscans reach Sumatra
 - 1276 Ramon Llull trains missionaries
 - 1100 Crusades tarnish the church
 - 1054 The Great Schism
 - 997 Adalbert martyrd in Prussia
 - 864 Bulgarian Prince Boris converts
 - 716 Boniface reaches Germany
 - 635 Alopen reaches China
 - 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
 - 432 Saint Patrick reaches Ireland
 - 397 Carthage ratifies Bible Canon
 - 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
 - 325 Niceae proclaims God is Trinity
 - 250 Denis reaches Paris, France
 - 197 Tertullian writes Christian literature
 - 70 Titus destroys the Jewish Temple
 - 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
 - 52 Thomas reaches Malabar, India
 - 39 Peter reaches Gentile Cornelius
 - 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3
John 8:58 Pre-incarnate	John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise		
Psalm 139:7 Everywhere	John 14:17 Living in believers			
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth				God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
Luke 16:22 Blessed in Paradise				
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command				
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus				Matthew 25:41 Revelation 20:10
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Revelation 20:13 Thalaasa
				Revelation 19:20 Lake of Fire
				Revelation 20:2 Abyss
Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

► Who are we?	What are we? ►		Genesis 1:26 - 2:3	
	How are we sinful? ►		Romans 5:12-19	
	Where are we? ◀		Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►		Romans 11:25-36, Ephesian 2:7		

Destiny

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up,*" Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, "*You did not choose me, but I chose you,*" John 15:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

World Nations

گوشه بزن، هدوه دهه و کان پکنه قلی، به لای باک و کم روزی بزدنه ژاولان هله چش، - مدد ۱۹

